

LUOTETTAVUUS | ASIAKASLÄHTÖISYYS | PÄÄMÄÄRÄTIETOISUUS | IHMISEN ARVOSTAMINEN

SISÄLLYS

● RAY LYHYESTI	2
● TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	4
● AVUSTUKSET	5
● RAHAPELIT	13
● Raha-automaatit pelipisteissä	18
● Ravintolakasinopelit	20
● Pelisalit	22
● Casino RAY	24
● HENKILÖSTÖ	27
● HALLINTO JA ORGANISAATIO	31
● TILINPÄÄTÖS	35
● SAMMANDRAG	51
● AVUSTUKSET VUONNA 2002	59
● YHTEYSTIEDOT	68

RAY LYHYESTI

Raha-automaattiyhdistys (RAY) perustettiin vuonna 1938 keräämään rahapelitoiminnalla varoja suomalaisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnan tukemiseen. Koko historiansa ajan RAY on harjoittanut raha-automaattitoimintaa Suomessa yksinoikeudella. Sittemmin RAY:n yksinoikeuden piiriin ovat tulleet myös kasinopelit ja kasinotoiminta.

Julkisoikeudellinen yhdistys RAY:stä tuli vuonna 1962. Tällä hetkellä siihen kuuluu 97 sosiaali- ja terveysalan jäsenjärjestöä. Päätösvaltaa RAY:ssä käyttävät yhdistyksen kokous sekä hallitus, jossa on edustettuna jäsenjärjestöt ja valtioneuvosto.

RAY lähtee rahapelitoiminnan kehittämisessä siitä, että pelaamisen volyyimia kasvatetaan hallitusti kansantalouden kehityksen mukaan. Tällä RAY pyrkii turvaamaan järjestöjen pitkäjänteisen toiminnan sekä ehkäisemään yksilöille pelaamisesta aiheutuvia taloudellisia ja sosiaalisia haittoja. Raha-automaattitoiminnan luotettavuus sekä myös suomalaisten pelitottumukset asettavat monia muista maista poikkeavia ehtoja pelilaitteille, siksi RAY myös suunnittelee ja valmistaa lähes kaikki raha-automaatit itse omaan käyttöön.

Avustustoiminnassa RAY pyrkii reagoimaan mahdollisuuksien mukaan nopeastikin yhteiskunnassa ilmeneviin tarpeisiin. Avustukset jaetaan vuosittain hakemusten perusteella. Lähtökoh-

tana on toisaalta avustusten harkinnanvaraisuus – millään yhteisöllä ei ole erityistä oikeutta avustukseen – ja toisaalta avustuksen hakijoiden mahdollisimman tasapuolinen ja yhdenvertainen kohtelu.

RAY nojaa toiminnassaan neljään arvoon: luotettavuus, asiakaslähtöisyys, päämäärätietoisuus ja ihmisen arvostaminen. Näistä arvoista tässä vuosikertomuksessa kerrotaan asiakaslähtöisyydestä ja siitä, miten se näkyy RAY:n tavoitteissa ja toiminnassa.

LAKIASIAT JA LUVAT

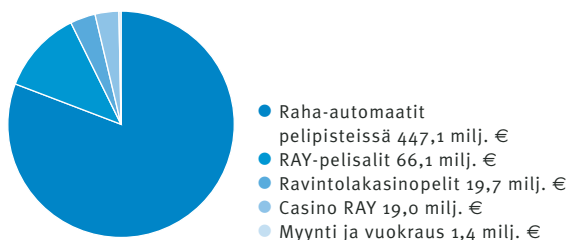
- Tasavallan presidentti vahvisti 23.11.2001 eduskunnan hyväksymän uuden arpajaislain ja lain raha-automaattivastuksista. Lait tulivat voimaan vuoden 2002 alusta.
- Valtioneuvosto antoi 5.12.2001 arpajaislain pohjalta asetuksen Raha-automaattiyhdistyksestä. Asetus tuli voimaan yhdessä lain kanssa vuoden 2002 alusta.
- Valtioneuvosto antoi 5.12.2001 asetuksen eräistä raha-automaattivastuksiin sovellettavista määräajoista.
- Eduskunta päätti 18.12.2001 korottaa arpajaisverokannan 7 prosenttiin vuoden 2002 alusta.
- Valtioneuvosto hyväksyi 20.12.2001 RAY:n pelien säännöt ja enimmäismäärät, jotka tulivat voimaan vuoden 2002 alusta.
- Valtioneuvosto myönsi 20.12.2001 RAY:lle rahapeliluvan vuosille 2002–2006.

Tunnusluvut 1997–2001	1997	1998	1999	2000	2001
Liikevaihto, milj. €	427	466	498	540	553**
Avustukset, milj. €	259	232	234	254	279
Veteraanien kuntoutus, milj. €	31	90*	91*	92*	98*
Sijoituspaikkamaksut, milj. €	60	70	75	81	84
Palkkakustannukset, milj. €	35	38	39	40	42
Tilikauden voitto, milj. €	286	305	328	359	383
Tilikauden voitto, %	67	65	66	66	69
Henkilöstö	1 579	1 642	1 662	1 689	1 697

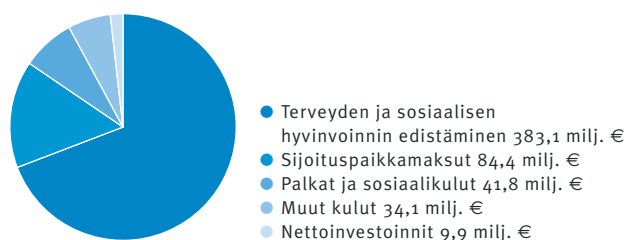
*Mukana sotainvalidien sairaskodit

**Liikevaihtoa rasitti arpajaisveron 2 prosenttiyksikön korotus.

LIIVEVAIHTO 2001
yhteensä 553,3 milj. €

LIIVEVAIHDON KÄYTTÖ 2001
yhteensä 553,3 milj. €

TAPAHTUI VUONNA 2001

- Valtioneuvosto päätti 31.1.2001 vuoden 2001 avustusten jaosta.
- Kansanedustajien ja median sökömestaruuksista miteltiin 8.2.2001 jo kuudetta kertaa Casino RAY:ssä. Pekka Ravi voitti kansanedustajien mestaruuden ja Jalmari Torikka (Ilta-lehti) median mestaruuden.
- Casino RAY:n pelaaja voitti 13.1.2001 North Star -jackpotin 547 111 markkaa (n. 92 000 €) ja toinen pelaaja 11.7.2001 saman jackpotin arvoltaan 672 900 markkaa (n. 113 000 €).
- RAY:n syntymäpäiväseminaari pidettiin 2.4.2001 Valkeassa talossa Helsingissä järjestöille, sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoille ja toimittajille aiheena Sosiaalinen pääoma ja hyvinvointi.
- Raha-automaatit-yksikön asiakasiltaa vietettiin 15.5.2001. Tilaisuuteen osallistui yhteistyökumppaneita pääkaupunkiseudulta, aiheena euro ja automaattien euromuutokseen valmistuminen.
- RAY osallistui omalla osastolla Stakesin järjestämään sosiaali- ja terveysalan Terve-sos 2002 -koulutus- ja messutapahtumaan Kuopiossa 28.–30.5.2001. Tilaisuuden yhteydessä järjestettiin myös seminaareja ja tietoisuuksia. RAY:n seminaarissa käsiteltiin järjestöjen toimintaa ja RAY-avustuksia lisääntyvässä kilpailutilanteessa.
- Casino RAY:ssä pelattiin 12.–17.6.2001 kansainvälinen Midnight Sun -pokeriturnaus. Turnausviikon kruunasi Sökön SM-finaali.
- Ensimmäiset euroautomaatit valmistuivat viikolla 34. Tämän valmistussarjan automaattit, kymmenen Täyspottia, sijoitettiin RAY-pelisaleihin.
- RAY ja Suomen Hotelli- ja Ravintolaliitto (SHR) pitivät 4.9.2001 ajankohtaisseminaarin eurosta sekä talouden ja verotuksen tulevaisuudennäkymistä.
- Avustusosaston tilaama selvitys RAY:n rahoittamien kuntoutusprojektien onnistumisesta valmistui 3.9.2001.
- Viimeinen marka-automaatti valmistui viikolla 39.
- Uusi Potti-pelisali avattiin Raisioon 18.10.2001. Asiakkaat ottivat paikan heti omakseen.
- RAY osallistui omalla osastolla ensimmäistä kertaa Osaava nainen -messuihin Turussa 19.–21.10.2001. Virtuaalinen Tähti, jota sai pelata euroilla, ja ruletin pelikoulu houkuttelivat RAY:n osastolle innokkaita pelaajia.
- Rovaniemen Täyspotti avasi 1.11.2001 ovensa uusissa isommissa tiloissa Sampotalossa.
- Avustusosaston tilaama arviointi lomatoiminnan merkityksestä ja vaikuttavuudesta valmistui 30.11.2001. Siinä arvioitiin erityisesti tuettujen lomien merkitystä ongelmien ehkäisyssä sekä elämänhallinnan ja itsenäisen selviytymisen edistämässä.
- Casino RAY täytti 10 vuotta 2.12.2001. Kymmenvuotistaipaleensa kunniaksi kasino juhli yhdessä asiakkaitensa ja sidosryhmien

kanssa kymmenen päivän ajan marras-joulukuun vaihteessa. Juhlan kohokohta oli tilaisuutta varten suunniteltu Kirkan Las Vegas Show.

- Casino RAY:n uusien tilojen vuokrasopimus allekirjoitettiin 10.12.2001 Suomi-yhtiön kanssa. Peruskorjaukseen liittyvät rakennustyöt voitiin käynnistää tämän jälkeen Fennia-korttelissa.
- Casino RAY:ssä pelattiin kansainvälinen Helsinki Freezeout Poker Tournament 11.–16.12.2001. Turnauksen yhteydessä järjestettiin myös ensimmäinen European Poker Award -tapahtuma, jossa valittiin vuoden 2001 pokerikunniapalkinnon saajat.
- RAY:n hallitus sai 19.12.2001 valmiiksi ehdotuksen valtioneuvostolle vuoden 2002 avustuksista, ja se jätettiin sosiaali- ja terveysministeriölle 10.1.2002. Valtioneuvoston käsittelyyn avustusehdotus tuli 7.2.2002.
- RAY ja Rahapaja Oy järjestivät Eurogaalan 31.12.2001 Casino RAY:ssä. Tilaisuus televisioitiin suorana ympäri Eurooppaa, ja kunniavierana ollut valtiovarainministeri Sauli Niinistö käytti lähetyksessä Suomen ensimmäisen eurokolikon.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

4

Vuosi 2001 oli monessa suhteessa onnistunut toimintavuosi. Tehdyt suunnitelmat toteutuivat poikkeuksellisen täsmällisesti ja ikäviltä yllätyksiltä vältyimme kokonaan. Kertomusvuotta hallitsi kaksi keskeistä teemaa: rahapeli-toimintaa koskevan lainsäädännön uudistus ja valmistautuminen euron tuloon.

Lainsäädännön uudistus oli ollut vireillä jo vuodesta 1993 lähtien. Se osoittautui yllättävän laajakantoiseksi ja lainsäädäntö-tekniisesti monimutkaiseksi kokonaisuudeksi. Välillä tuntuikin siltä, että uudistus pysähtyy. Aikaa vei myös EY-tuomioistuimen päätöksen odottelu, kun Vaasan hovioikeus oli pyytänyt tuomioistuimen ennakkoratkaisua Suomen raha-automaattitoiminnan yksinoikeudesta. Ratkaisu tähän saatiin vuoden 1999 syksyllä. Vielä lainsäädäntötyön loppuvaiheisiin sisältyi dramatiikkaa, kun eduskuntakäsittelyn aikana jouduttiin miettimään valtakunnan ja Ahvenanmaan lainsäädännön suhdetta. Asian julkiseen käsitteilyyn oman mausteensa antoi myös Ahvenanmaan Raha-automaattiyhdistyksen (PAF) mantereen pelimarkkinoille suunnattu pelitoiminta. Sen laillisuus punnittiin vuonna 2001 Maarianhaminan käräjäoikeudessa, joka katsoi PAF:n toiminnan mantereen arpajaislain vastaiseksi. Asian käsittely jatkuu Turun hovioikeudessa.

Lopulta kaikkien käänteiden jälkeen uusi arpajaislaki hyväksyttiin joulukuussa ja se astui voimaan vuoden 2002 alusta samanaikaisesti RAY:n avustustoimintaa koskevan lain sekä ase-tyksen Raha-automaattiyhdistyksestä kanssa. Nyt koko RAY:n toimintaa ohjaava säädöstö on ajan tasalla ja perusta lähivuosien toimintamme kehittämiseksi kunnossa ja vakaa.

Euron tuloon valmistautuminen alkoi RAY:ssä jo vuosia sitten. RAY:n kannalta erityinen haasteemme olivat peleihin liittyvät muutostyöt. Kertomusvuonna oltiin valmisteluissa loppusuoralla ja ennakkotyöt ja testaus jatkuivat viime hetkille asti.

Vuoden 2001 taloudellinen tulos on erinomainen. Pelien tuotto kasvoi 4,4 prosenttia, kun tavoitteena oli 5 prosenttia. Liikevaihto kasvoi pari prosenttiyksikköä vähemmän johtuen viime vuoteen osuneesta arpajaisverokannan korotuksesta 3 prosentista 5 prosenttiin. Tästä huolimatta liikevoitto kasvoi 6,7 prosenttia ja toiminnan kannattavuutta pystyttiin parantamaan. Tämä puolestaan johtui investointien aikaisempia vuosia matalammasta tasosta ja maltillisesta kulukehityksestä. Uuteen toimintavuoteen lähdeettäessä myös toiminnan taloudellinen perusta oli kunnossa ja vakaalla pohjalla.

Vuoden 2001 lopulla valmistui RAY:n hallituksen esitys vuoden 2002 avustusten jaosta. Painopisteet ovat monin osin entiset: suurten kansanterveysongelmien ehkäisy ja muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien palvelujen ja tuen kehittäminen ja turvaaminen. Suurimmat kansanterveydelliset haasteet ovat tällä hetkellä mielenterveyden ongelmat ja päihteiden käyttö. Näiden ehkäisyyn ja hoitoon vuoden 2002 jakeohdotuksessa on edelleen kiinnitetty painokkaasti huomiota.

Rahapelimarkkinat ovat muutosten keskellä. Ulkomaisia pelejä on Internetin välityksellä tarjolla runsaasti, digi-tv:stä voi muodostua uusi pelien jakelu- ja toteuttamiskanava. Matkaviestimien mahdollisuuksia on tuskin vielä käytetty loppuun. Valtio, järjestöt ja muut rahapeliä tuottavien osuutensa saavat odottavat tuottojen kasvavan tulevaisuudessakin. Rahapelimarkkinoiden kasvuodotuksiin pitää kuitenkin suhtautua maltilla. Pitkällä aikavälillä ei voida pitää yhteiskunnan kannalta terveenä kehityksenä, jos rahapeli-toiminnan volyymi kasvaa kovin paljon kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua nopeammin.

Asiakaslähtöisyyden ja hyvien yhteistyösuhteiden perustana on asiakkaiden ja kumppanien tarpeiden ja odotusten tunteminen ja oman toiminnan muokkaaminen vastaamaan mahdollisimman hyvin näihin tarpeisiin ja odotuksiin. Tarkkaan säännellyillä pelitoimintamarkkinoilla asiakaslähtöisyys on ollut arvona haasteellinen. Siihen sitoutuminen on merkinnyt RAY:n kehittämistä nykyaikaiseksi palveluorganisaatioksi. Merkittävä osa pelitoiminnasta toteutetaan yhdessä eri alojen yrittäjien kanssa. Tämän kumppanuuden hyvä hoito on keskeinen osa asiakaslähtöisyyttä. Tavoitteenamme on löytää yhteistyökumppanien kanssa yhteiset toimintatavat ja tarjota jatkossakin pelaajille kiinnostavia pelejä. Asiakkaamme – ulkoiset ja sisäiset – määrittelevät onnistumisemme. Pyrkimyksemme ja sitoutumisemme on aito, ja ponnistelu yhä parempaan jatkuu.

Omasta ja koko yhdistyksen puolesta kiitän hyvistä yhteistyöstä yrittäjiä, järjestöjä ja viranomaisia sekä hyvin tehdystä työstä koko RAY:n ammattitaitoista ja työhönsä sitoutunutta henkilökuntaa.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Markku Ruohonen'.

Markku Ruohonen

Avustustoiminnassaan RAY reagoi mahdollisuuksien mukaan nopeastikin yhteiskunnassa ilmeneviin tarpeisiin. RAY:n hallitus on asettanut avustustoiminnalle kaksi päälinjaa: avustuksia suunnataan sekä heikoimmassa asemassa olevien tukeen, palveluihin ja omaehtoisen aktiivisuuden edistämiseen että toisaalta ongelmia ehkäisevään toimintaan.

| AVUSTUKSET

* asiakaslähtöisyys avustustoiminnassa

JÄRJESTÖJEN TOIMINTAEDELLYTYKSET JA KANSALAISSPALVELUT TURVATAAN

RAY:n avustustoiminnan perimmäisenä tarkoituksena on edistää suomalaisten sosiaalista hyvinvointia suuntaamalla avustuksia sinne, missä niitä kipeimmin kaivataan. Avustustoiminnan periaatteisiin kuuluu avustusten harkinnanvaraisuus: millään yhteisöllä ei ole erityistä oikeutta avustukseen. Avustamista harkittaessa huomioimme sekä julkisen vallan perusvastuun palvelujen järjestäjänä että yksityisen yrityspohjaisen tuotannon lisääntymisen eri toimintasektoreissa. Avustuksen hakijoita kohdellaan mahdollisimman tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti.

Kansalaisjärjestöjen perinteisiin ja uudistuviin yhteiskunnallisiin tehtäviin kuuluvat muun muassa edunvalvonta, tiedotus, koulutus, vapaaehtoisen auttamistyön koordinointi, alan kehittämistyö,

ennaltaehkäisevä toiminta sekä varsinainen palvelujen tuottaminen. Avustuksia suuntaamalla järjestöjen toimintaedellytykset turvataan, jotta ne voivat paitsi toteuttaa näitä yhteiskunnallisia tehtäviään myös uudistua vastaamaan kehityksen mukanaan tuomiin uusiin haasteisiin.

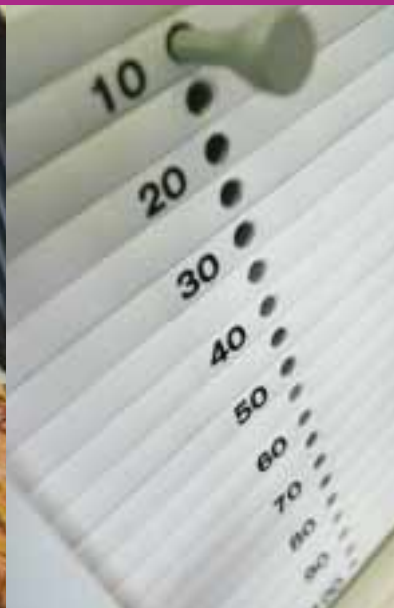
Avustusta saavien järjestöjen kannalta on etu, että avustusten myöntämiseen ja valvontaan liittyvissä käytännöissä pyritään sekä avoimuuteen että suunnitelmallisuuteen. Avustustoiminnan sosiaali- ja terveyspoliittisessa kehittämisessä tärkeä apu on avustushakemusten mukana RAY:lle siirtyvä tieto järjestöjen tarpeista ja näkemyksistä.

Avustusosaston työntekijämme ovat jatkuvasti tiiviissä yhteydessä järjestöihin sekä avustusvalmistelussa että avustusten käytön valvonnassa ja seurannassa. RAY:n

ja järjestökentän välillä vaihdetaan tietoja käyntien lisäksi myös erilaisissa laajemmissa tapaamisissa, koulutustilaisuuksissa jne.

Avointa tiedottamista avustustoiminnan painopistealueista ja muista periaatteista lisäsimme vuonna 2001 muun muassa Internet-sivujen sisältöä täydentämällä, kaikille avustusta hakeneille järjestöille postitettavalla ajankohtaisjulkaisulla sekä edistämällä sähköistä viestintää. Avustustoiminnan Internet-pohjaista asiakasverkkoa kehitämme myös välineeksi kahdensuuntaiseen tiedon välitykseen RAY:n ja järjestöjen välillä. Yhteydenpitoa avustustoiminnan kannalta tärkeisiin sidosryhmiin, kuten ministeriöihin ja valtion viranomaisiin sekä kuntiin olemme viime vuosina lisänneet merkittävästi.

HANNU SALOKORPI, johtaja

RAY TUKEE SOSIAALI- JA TERVEYSTYÖTÄ

Monet yhteiskunnassamme jo pitkään jatkuneet kehitystrendit ovat korostaneet RAY:n merkitystä sosiaali- ja terveysalan järjestöjen rahoittajana. Raha-automaattivaroin rahoitetaan vuosittain keskimäärin 14 prosenttia sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kokonaiskuluista.

Väestön ikääntyminen, laaja rakenteellinen työttömyys sekä vaikeasti hallittava muuttoliike ja siihen liittyvä alueellinen eriarvoisuus ylläpitävät ja lisäävät sosiaalisen ja taloudellisen syrjäytymisen uhkia. Huuutilanteen selvä vaikeutuminen viime vuosina sekä väkivallan uudet ilmenemismuodot lisäävät turvattuutta. Myös asunnottomuuden on viime vuosina todettu kääntyneen jälleen nousuun ja asumiseen liittyvistä ongelmista kärsivät asunnottomien lisäksi lukuisat pitkäaikaissairaat, vammaiset tai muutoin huono-osaiset, entistä useammin myös perheet ja itseenäistyvät nuoret. Näihin yhteiskunnallisiin ongelmiin ovat vapaaehtoisjärjestöt tuoneet RAY:n tuella omalta osaltaan helpotusta.

Julkisten sosiaali- ja terveyspalvelujen rakennemuutos jatkuu edelleen ja lisää erityisesti tarvetta avopalvelujen ja joustavasti toimivien palvelukokonaisuuksien kehittämiseen. Rakennemuutoksen lisäksi kunnat ulkoistavat omia toimintojaan, jolloin ostopalvelujen ja järjestöjen palveluiden merkitys kasvaa entisestään. Muutosvaiheessa on tarvinnut kehittää myös uusia toimintamalleja, missä sosiaali- ja terveysjärjestöjen merkitys on huomattava. RAY on tukenut laajasti rakennemuutosta kaikilla avustustoiminnan sektoreilla.

Kuntien palvelutoiminnan uudelleenjärjestelyt 1990-luvulla loivat sosiaali- ja terveydenhuollon alalla mahdollisuuksia myös uudelle yritysperiselle palvelutoiminnalle. Yksityisiä toimijoita

VIRKKU ANTAA VIRKEYTTÄ VANHUKSILLE

Kerran viikossa joukko ikäihmisiä, eläkeläisnaisia kaikki, suhauttaa taksilla Nurmesen sivukyliltä kaupungin keskustaan, Nurmeskotiin. Palvelutalossa he kuntoilevat, vaihtavat kuulumisia, saunovat. Yhteisen virkistyspäivän heille mahdollistaa vuoteen 2002 jatkuva RAY:n rahoittama Virkku-projekti.

78-vuotias Ida Heikkinen on yksi kuntuomista päivävieraista. Viikoittainen ohjelma alkaa kuntopyörää polkemalla Nurmeskodin kuntosalissa. Jo toista vuotta jatkunut säännöllinen harjoittelu on tuonut elämään uutta puhtia ja vaivoihin helpotusta. ”Lihakset ovat selvästi kiinteytyneet”, Ida Heikkinen kiittelee. ”Eikä tätä pyörää polkiessa tarvitse pelätä kaatumisia”, hän lisää. Ida Heikkiselle virkistyspäivä on odotettu tapaus. ”Päivä menee kuntoillessa ja tuttuja tavatessa. Ruokakin on niin hyvää. Ja tällä reissulla jää vielä aikaa hoidella omia asioitaan keskustassa”, hän kertoo.

Myös Nurmeskotiyhdistyksen toiminnanjohtaja Riitta-Liisa Pelkonen on tyytyväinen Virkku-projektin toteutumisesta. ”Sen ansiosta voimme tarjota paitsi palvelutalon asukkaille myös lähikylien vanhuksille mielenvirkistystä ja kunnonkohotusta. Ne lisäävät elämänlaatua ja auttavat selviytymään arjessa pidempään”, hän kertoo.

onkin jonkin verran viime vuosina syntynyt joillekin sosiaali- ja terveysalan sektoreille, lähinnä vanhustenpalveluun. RAY:n avustustoiminnan vaikutuksista näiden palveluyritysten toimintaedellytyksiin on viime vuosina käyty keskusteluja mm. RAY:n, Kuntaliiton, Palvelutyönantajien, Suomen Yrittäjien ja sosiaalialan järjestöjen sekä kauppa- ja teollisuusministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön (STM) kanssa. STM antoi kertomusvuoden syksyllä RAY:lle ohjeet ottaa avustuksia harkittaessa huomioon tuen vaikutus paikalliseen kilpailutilanteeseen. RAY seuraa tehtyjen linjausten vaikutuksia ja hankkii ajantasaista tietoa avustettavien sektoreiden kilpailutilanteesta.

UUSI AVUSTUSLAKI VAHVISTAA AVUSTUSKÄYTÄNNÖN

Vuoden 2002 alussa arpajaislain kanssa voimaan astuneet laki raha-automaattiavustuksista (avustuslaki) sekä valtioneuvoston asetus eräistä raha-automaattiavustuksiin sovellettavista määräajoista muodostavat pääasiallisen säädösperustan RAY:n avustustoiminnalle ja sen kehittämiseksi. Monilta osin uudet säädökset virallistavat käytäntöjä, jotka avustustoiminnassa olivat vakiintuneet jo aiemmin. Aiempaan tapaan RAY:n avustusosasto valmistee avustusten jakoesityksen, joka muodostuu yleis-, investointi- ja kokeilu- ja kehittämisavustuksista, maksaa myönnetty avustukset ja valvoo avustusten käyttöä. Sosiaali- ja terveysministeriö valvoo avustustoiminnan toteuttamista. Uusien säädösten myötä avustustoiminta kytketään lisäksi viranomaiskäytäntöihin, mm. julkisuuslakiin, hallintomenettelylakiin ja kielilakiin.

Itse avustusten valmistelussa noudatetaan em. säädösten lisäksi RAY:n hallituksen asettamia keskipitkän aikavälin avustustoiminnan suuntaviivoja ja painoalueita. Tämä ns. strategia-muistio tarkistetaan keväällä 2002. Lisäksi vuosittain RAY:n ja sosiaali- ja terveysministeriön kesken sovitaan avustustoiminnalle seuraavan vuoden tulostavoitteet, jotka kirjataan valtion tulo- ja menoarvioon. Syksyllä ennen varsinaisen avustusvalmistelun käynnistymistä tulostavoitteiden pohjalta valmistellaan RAY:n hallitukselle muistio, jonka linjausten mukaan varsinainen hakemus käsittely ja avustusvalmistelu avustusosastolla toteutetaan.

PAINOPISTE HUONO-OSAISTEN AUTTAMISESSA JA EHKÄISEVÄSSÄ TYÖSSÄ

RAY:n hallitus on asettanut avustustoiminnalle kaksi päälinjaa: avustuksia suunnataan sekä heikoimmassa asemassa olevien tukeen, palveluihin ja omaehtoisen aktiivisuuden edistämiseen että toisaalta ongelmia ehkäisevään toimintaan.

Muita heikommassa asemassa olevia ryhmiä ovat ne, joiden osalle kasaantuvat sosiaaliset ja taloudelliset vaikeudet, pitkäaikainen työttömyys, päihde- tai mielenterveysongelmat, epävarmuus, turvattomuus ja asumisongelmat, köyhyys ja ylivelkaantuminen, vammaisuus tai vaikeat pitkäaikaissairaudet. Kohderymiin kuuluvat myös paljon apua ja tukea tarvitsevat ikääntyvät kansalaiset. Lasten ja nuorten elinoloihin ja turvallisuuteen sekä perheiden selviytymisen edistämiseen kiinnitetään lisääntyvää huomiota. Avustusten suuntaamisessa painotetaan erityisesti sellaisia toimintoja ja hankkeita, jotka tukevat ja edistävät kansalaisten omaa aktiivisuutta, itsenäistä selviytymistä ja elämänhallintaa.

Ehkäisevän toiminnan avustamisessa painopiste on suurten kansanterveysongelmien ehkäisemiseen ja syrjäytymiskehityksen katkaisemiseen tähtäävissä hankkeissa. Avustuksia suunnataan terveyden sekä työ- ja toimintakyvyn edistämiseen ja toimintoihin, joilla luodaan edellytyksiä huono-osaisuuden havaitsemiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja jo passivoituneiden kansalaisten ja perheiden saamiseen palvelujen ja tukijärjestelmien piiriin.

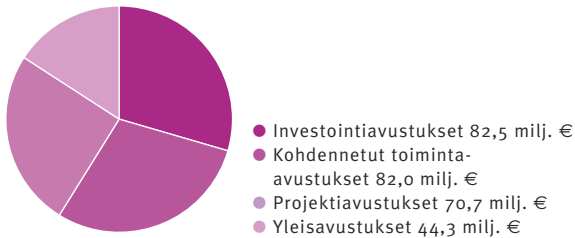
AVUSTUSVALMISTELU SYKSYLLÄ 2001

Avustuskäsittelyn jaksottamiseksi avustusten hakuajat on porrastettu maaliskuu-, touko- ja syyskuulle. Avustusehdotukset käsitellään avustusosaston valmistelevalle työryhmälle, jonka jälkeen ne siirtyvät RAY:n johtokunnalle ja hallitukselle. Hallituksen avustus-esitys toimitetaan sosiaali- ja terveysministeriölle, jonka esittelystä valtioneuvosto päättää avustuksista.

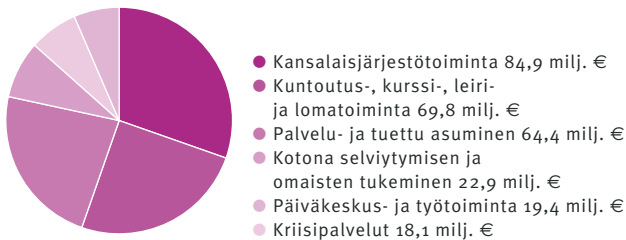
Kertomusvuonna RAY:lle saapui vuoden 2002 hakemuksia yhteensä 823 milj. euron arvosta. Avustusta haki 1 682 järjestöä. Hakemukset sisälsivät toimintoja ja hankkeita kaikkiaan 3 926 kappaletta.

AVUSTUKSET VUONNA 2002
AVUSTUSLAJIEN MUKAISESTI
yhteensä 279,5 milj. €

AVUSTUKSET VUONNA 2002
TOIMINTOJEN PÄÄLUOKKIEN MUKAISESTI
yhteensä 279,5 milj. €

ANTTI AAKKOSTAA VAUHDILLA

Kun tamperelaisen pariskunnan Tarja Tuli-joen ja Simo Terhon esikoinen Antti oli viiden kuukauden ikäinen, vanhemmat saivat tietää pojan olevan kuuro. ”Se oli meille sokki. Kaikki tuntui hajoavan käsiin”, äiti muistelee.

Elämäntilanne alkoi kuitenkin pian asettua uusiin uomiinsa. ”Tuska alkoi helpottaa, kun sai kerättyä kuuroihin ja kuurouteen liittyvää tietoa”, Tulijoki kertoo. Kun Antti oli seitsemän kuukauden ikäinen, viittomakielenopettaja alkoi perehdyttää vanhempia viittomakielen alkeisiin.

Vuonna 1999 Kuurojen Palvelusäätiö käynnisti RAY:n rahoittaman, vuoteen 2003 jatkuvan Juniори-ohjelman. Tätä edelsi vuonna 1995 alkanut Hyvä tulevaisuus kuuroille lapselle -projekti.

Juniори-ohjelmassa kuurot viittomakielenopettajat opettavat kuuroille lapsille ja heidän kuuleville vanhemmilleen taidot kommunikoida keskenään. Mukana ohjelmassa on 52 perhettä.

Mukana vuodesta 1997 alkaen ovat olleet myös Antti ja hänen vanhempansa, siitä lähtien kun esikoinen oli kymmenen kuukauden ikäinen. Neljä vuotta kestävä opiskelu oli ensi alkuun hyvinkin intensiivistä, nykyään perhe käy pari kertaa vuodessa jatkokursseilla Jyväskylässä.

Kolme vuotta sitten Antin sisäkorvaan asetettiin implantti eli sisäkorvaistute, jonka ansiosta hän kuulee jonkin verran ja pystyy näin opettelemaan lisää. Nyt viisivuotias Antti käy Tampereella Kalevan erityispäiväkotiä, ensi vuonna hänen uusi opintajonsa on kuulovammaisten koulu.

Antilla viittomakieli on hallussa. Elämän pienten ja suurten arkiasiodien kommunikointi sujuu siinä missä lapsiperheissä nyt yleensä. Myös Antin kaksivuotias pikkusisko Anni yrittää viittoa asioitaan isollelajelle.

”Antti kertoo asioitaan todella vauhdikkaasti. Hän aakkostaa sanoja, kartuttaa suomen kielen sanavarastoa sellaisella menolla, että me vanhemmat emme aina tahdo perässä pysyä”, äiti kertoo

RAY:n hallituksen avustusesitys valmistui joulukuussa. Valtioneuvosto päätti vuoden 2002 avustuksista 7.2.2002.

VUODEN 2001 TUOTON KÄYTTÖ

Valtion talousarvion ja RAY:n esityksen mukaisesti RAY:n tuottoa käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen vuonna 2002 yhteensä 377,3 milj. euroa. Erityislakien ja eduskunnan budjettipäätöksen mukaisesti Valtiokonttorin käytettäväksi osoitetaan yhteensä 97,8 milj. euroa, josta menee sotainvalidien sairaskotien käyttökustannuksiin 59,7 milj. euroa, rintamaveteraanien kuntouttamiseen 35,6 milj. euroa sekä eräissä Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntoutukseen 2,5 milj. euroa. Aikaisempien vuosien jakamatta jääneiden ja palautuneiden avustusten johdosta RAY:n tuottoa jää myöhemmin käytettäväksi 48,6 milj. euroa.

MYÖNNETYT AVUSTUKSET VUODELLE 2002

Valtioneuvoston päätöksen mukaan avustuksia jaetaan järjestöille vuonna 2002 yhteensä 279,5 milj. euroa. Summasta 16 prosenttia menee yleisavustuksiin (44,3 milj. euroa, 188 kpl), 29 prosenttia kohdennettuihin toiminta-avustuksiin (82,0 milj. euroa, 588 kpl), 30 prosenttia investointeihin (82,5 milj. euroa, 441 kpl) ja 25 prosenttia kokeilu- ja kehittämishankkeisiin (70,7 milj. euroa, 1 109 kpl).

Vuonna 2002 avustuksensaajia on yhteensä 1 115 järjestöä. Avustettavia toimintoja ja hankkeita on 2 326, joista uusia avustuskohteita on 579. Uusia avustuksen saajia on 114 järjestöä.

RAY:n ja sosiaali- ja terveysministeriön kesken keväällä 2001 sovittujen erityisten painoalueiden mukaisesti avustuksissa panostetaan vuonna 2002 huumeiden vastustamiseen noin 9 milj. euroa, mikä on lähes kaksinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna. Päihdeongelmaisten äitien hoidon kehittämiseen ohjataan yli 3 milj. euroa. Huumetyön ohella muun muassa mielenterveyssektorin kohteisiin suunnataan aiempaa enemmän varoja. Myös maahanmuuttajien kotouttamiseen, väkivallan ehkäisyyn

sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin käytetään kokeilu- ja kehittämisavustuksia aikaisempaa runsaammin. Uusi avaus avustustoiminnassa on koululaisten iltapäivätoiminta, jonka käynnistämisen ja kehittämishankkeisiin osoitetaan vajaa 2 milj. euroa, suurin osa niistä Mannerheimin Lastensuojeluliitolle.

Investointiavustuksista lähes 47 milj. euroa kohdentuu vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden palveluasuntojen rakentamiseen, peruskorjauksiin ja hankintaan. Erityisryhmien tukiasuntoihin ja nuorisoasuntoihin myönnettyjä avustuksia on yli 10 milj. euroa. Kuntoutukseen liittyviin investointiavustuksiin (14 milj. euroa) sisältyy kolme poikkeuksellisen suurta hanketta, Invalidiliiton Käpylän Kuntoutuskeskus, Hengitysliitto Helin Merikosken kuntoutus- ja tutkimuskeskus sekä Suomen MS-liiton MS-keskuksen laajennus, joiden avustukset ovat yhteensä 10 milj. euroa. Myös kansalaisjärjestötoiminnan investointiavustuksissa on yksi huomattavan suuri hanke, Näkövammaisten Keskusliiton toimitalo, jonka avustus vuodelle 2002 on 4,9 milj. euroa.

Palveluasumiseen ja muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyviä investointiavustuksia valmisteltaessa on kiinnitetty erityistä huomiota hankittuihin kunta- ja aluekohtaisiin tietoihin palvelujen tarpeesta, hankkeiden vaikutuksiin ja liittymiseen alueen muihin palveluverkostoihin sekä kilpailutilanteen kehitykseen palvelujen tuotannossa. Vanhusten palveluasuntojen rahoituksessa on noudatettu sosiaali- ja terveysministeriön antamaa ohjetta kilpailunäkökohtien huomioimisesta.

Uusia asuntoja vuoden 2002 avustuksilla saadaan yhteensä 1 320:

- vanhusten palveluasuntoja 340
- vammaisten, mielenterveys- ja päihdeongelmaisten palveluasuntoja 360
- erityisryhmien tukiasuntoja 220
- nuorisoasuntoja 400

RAY:n avustamien järjestöjen tunnuslukuja*

Toiminnan yhteen lasketut kulut, milj. €	1 345
Investoinnit, milj. €	168
Palkattu henkilöstö	22 000
Vapaaehtoistyöntekijöitä	126 000
Taseiden loppusumma, milj. €	1 850
Käyttöomaisuus, milj. €	1 194
Rahoitus- ja sijoitusomaisuus, milj. €	555
Vieras pääoma, milj. €	890

*tiedot vuodelta 2000, kerätty 1100 järjestöltä, muutettu markoista euroiksi

Suurimmat avustuksensaajat 2002

milj. €	
Näkövammaisten keskusliitto ry	12,3
Invalidiliitto ry	8,2
Hengityслиitto Heli ry	5,7
Ensi- ja turvakotien liitto ry	5,2
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry	5,2
Suomen MS-liitto - Finlands MS-förbund ry	4,5
Suomen Mielenterveysseura ry	4,0
Kuurojen liitto ry	3,8
Y-säätiö	3,4
Asumispalvelusäätiö Aspa	3,3

**LÖYTÖRETKI
VANHEMMUUTEEN
TIEDON VIIDAKOSTA**

Mannerheimin Lastensuojeluliiton valtakunnallisessa Löytöretki vanhemmuuteen -projektissa etsitään ratkaisuja vanhempien perhe-elämän arkeen. Eli miten kantaa yhteinen vastuu lasten kasvatuksesta, kun esimerkiksi työelämän kiivas tahti haukkaa leijonan osan perheen yhteisestä ajasta.

”Osa vanhemmista on myös hämmennyneitä siitä, että he saavat tietoa vanhemmuudesta liian paljon. He eivät tunnu löytävän pääsyä ulos tiedon viidakosta”, kertoo projektipäällikkö Tuovi Keränen.

RAY:n rahoittama, kolme vuotta sitten käynnistynyt projekti jatkuu vuoteen 2003. Siihen sisältyy mm. OLKA-palvelu, jonka vapaaehtoiset päivystäjät antavat tukea äideille ja isille arkisissa vanhemmuuden pulmissa.

Projektiin kuuluvat myös ympäri Suomen toimivat äiti- ja isä-ryhmät, joiden jäsenet tuntevat tarvitsevansa tukea kasvatajan tehtävässään. ”Juuri vanhemmat voivat olla parhaita antamaan tukea toisilleen, tasavertaisina jäseninä”, Keränen sanoo. ”Ryhmässä mukana olevat vanhemmat ovat umpitavallisia perheitä.”

Vuonna 2001 panostettiin isä-ryhmien toimintaan. ”Ryhmässä isät keskustelevat vanhemmuuteen liittyvistä isoista ja pienistä asioista, perhe-elämän ja työelämän yhdistämisen ongelmista ja antavat toisilleen käytännön vinkkejä”, Tuovi Keränen kertoo.

Koko toiminnan tavoitteena on antaa vanhemmille valmiuksia kasvattajina ja lisätä heidän luottamustaan omiin kykyihinsä. Eikä erästä tärkeää puolta saa unohtaa: ”Vanhemmuuteen kuuluu myös positiivisuus, kannustava ote. Ilo on sallittua”, Keränen korostaa.

Kokeilu- ja kehittämisavustuksia kohdistetaan vuonna 2002 erityisesti mielenterveys- ja päihdeongelmaisten, vaikeavammaisten, nuorten työttömien ja vaikeuksissa olevien perheiden sekä veteraanien itsenäistä selviytymistä tukeviin projekteihin. Monet kokeilu- ja kehittämishankkeista kohdistuvat maahanmuuttajiin sekä väkivallan ehkäisyyn.

Vuoden 2002 RAY-avustukset on lueteltu liitteessä tämän vuosikertomuksen lopussa.

AVUSTUSTEN MAKSATUS JA KÄYTÖN VALVONTA

Toiminta-avustukset maksetaan pääsääntöisesti automaattisesti neljännesvuosittain. Investointi- ja projektiavustukset maksetaan kustannusten ajoittumisen perusteella erikseen esitettävän maksupyynnön ja selvityksen perusteella. Maksupyynnöt käsiteltiin avustusosastolla kertomusvuoden aikana noin 5 100 kappaletta.

Avustusten käytön valvonnan tavoitteena on varmistua avustusvarojen oikeasta, tarkoituksenmukaisesta ja tuloksellisesta käytöstä. Seuraamalla avustettujen toimintojen ja hankkeiden toteutumista arvioidaan, miten avustushakemuksissa esitetyt tavoitteet saavutetaan.

Valvontaa tehdään RAY:ssä tarkastamalla avustusten maksatuksen yhteydessä esitettävät selvitykset sekä avustusten käytöstä annettavat vuosiselvitykset, järjestöihin tehtävillä tarkastus- ja ohjauskäynneillä, tarkastamalla avustettavat rakennushankkeet ja valvomalla niiden toteuttamista, avustettujen toiminnan erilliselvityksillä sekä ohjauksen ja neuvonnan avulla. Kertomusvuonna muun muassa avustuksen käyttöön liittyviä kirjanpidon tarkastuskäyntejä tehtiin 56 järjestöön.

Avustustoiminnan vaikutuksia seurataan myös ulkopuolisilla asiantuntijoilla teetettävillä arvioinneilla. Kertomusvuonna arviointiin kuntoutuksen kehittämisprojekteja ja lomatoimintaa. Arviointiraportit toivat tärkeän lisäpanoksen lomatoiminnan, kuntoutuksen ja yleisemminkin projektityöskentelyn kehittämisestä käytävään keskusteluun.

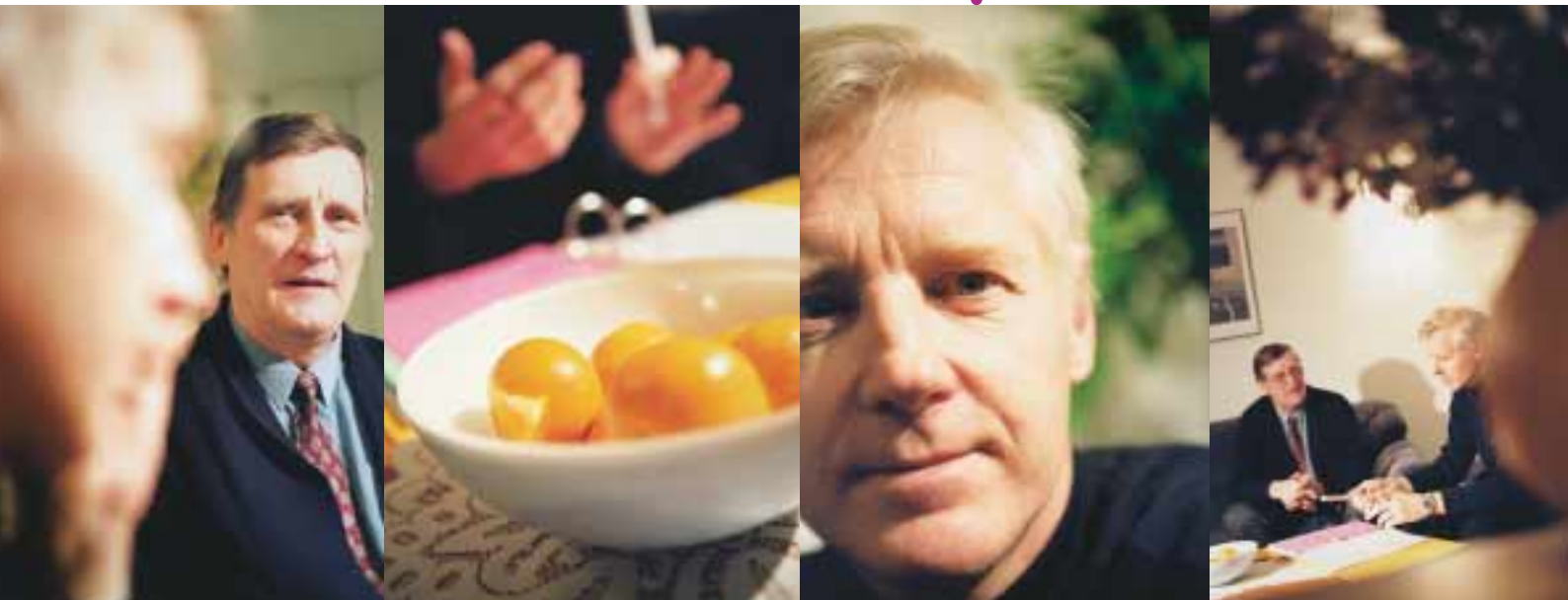
TUKIHENKILÖ KULKEE RINNALLA
Suomen Setlementtiliitto ry:n jäsenyhdistys, Kalliolan setlementti Helsingissä, koulutti kolmen vuoden aikana joukon vapaaehtoisia tukihenkilöitä. He antavat apua niille nuorille ja aikuisille, jotka ovat toipumassa rankasta päihdeiden käytön kierteestä. Osa autettavista kärsii myös mielenterveyden ongelmista.

RAY:n rahoittama Tuetun asumisen projekti käynnistyi vuonna 1991 ja päättyi 2001. Kalliolan setlementin lisäksi projektissa olivat mukana Y-Säätiö sekä Helsingin kaupungin erityissosiaalitoimisto ja Espoon Leppävaaran sosiaalitoimi. ”Tavoitteena oli luoda yhteistyössä viranomaisten kanssa menetelmiä ja malleja kehittää päihdeongelmaisten mahdollisuuksia itsenäiseen asumiseen ja elämiseen”, kertoo projektivastaava Veikko Väisänen.

Hankkeeseen liittyen Kalliolan setlementti koulutti yli 50 vapaaehtoista tukihenkilöä. Heistä valtaosalla syntyi tapaamisten myötä luottamuksellinen tukisuhde autettavaan.

Projektin ansiosta onnistuttiin luomaan auttamisen malli, jota voi hyödyntää jatkossa. ”Siinä esimerkiksi selkiytettiin tukihenkilön roolia viranomaisiin nähden. Saimme myös tietoa siitä, missä kulkee tukihenkilön voimavarojen raja. Vapaaehtoistyö on raskasta ja avustettavat vaikeassa elämäntilanteessa”, Väisänen kertoo.

”Tukihenkilöiden koulutuksessa halusimme korostaa setlementtityön perusarvoja kohdata ihminen samalla tasolla, luottaa toisen voimavaroihin ja kulkea rinnalla. Eettinen puoli auttamisessa on tärkeää”, Veikko Väisänen sanoo.

RAY tarjoaa raha-automaatti- ja kasinopelejä yhdessä suomalaisten yrittäjien kanssa noin 9 000 liike-tilassa. Näitä pelejä on eri muodossa lisäksi RAY:n omissa pelisaleissa sekä maan ainoassa pelikasinossa Casino RAY:ssä Helsingissä. RAY:n pelien tarkoitus on tarjota pelaajille ajanvietettä, jännitystä ja pieniä voittoja, ainoastaan kasinon toimintaan voivat kuulua suuret panokset ja voitot. RAY:n vahva perinteinen asema julkisten tilojen merkittävänä pelintarjoajana ei anna aihetta viedä pelejä avoimiin sähköisiin verkkoihin.

| RAHAPELIT

* asiakaslähtöisyys rahapelitoiminnassa

PELAAJAT JA YRITTÄJÄT HUOMIOIDAAN ENTISTÄ PAREMMIN

RAY:n tavoitteena on kasvattaa tuottoja maltillisesti, jotta toiminnan jatkuvuus olisi mahdollisimman hyvin turvattu. Vaikka tavoitteemme on tarjota ajanvietettä ja hie- man jännitystäkin tavallisen ihmisen elä- mään, pelien houkuttelevuuden ja pelitar- jonnan määrää säätelemällä pyrimme myös pelaamisesta aiheutuvien yksilöllisten ongelmien välttämiseen.

Pelien sijoittamisessa käytämme aina yrittäjiä olosuhteet huomioiden tasapuoli- sesti kohtelevaa markkinointikriteeristöä. Pelitoiminnan ylläpitotapaa on erityisesti viimeisen kymmenen vuoden aikana kehi- tetty yhdessä sopimuskumppanien kanssa. Pelipisteet suunnitellaan yhteistyössä RAY:n ja yrittäjän edustajien kesken mah- dollisuuksien mukaan jo liiketilan raken-

nusvaiheessa. Huolehdimme sovitulla taval- la pelituottojen tilityksistä, tuottojen ra- portoinnista sekä muista pelien ylläpitoon liittyvistä asioista. Myös Internet-sivustoilla on RAY:n toiminnasta ja periaatteista ker- tovaa tietoa erityisesti nykyisille, mutta myös potentiaalisille yhteistyökumppaneille.

Kohtaamme pelaajan raha-automaatin välityksellä ilman, että henkilöstön edustaja on paikalla. Samoin kohtaamme asiakkaan pelisaleissamme ja yrittäjien tiloissa peli- pöydässä, jolloin pelinhoitajamme ja peli- salihenkilöstömme tuottavat palvelun. Keräämme näistä tilanteista entistä järjes- telmällisemmin tietoa välittöminä palaut- teina ja tutkimustietona. Palautteen anta- minen on pyritty tekemään mahdollisim- man helpoksi, ja siihen on käytettävissä

muun muassa maksuttomat palautekupon- git ja palvelunumerot sekä Internet-sivut. Myös palautetiedon käsittelyä on systemati- soitu uusien pelipalveluiden kehittämisessä.

Tavoitteenamme on kehittää pelien monipuolisuutta, jotta ne aikaisempaa paremmin vastaisivat laajan asiakaskunnan tarpeita. Pelit ovat helposti saavutettavissa valvotuissa ja siisteissä tiloissa, joissa niiden käyttö on ongelmatonta. Niitä voi maksut- tomasti kokeilla myös omalla Internet- päätteellä ns. Pelaamo-sivustossa, jota täy- dennämme myös tulevaisuudessa.

Toiminnan kehittämisen lähtökohtana on näin ollen huomioida vahvasti pelipal- velun kuluttaja ja yhteistyökumppani.

ESKO ROMPPAINEN, varatoimitusjohtaja

RAY TARJOAA RAHAPELEJÄ LIIKEPAIKOISSA

Perinteisten rahapelitoiminnan harjoittajien kannalta toimintaympäristö kehittyi viime vuosikymmenen aikana aikaisempaa vaativammaksi. Samalla se toi uudenlaisia mahdollisuuksia pelien ja niiden jakelun kehittämiseen.

Erityisesti syynä oli voimakas informaatio- ja maksuvälineteknologian kehitys. Kun samanaikaisesti Euroopan yhteismarkkinat alkoivat muotoutua, lisääntyivät paineet rahapeli- ja muun arpajais-toiminnan maakohteiselle ja jopa EU-tason säätelylle. Vaikka EU:n päätöksissä onkin todettu pelitoiminta-alan säätelyn kuuluvan kansalliselle tasolle, aiheuttaa tulevaisuus edelleen monia kysymyksiä.

Rahapelialalle on suhteellisen pienin investoinnein pyrkinyt kansainvälisesti verraten tuhansia yrittäjiä. Myös perinteiset erityisoikeuksilla toimivat rahapelitoiminnan harjoittajat ovat vähitellen kiinnostumassa pelipalveluiden tuottamisesta myös sähköisissä kanavissa kuten Internetissä, digi-tv:ssä ja matkaviestimissä. Näin ovat toimineet RAY:tä lukuun ottamatta myös muut suomalaiset yksinoikeusyhteisöt. Pelien tuottaminen tällä tavalla asettaa selvästi uusia haasteita toiminnan hyväksyttävyyden säilyttämiselle.

UUSI ARPAJAIKLAKI SELKEYTTÄÄ ROOLIJKOKA

Yksinoikeudella harjoitettavien rahapelien kokonaistuotto oli maassamme viime vuonna 1 778 milj. euroa. Vuosia jatkunut kasvu taittui 1,2 prosenttiin. Vaikka RAY:n pelien määrää ei lisätty eikä valikoimaakaan muutettu merkittävästi, lisääntyi yhdistyksen pelien kysyntä koko pelitoimintakentän kasvua enemmän.

Vuoden 2002 alusta voimaan astuva uusi arpajaislaki antaa aikaisempaa paremmat mahdollisuudet selkeyttää suomalaisen rahapelitoiminnan kenttää. Kukin yksinoikeusyhteisö voi kehittää toimintaansa omalla, toisiin nähden erilaisiin peleihin perustuvalta toimialueellaan.

PARASTA VOITON JÄNNITYS, AJANVIETE

Helsinki-iläisillä Pekka Aholalla ja hänen pojallaan Jessellä on jo työpäivä takana, kun muut vasta ryhtyvät virittäytymään lounastauolle. Molempien työpäivä on alkanut aamuyön varhaisina tunteina. 54-vuotias Pekka Ahola on suuren jakeluyrityksen aluepäällikkö, 25-vuotias Jesse pyörittää omaa kuljetusyritystä. Isän ja pojan työtä yhdistää se, että molemmat hoitavat omalta osaltaan maan ykköspäivälehdien jakelua.

Tällä kerralla he ovat pistäytyneet aamukahville Ruskeasannan Shell Simppukaan Vantaalla. Pelikierros RAY:n automaattien parissa kuuluu kuvioihin.

Pekka Aholan suosikki on Pajatso. ”Jasso on rautaa”, hän sanoo. Peliin hän pistää silloin tällöin kolmisen euroa. ”En ole voitolla enkä häviölläkään”, Ahola kertoo.

Hänen mukaansa parasta pelikierroksessa onkin voiton jännitys, ajanviete. Jos onnetar ei sillä kerralla olekaan matkassa, ei se harmita. ”On helpompi hävitä, kun tietää, mihin RAY:n rahat käytetään”, Ahola kertoo.

Jesse Aholan mielipeli on Tuplapotti. ”Pelikierroksen otan melkein joka päivän. Voittoja on tullut siihen malliin, että pulakahveissa on pysytty”, hän kertoo.

Pelihetki on myös Jesselle mukavaa ajanvietettä. ”Totta kai sitä yllätty iloisesti, kun kolikot alkavat kilistä.”

Isänsä tapaan Jessekin kannattaa RAY:n toimintaperiaatetta. ”Ideana ihan hyvä”, hän arvioi.

PELIT SÄILYVÄT JULKISISSA TILOISSA

RAY lähtee pelitoiminnan kehittämiseen siitä, että pelaamisen volyyymiä kasvatetaan hallitusti kansantalouden kehityksen mukaan. Kertomusvuodelle asetettiin tästä lähtökohdasta 5 prosentin kasvutavoite. Suomessa kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu jatkui, mikä mahdollisti myös pelitoiminnan tuottojen kasvun. Kansantalouden kasvun taittuminen vuoden loppua kohti ei vaikuttanut merkittävästi RAY:n pelitoimintaan. Kasinopelien pelaaminen ravintoloissa ja pelikasinossa oli vuoden toisella puoliskolla jopa alkuvuotta vilkkaampaa. Niinpä RAY:n kasvutavoite toteutui pelitoiminnassa optimaalisesti.

RAY on hyödyntänyt perinteisesti uutta informaatioteknologiaa pelien sisällön, asiakaspalvelun laadun ja toiminnan tehokkuuden kehittämisessä muun muassa liittämällä pelit sisäiseen automaattiverkkoon. Toisin kuin muut suomalaiset rahapeliorganisaatiot, RAY ei ole kuitenkaan pyrkinyt tarjoamaan pelejä avoimissa verkoissa, kuten Internetissä tai digi-tv:ssä, vaan aikoo peileillään pysytellä vain julkisissa tiloissa.

UUDEN TEKNOLOGIAN PELIT TUOTANTOON 2002

Vaikka RAY ei tähtääkään pelien tuottamiseen avoimissa verkoissa, se on valmistautunut hyödyntämään uusia sähköisen maksamisen tapoja RAY:n tuotteissa. Samalla kehitetään myös seuraavan sukupolven verkkoratkaisuja ja niihin RAY:n strategian mukaisia pelituotteita.

RAY:n pelien tuotekehityksessä mietitään keinoja tavoittaa mielenkiintoisilla peleillä mahdollisimman laajaa asiakaskuntaa. Kertomusvuonna teknisen tuotekehityksen ja markkinoinnin voimavarat kohdistettiin kuitenkin pääosin euromuutosvalmiuden luomiseen. Samanaikaisesti jatkui automaattien uuden teknologian kehitysprojekti, joka eteni suunnitellulla tavalla. Ensimmäiset siihen perustuvat uudet pelituotteet saadaan tuotantoon vuoden 2002 aikana.

RAY:n oma Valmistus ja materiaalitoinnot -yksikkö valmistaa kaikki pelitoiminnan tilaamat automaattit ja kasinopelit sekä tukee niiden käyttöä varaosahuollolla. Kertomusvuonna yksikkö valmisti pelitoiminnan tarpeiden mukaiset noin 1 450 automaattia ja 47 kasinopelipöytää, mikä on alle puolet edellisvuosien tarpeesta. Yksikköä työllistivät myös eurojen käyttöönottoon liittyvien muutosten valmistelu, muutostyösarjojen valmistus ja kentän materiaalihuolto.

LAADUN KEHITTÄMINEN VARMISTI TAVOITELLUN KASVUN

RAY:n vuoden 2001 kokonaistuotto oli 582,3 milj. euroa. Toimintavuodelle asetettu 5 prosentin kasvu toteutui lähes tavoitteen mukaisesti 4,4 prosenttina.

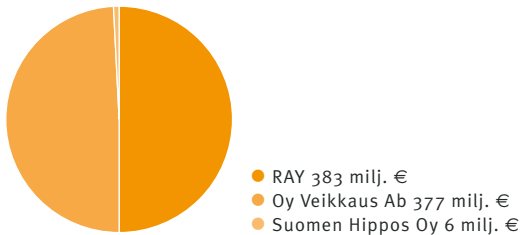
Pelien kokonaismäärä ei kasvanut vuoden aikana, myöskään kasinopelien pelituntien määrä ei kasvanut edellisestä vuodesta. Tuoton kasvun perustana voidaan katsoa olleen pelitoiminnan suotuisa toimintaympäristö ja RAY:n omat toimenpiteet peliympäristöjen ja palvelun laadun kehittämisessä. Tuotealueista ravintolakasinopelitoiminnan kokonaistuoton kasvu pysähtyi muiden jatkaessa kasvuaan.

Vuoden merkittävin koko organisaatiota koskenut projekti oli valmistautuminen euron tuomiin muutoksiin. Yksin kertomusvuonna järjestelmien, muutososien, pelivälineistön ja rahankäsittelylaitteiden hankinnasta ja muutostöistä aiheutuneiden kustannusten määrä oli yli 10 milj. euroa, kun koko euromuutosten kustannukset nousevat RAY:ssä 17 milj. euroon. Tällä oli merkittävä vaikutus rahapelitoiminnan kannattavuuteen. Liikevaihtoa ja samalla kannattavuutta rasitti merkittävimmin vuoden alusta voimaan tullut kahden prosenttiyksikön arpajaisveron korotus. RAY:n liiketoiminnan kannattavuus kehittyi edellä todetuista kustannuseristä huolimatta kokonaistuottavuutta kehittämällä edellisen vuoden 66,4 prosentista 69,2 prosenttiin.

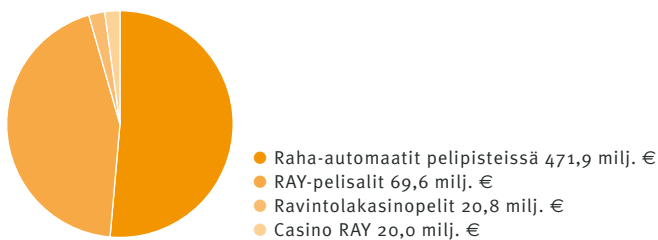

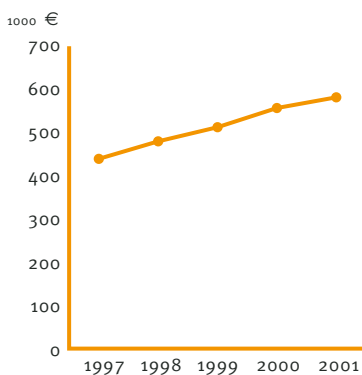
RAHAPELIYHTEISÖJEN VOITOT 2001
yhteensä 766 milj. €

RAY:N PELITOIMINNAN TUOTOT* TOIMINNOITTAIN 2001
yhteensä 582,3 milj. €

RAY:N PELITOIMINNAN TUOTOT* 1997–2001

* Raha-automaattien ja kasinopelien tuotot sekä automaattien ja pöytäpelien vuokratulot ennen arpajaisveroa ja muiden oikaisuerien huomioimista

KUMPPANUUS HITSAUTUNUT SAUMATTOMAKSI

Kauppiaas Asser Laineen luotsaamassa K-Supermarket Asserissa Lohjan Kauppakadulla kilisee viisi RAY:n raha-automaattia, jotka on sijoitettu omaksi yhtenäiseksi pelipisteeksi. "RAY:n suunnittelema pelisaareke on varsin toimiva kokonaisuus", Laine arvioi.

Automaatit houkuttelevat kauppatalokaisia pelikierrokselle tasaiseen tahtiin. Joskus tahti on kiivaampi, sillä kesällä ja pyhien alla asiakkaita käy marketissa päivässä jopa neljä tuhatta.

Asser Laineen yhteyshenkilö automaattiasioissa on RAY:n Lohjan toimipaikan myyntipäällikkö Ahti Virkkilä. "Ahdin kanssa tulee palaveerattua useammankin kerran vuoden mittaan. Keskusteluissa päivitetään, missä mennään."

Laineen mielestä kumppanuus RAY:n kanssa on hitsautunut vuosien varrella saumattomaksi, kuin priimatason tuotteeksi. "Voin sanoa ihan käsi sydämellä, että yhteistyö RAY:n kanssa sujuu erinomaisesti. Asiat hoituvat kiitettävällä täsmällisyydellä. On tietysti muistettava, että sujuva yhteistyö on yhteinen etu, niin RAY:n kuin minunkin."

Laine on tyytyväinen myös siihen, että RAY oli liikkeellä hyvissä ajoin ennen euroon siirtymistä. "Selkeää tietoa uudesta valuutasta ja automaattien muutoksista, kuten pelien europäivityksen aikataulun, saimme jo varhain viime syksynä. Ja aikataulu piti niin kuin oli sovittu."

Liikealalla Laine on tehnyt pitkän rupeaman, työvuosia hänellä on jo yli neljäkymmentä. Kauppiaan pitkät päivät jatkuvat edelleen, työpaikalle hän saapuu aamu-kuudelta. Ensi töikseen Laine tarkastaa, että paikat ovat tiptop-kunnossa, myös RAY:n pelipisteessä. "Siinä samalla otan aina pelikierroksen tai kaksi. Kun alkaa kilistä, lopetan."

* asiakaslähtöisyys raha-automaattitoiminnassa

AUTOMAATTEJA HELPPO PELATA

RAY tarjoaa raha-automaattien pelaajille mahdollisuuden ajanvietteeseen ja pieneen jännitykseen päivän piristykseksi. Raha-automaatit on tehty mm. automaateissa olevilla peliohjeilla hyvin käyttäjäystävällisiksi niin, että niitä on helppo pelata. Automaatit palauttavat pelaajille voittoina keskimäärin 87 prosenttia panoksista.

1–9 raha-automaatista muodostuvat pelipisteet on sijoitettu aina sellaisiin tiloihin, joihin on vaivatonta poiketa. Pelipisteiden siisteyteen ja viihtyvyyteen kiinnitämme erityistä huomiota, samoin pelien tekniseen toimivuuteen. Suurin osa raha-automaateista on liitetty RAY:n automaattiverkkoon, jolloin vikailmoitukset tulevat automatisoidusti suoraan huoltohenkilökunnalle. Tämä mahdollistaa automaattien nopean ja tehokkaan kunnossapidon.

Pelipisteeseen sijoitettavat pelit valitaan yhteistyössä yrittäjän kanssa ottaen huomioon muun muassa paikan asiakkaat.

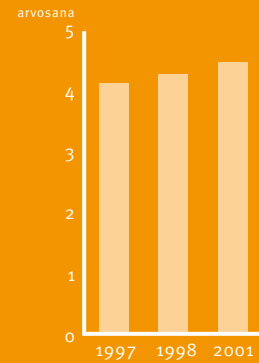
Panostamme säännölliseen kanssakäymi-

seen yhteistyökumppaneidensa kanssa. Yhteistyön eri muotoja kehitämme jatkuvasti. Toimintavuotena suunnittelimme yhteistyökumppaneita palvelevat yrityspalvelusivut Internetiin. Sivusto tarjoaa kattavasti tietoa pelitoiminnasta, lainsäädännöstä sekä muista yhteistyötä koskevista ajankohtaisista asioista.

Palveluhenkisyys, tiivis kanssakäyminen, avoin tiedon jakaminen sekä panostaminen pelien tekniseen laatuun ovat asioita, joita haluamme yhteistyökumppaneillemme tarjota. Yrittäjien parissa tehdyssä asiakastytyväisyystutkimuksessa RAY:n toiminta ja palvelu saivat vuonna 2001 kouluasteikolla yleisarvosanaksi 8,6, mikä osoitti palvelun edelleen parantuneen viimeisen kolmen vuoden aikana. Kiitosta saimme erityisesti luotettavuudesta, asiakaslähtöisyydestä sekä osaavasta ja palveluhenkisestä yhteistyökumppanuudesta.

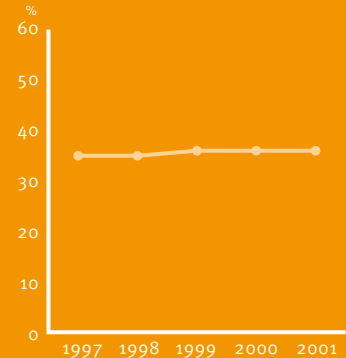
RISTO LEHTINEN, johtaja

ASIAKASVASTUUKILÖIDEN PALVELUASENNE JA -ALTTIUS YRITTÄJIEN MUKAAN
Asiakastytyväisyystutkimus 1997–2001

Lähde: Gallup Insight Oy

KUUKAUDEN AIKANA RAHA-AUTOMAATTIA PELANNEIDEN OSUUDEN KEHITYS 1997–2001

RAHA-AUTOMAATIT PELIPISTEISSÄ

Toimintavuoden päättyessä RAY:n raha-automaattipelejä oli yhteistyökumppaneiden tiloissa 14 751 kappaletta. Pelipisteitä oli 8 947, ja ne sijaitsivat mm. ravintoloissa, huoltoasemilla ja kaupoissa. Pelien ja pelipisteiden määrät säilyivät edellisvuoteen nähden kutakuinkin ennallaan. Kokonaistuotto kasvoi 4,5 prosenttia 471,9 milj. euroon. Toiminnan kannattavuus säilyi edellisvuoden tasolla.

Myös pelaajien määrä oli hienoisesti kasvanut. Tutkimusten mukaan RAY:n raha-automaatteja pelasi viime vuonna vähintään kerran kuukaudessa noin 36 prosenttia ja viikoittain 25 prosenttia suomalaisista. Käyttötiheydellä mitaten kiinnostavimpia pelejä olivat edellisten vuosien mukaisesti pokerit ja eräät hedelmäpelit. Aikaisempien vuosien asiakaskyselyyn perustuva keskimääräinen kulutus oli noin 2,5 euroa pelikerralta.

EUROMUUTOKSEEN VALMISTAUDUTTIIN

Vuosi 2001 oli valmistautumista euron tuloon. Automaattien teknisten muutosten ensimmäinen vaihe saatiin valmiiksi suunnitelmien mukaisesti marraskuun loppuun mennessä. Tänä aikana uusittiin kaikkien sijoitettujen automaattien kolme voitonmaksukoneisto euroilla toimiviksi sekä lisättiin neljäs voitonmaksukoneisto. Lisäksi automaatteihin vaihdettiin euron hyväksyvät rahalukot.

Euromuutosta varten rakennetussa koeympäristössä testattiin automaattien ja tietojärjestelmien toimivuus sekä rahaliikennetietojen siirtymät ja oikeellisuus. Henkilökunnan koulutus oli mittava suoritus. Pienryhmissä toteutettu koulutus käynnistyi maaliskuussa ja jatkui aina vuoden loppuun asti. Koulutukseen käytettiin kaikkiaan noin 3 370 tuntia.

Euromuutosten lopullinen vaihe, kolikkojen, automaattien ohjelmien, lasien ja rahanvalitsimien vaihdot, suunniteltiin tehtäväksi vuoden 2002 tammi-helmikuussa.

YRITTÄJÄYHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN

Yhteistyökumppaneille maksettujen sijoituspaikkamaksujen määrä toimintavuotena oli 80,2 milj. euroa. Kasvua edellisvuodesta oli 4,6 prosenttia.

Vuoden 2000 alussa käyttöön otettiin alle 15-vuotiaiden lasten pelaamisen valvontamalli, jonka soveltamista jatkettiin edelleen. Toimintamallin tarkoituksena on pitää raha-automaattitoiminta lainsäädännön määräysten mukaisena. Valvonnassa esiin tulleiden puutteiden vuoksi toiminnasta jouduttiin poistamaan muutamia kymmeniä raha-automaatteja.

Yhteistyökumppaneille tarjottiin eurokoulutusta ja jaettiin euron käyttöönottoa tukevaa materiaalia. Kunkin yhteistyökumppanin kanssa suunniteltiin marras-joulukuussa aikataulu euromuutoksen toteutuspäivistä.

Euromuutoksen ajaksi tammi-helmikuulle 2002 suunniteltiin asiakaspalveluun keskitetty puhelinpalvelu, joka ottaa vastaan tulevat yhteistyökumppaneiden euroon liittyvät yhteydenotot. Sen tehtävänä on neuvoa ja opastaa yhteistyökumppaneita euromuutoksesta johtuvissa automaatteihin liittyvissä ongelmatilanteissa.

PELAAJILLE OMAT SIVUT INTERNETIIN

RAY:n Internet-sivuilla toimivat pelien esittelysivut uudistuivat, kun lanseerattiin Pelaamo-niminen palvelukokonaisuus. Uusina ilmaisina esittelypeleinä palveluun lisättiin mm. Jokeripokeri, Keno 40 ja Apila. Ensimmäiset euroilla pelattavat esittelypelit julkaistiin RAY:n Internet-sivuilla syksyllä 2000, joten asiakkaat ovat voineet harjoitella euroilla pelaamista jo hyvissä ajoin etukäteen.

* asiakaslähtöisyys ravintolakasinopeleissä

AMMATTITAITOINEN PELINHOITAJA OSAA KOHDATA PELAAJAT YKSILÖINÄ

Ravintolassa kasinopelipöytään tulevalle asiakkaalle voi olla mitä erilaisimpia syitä pelihetkeen; hän haluaa ehkä vain ajanvietettä, ehkä hiukan jännitystä, ehkä voittoja tai vaikkapa vain jutustella miellyttävän pelinhoitajan kanssa.

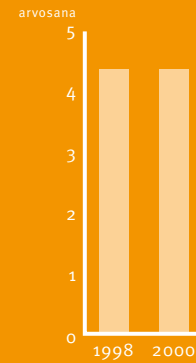
Ammattitaitoinen pelinhoitaja osaa kohdata kunkin pelaajan yksilönä, vaikka pelipöydässä yhtä aikaa olisikin kovin erilaisia asiakkaita. Pelin äärellä saattaa olla samanaikaisesti henkilö, joka vasta opettelee peliä ja tarvitsee opastusta ja toisaalta kokeneita pelaajia, joiden ainoa toive on pelin nopea eteneminen. Näiden erilaisten asiakkaiden pelirytmien yhteensovittaminen on pelinhoitajan arjen asiakaslähtöisyyttä.

Ravintoloiden kasinopeleissä pelit valitaan sopiviksi ravintolan yleisölle: esimer-

kiksi korttipeli nuoremmalle väelle ja ruletti tanssiravintolan asiakkaille. Kasinopeliesimiehet, jotka vastaavat kasinopelien markkinoinnista ja toiminnasta alueellaan, pitävät jatkuvasti yhteyttä ravintoloitsijoihin. Pelien parhaiden aukioloaikojen etsiminen ja pelitoiminnan sovittaminen ravintolan muuhun toimintaan vaatii jatkuvaa valppautta. Ravintoloiden tilamuutosten yhteydessä kasinopeliesimies on usein mukana jo suunnitteluvaiheessa, jotta ravintolan kanssa yhdessä voidaan tehdä pelitilasta pelaajille ja toiminnalle paras mahdollinen.

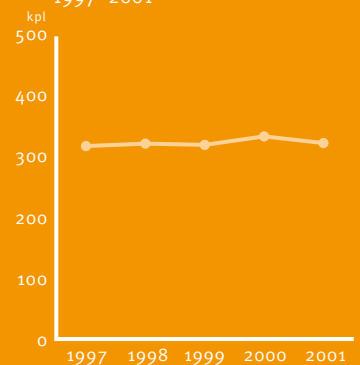
MARJA-RIITTA LINDÉN, johtaja

ASIAKASVASTUUHENKILÖIDEN PALVELUASENNE JA -ALTTIUS YRITTÄJIEN MUKAAN Asiakastytyväisyystutkimus 1998–2000

Lähde: Gallup Insight Oy

RAVINTOLAKASINOPELIENTEN PELIPÖYTÄIDEN MÄÄRÄN KEHITYS 1997–2001

RAVINTOLAKASINOPELIT

RAY järjesti toimintavuonna kasinopelitoimintaa eri puolilla maata yhteensä 258 ravintolassa. Kasinopelipöytiä oli yhteensä 324. Kolme neljästä oli Black Jack -korttipelipöytiä, loput ruletteja sekä 2 Red Dog -peliä. Pelien kokonaismäärä säilyi kutakuinkin samana edellisvuodesta.

Toimintavuonna ravintolakasinoelitoiminnan tuotto oli 20,8 milj. euroa jääden edellisvuoden tasolle. Syytä tuoton kasvun pysähtymiseen arvellaan olleen yleisessä talouselämässä vallitsevassa tilanteessa, ravintoloiden aktiivisen myyntiajan keskittymisessä pääasiallisesti viikonloppuiltoihin sekä vuonna 2000 voimaan tulleessa tupakkalain laajenuksessa.

Kasinopelejä pelaa vuoden aikana keskimäärin 12 prosenttia aikuisista. Pelaajamäärä on kasvanut lievästi viime vuosien keskiarvosta.

Kasinopelien kannattavuus heikkeni puolestaan jonkin verran, mikä johtui tuottokehityksen pysähtymisestä sekä vuoden alussa voimaan tulleesta arpajaisveron korotuksesta. Lisäksi euromuutokseen liittyneet hankinnat ja muutostyöt aiheuttivat ylimääräisiä kustannuksia vaikuttaen näin osaltaan kannattavuuteen. Yhteistyökumppaneille maksettujen sijoituspaikkamaksujen määrä toimintavuotena oli 4,1 milj. euroa eli 3,7 prosenttia edellisvuotta pienempi.

OMA JA RAVINTOLAHENKILÖSTÖ SAIVAT EUROKOULUTUKSEN

Ravintolakasinopeleissä valmistuttiin euron käyttöönottoon mm. uusimalla kaikki peleissä käytettävät arvomerkit euromääräisiksi. Koko henkilöstö koulutettiin valmistautumaan euron tuomiin muutoksiin rahaliikenteessä, pelinhoidossa sekä turvallisuudessa.

Myös yrittäjäyhteistyössä keskityttiin vuonna 2001 euron tulon valmistautumiseen. Kaikkien yhteistyökumppanien kanssa neuvoteltiin hyvissä ajoin euromuutoksen etenemisestä ja sovitettiin muutospäivät. Ravintoloiden henkilökuntaa perehdytettiin euromerkkien käsittelyyn ja kahdella valuutalla toimimiseen.

RAY MUKANA TÄSSÄ PÄIVÄSSÄ

”Vastauksen saan aina kaikkiin kysymyksiin, joskus jopa asioihin, joita en itse huomaa heti edes kysyä”, kertoo Katri Lassinaro yhteistyökokemuksistaan RAY:n kanssa. Hän on Sokos Hotel Ilveksen suojissa toimivan yökerhon, Ilves Night Clubin ravintolapäällikkö Tampereella.

Hotellista löytyy myös kolme muuta ravintolaa. Kun kaupungin ydinkeskustassa seisova hotelli on iso ja sen kyljessä sykkii vielä kauppakeskus Koskikeskus, asiakkaita ravintoloihin riittää. Esimerkiksi yökerhossa voi lauantaisin käydä jopa tuhat viikonlopon viettäjä.

Ilves Night Clubissa on kaksi RAY:n kasinopeliä, ruletti ja Black Jack. ”Pelinhoitajat ovat työssään todellisia ammattilaisia. Vuosien aikana ollaan tultu hyväksi tutuiksi puolin ja toisin”, Lassinaro kertoo.

Yhteistyötä RAY:n kanssa hän on tehnyt jo 1990-luvun alusta. Ennen Ilvestä Lassinaron työpaikka oli hotelli Hesperia Helsingissä. ”Parasta kumppanuudessa on yhteistyön sujuvuus. Jos eteen tulee ongelma, se selvitetään nopeasti”, hän sanoo.

Euroilla Ilveksen yökerhossa alettiin pelata heti vuoden 2002 alusta. ”RAY:ltä tietoa uuteen valuuttaan siirtymisestä alkoi tulla hyvissä ajoin viime syksynä. Perinpohjaisia keskusteluja muutoksesta käytiin kasinopeliesimies Kaisu Haatajan kanssa”, Lassinaro kertoo.

Hänen mielestään RAY:n valmiudet palvella yritysasiakkaitaan ovat kehittyneet entisestäänkin vuosien aikana. ”Voin sanoa, että RAY on tiukasti mukana tässä päivässä.”

* asiakaslähtöisyys pelisaleissa

PELISALIEN KANTA-ASIAKKAAT TUTTUJA HENKILÖKUNNALLE

Eri RAY-pelikalikonseptien asiakaspalvelutavoite sekä palvelusisällöt poikkeavat toisistaan. Täyspoteissa ja Club RAY:ssä voi pelata sekä raha-automaatteja että kasinopelejä. Club RAY:t ovat ravintolatiloihin sijoitettuja pelisaleja. Potti-saleissa on pelattavissa valikoima raha-automaatteja. Kaikille kuitenkin yhteistä on se, että pelisalin henkilöstömme on aina paikalla valmiina neuvomaan tai auttamaan pulmatilanteissa.

Potti-pelisalien henkilöstö pitää huolta raha-automaattien jatkuvasta toimintakunnosta sekä pelisalin järjestyksestä ja 18 vuoden ikärajan noudattamisesta. Täyspoteissa palvelemme asiakkaita pelipöydissä ja kassapisteissä, joissa myös lunastetaan kasinopelien voitot. Club RAY -pelisaleissa pelaajalla on pelipalveluiden lisäksi käytet-

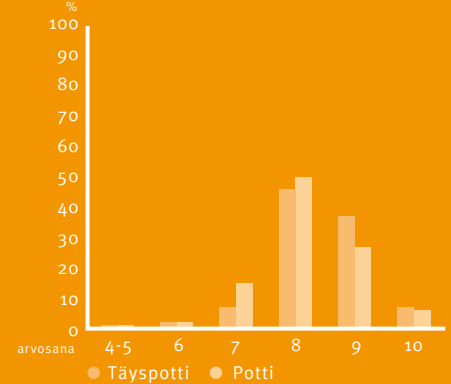
tävissään ravintolapalvelut. Pelisaleissa on paljon kanta-asiakkaita, jotka ovat tulleet tutuiksi henkilökunnallemme. Joillekin pelaajille pelisali onkin myös sosiaalisen kanssakäymisen paikka.

Pidämme pelisalit jatkuvasti siisteinä ja kunnossa. Ne remontoidaan tarpeen mukaan, jotta asiakastilat pysyvät viihtyisinä ja miellyttävinä.

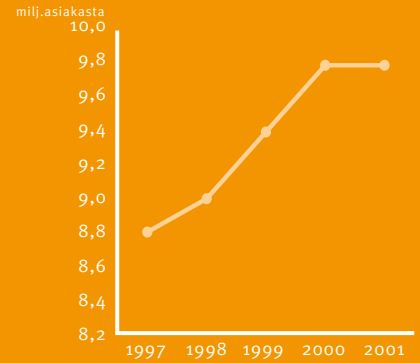
Vuonna 2001 pelisalien asiakkaita alettiin valmistella eurokäteiseen hyvissä ajoin. Henkilöstömme opasti pelaajia ja jakoi tietoa uudesta rahasta jo lokakuusta alkaen. Lisäksi kiinnitimme huomiota eri pelien tunnetuksi tekemiseen.

MARJA-RIITTA LINDÉN, johtaja

ASIAKASTYYTYVÄISYYS
Täyspottien ja Pottien
kävijätutkimus 2001

PELISALIEN ASIAKASMÄÄRÄT

PELISALIT

RAY:llä on eri puolilla maata 47 pelisalia. Täyspotteja oli toimintavuoden päättyessä 24, joista Rovaniemen Täyspotti muutti uusiin tiloihin ja Seinäjoen Täyspotti sai uuden ilmeen remontin aikana. Potteja on eri puolilla Suomea yhteensä 21 kappaletta. Uusin Potti-sali perustettiin toimintavuoden aikana Raisioon. Club RAY-pelipalveluja on tarjolla Jyväskylässä, Turussa ja Salossa.

Automaatteja pelisaleissa oli vuoden lopussa yhteensä n. 1 600, kasinopöytiä 58 kappaletta. Eniten kasinopöydistä on ruletteja, 26 kappaletta. Pelisalien kokonaistuotto oli kertomusvuonna 69,6 milj. euroa, missä oli kasvua edellisvuodesta 5,7 prosenttia. Automaattien vaikutus tuoton kasvuun oli positiivinen, kasinopelien negatiivinen. Täyspoteissa ja Club RAY:ssä asiakas käytti keskimäärin 7,5 euroa (45 mk) käyntikertaa kohden, vastaavasti Poteissa 4,9 euroa (29 mk).

LÄHES 10 MILJOONAA ASIAKASKÄYNTIÄ

Pelisalien kannattavuus säilyi suunnilleen ennallaan. RAY-pelisaleissa kirjattiin toimintavuonna edellisvuoden tapaan noin 9,8 miljoonaa asiakaskäyntiä, mikä merkitsee päivää kohden 27 000 asiakasta.

Myös pelisaleissa vuotta 2001 leimasi euromuutokseen valmistautuminen, johon kuuluivat muun muassa mittavat pelivälineistön muutostyöt. Henkilökuntaa koulutettiin tarvittavien euromuutosten tekemiseen, toimintaan kahden valuutan rinnakkaiskäytön aikana sekä euron aiheuttamiin muutoksiin myös tietojärjestelmässä. Toimintavuoden aikana kaikki Potti-pelisalien raha-automaatit liitettiin RAY:n automaattiverkkoon.

LUOTETTAVUUS ON PALVELUN PERUSTA

”Pelisalien siirtyminen euroon oli ymmärrettävästi henkilökuntamme kuumin puheenaihe ja haaste koko vuoden 2001”, kertoo Pekka Lautanen. Hän on RAY:n Itä-Suomen pelisalien, Täyspottien ja Pottien, alue-esimies.

Henkilökunnan valmennus uuteen valuuttaan käynnistettiin syyskuussa. Itse eurokoulutus, tarkka opastus työtehtävien hoitoon vuoden 2002 euro-Suomessa, pyörähti vauhtiin lokakuussa. ”Tavoitteenamme oli perehdyttää henkilökunta varsinaisiksi euroasiantuntijoiksi. Ei siis ainoastaan pelitoiminnan osalta, vaan myös yleisimmin. Näin saatiin arvokasta lisätietoa vaikkapa juttuhetkiin eurosta pelaajien kanssa. Mukavia juttutuokioita aiheesta siten käytiinkin pelisaleissa syksyn mittaan”, Lautanen muistelee.

Pelisalien työntekijöiden valmennus euroon on esimerkki RAY:n täsmäpanostuksesta asiakaspalveluun. Laajemmalla perspektiivillä palvelun peruskivet on muurattu tietyssä järjestyksessä.

”Niistä ensimmäinen on ehdottomasti luotettavuus. Asiakas voi aina luottaa pelisalissa työskenteleviin ihmisiin ja siihen, että pelit toimivat kuten pitääkin”, alue-esimies kertoo.

”Oleellista on tietysti myös asiakkaan kohtelias palvelu, joka perustuu aitoon ja hyvään suhteeseen pelaajan ja pelisalissa työskentelevän välillä. Itsestäänselvää on se, että pelisali on siisti ja viihtyisä paikka, jonne on aina mukava tulla pelaamaan ja vaihtamaan vaikka kuulumisia tutun henkilökunnan kanssa”, Lautanen sanoo.

Pelisaleissa asiakkailla on mahdollisuus antaa palautetta palvelusta kirjallisesti tai yksinkertaisesti avaamalla suunsa. ”Kritiikkiä tulee joskus silloin, kun pelionni ei ole ollut myönteinen. Palaute on kuitenkin valtaosin myönteistä, asiakkaat kiittävät erityisesti palvelun tasosta”, Lautanen kertoo.

* asiakaslähtöisyys kasinolla

HYVÄ ASIAKASPALVELU ON KASINOKONSEPTIN YDIN

Koko kasinon henkilökunta lukuisissa eri tehtävissään työskentelee jatkuvasti suorassa asiakaskontaktissa. Siksi asiakaslähtöisyys on kasinossa toimintamme kehittämisen tärkein näkökulma. Tavoitteena on tehdä hyvää kasinopalvelusta käsite.

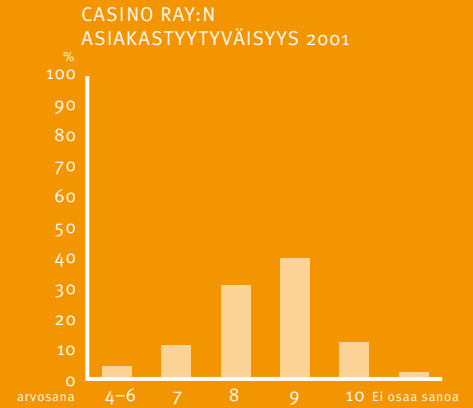
Päättäksemme tähän arvioimme itse jatkuvasti omaa toimintaamme, keräämme asiakaspalautetta sekä asiakastutkimuksilla että jokapäiväisessä työssämme. Lisäksi käytämme ulkopuolista palvelun arviointi- ja kehittämisjärjestelmää. Kerptomusvuonna teetimme lisäksi asiakastyytyväisyystutkimuksen, jossa asiakas-kunta segmentoitiin Gallupin Risc Monitor -luokituksen mukaan.

Kasinon asiakkaiden Casino Club on toiminut kolme vuotta. Klubiin kuuluu

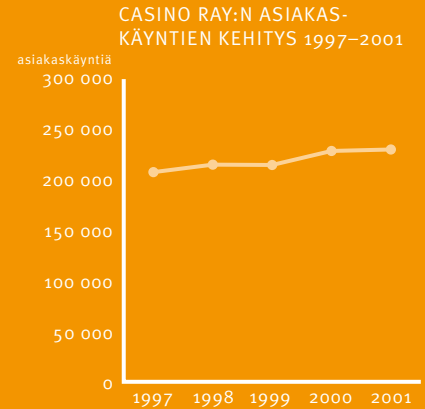
noin 2 800 asiakasta ja sen toiminnasta vastaa Club Manager. Casino News on klubin oma lehti, ja vuosittain toistuvat vain klubilaisille tarkoitetut erikoistapahtumat, tanssiaiset, matkat ja muu ohjelma antavat asiakkuudelle erityistä lisäarvoa.

Casino RAY:n asiakaskunta on hyvin monipuolinen. Kasinossa viihtyvät kaikenikäiset ihmiset ympäri maailmaa. Pelien ja pelaamisen ohella kasinon toimintamalliin kuuluu monipuolinen kasinoviihde turnauksista yritystapahtumiin. Asiakastapahtumien tarjontamme on tällä hetkellä monipuolista sisältäen mm. yritysturnauksia, pelikouluja ja teemailtoja.

HANNU JOKIPALTI, johtaja

Lähde: Gallup Insight Oy

CASINO RAY

Kasinon pelien kokonaistuotto oli kertomusvuonna 20,0 milj. euroa, kasvua edellisvuodesta oli 5,7 prosenttia. 145 automaatin kokonaistuotto, 12,2 milj. euroa, kasvoi edellisvuodesta 16 prosenttia, kun taas 20 pelipöydän tuotto, 7,8 milj. euroa, laski 7 prosenttia. Pöytäpelien kokonaismyynti oli edellisen vuoden tasoa, mutta pelaajat lunastivat edellistä vuotta enemmän voittoja. Kasinon kannattavuus säilyi edellisen vuoden tasolla.

Casino RAY:ssä oli kertomusvuonna yhteensä 230 500 asiakaskäyntiä, jossa kasvua oli 0,6 prosenttia edellisvuodesta. Asiakkaat käyttivät kasinossa keskimäärin 87 euroa per kävijä. Uusien asiakkaiden määrä kasvoi 3,5 prosenttia. Sekä naisten että ulkomaalaisten osuus säilyivät molemmat noin 30 prosentin tasolla kokonaiskävijämäärästä.

Euron tuloon valmistauduttiin myös kasinolla noin vuoden kestävässä projektissa. Muun muassa arvomerkit, kassajärjestelmät ja automaattit päivitettiin ja koko henkilöstö koulutettiin syysjoulukuussa. Pöytäpelit siirtyivät keskitetyksi euroaikaan heti 1.1.2002.

CASINO RAY TÄYTTI 10 VUOTTA

Joulukuun 2. päivänä tuli kuluneeksi kymmenen vuotta Casino RAY:n avaamisesta yleisölle. Kymmenessä vuodessa kasinon pelitarjonta on monipuolistunut ja ilmapiiri viihteellistynyt ja keventynyt, vaikkakaan rajallisten tilojen vuoksi pelien lukumäärät eivät ole suuresti muuttuneet toiminnan alusta.

Kasinon vuosikalenterissa toistuivat edellisten vuosien tapan pokerin viikkoturnaukset ja kaksi suurta kansainvälistä noin viikon kestävä pokeriturnausta.

Toukokuussa aloitettiin kasinon uusien tilojen ja uuden konseptin suunnittelu, kun Suomi-yhtiöiden kanssa allekirjoitettiin esisopimus ns. Fennia-korttelissa sijaitsevista vuokratiloista. Varsinainen vuokrasopimus solmittiin vuoden lopulla.

Ks. Tapahtui vuonna 2001, s. 3.

ASIAKASPALVELUA HUIPPUTASOLLA

Toimitusjohtaja Seppo Parkkinen on ollut Casino RAY:n kanta-asiakas kasinon perustamisesta lähtien eli täydet kymmenen vuotta. Hänen ehdoton suosikkipelinsä on pokeri.

”Siinä minua houkuttelevat monipuolisuus ja haasteellisuus. Pokeri vaatii täydellisen keskittymisen, jolloin työasiat jäävät väkisin syrjään. Hieno tapa rentoutua.”

Hän korostaa myös sitä, miten tutuksi tulleiden pokerinpelaajien kesken on syntynyt tiukka yhteenkuuluvuuden rinki. ”Hienoja, erilaisia ihmisiä, joiden kanssa voi parantaa maailmaa. Se on ainutlaatuinen sosiaalinen verkosto muiden joukossa.”

Parkkinen on ottanut osaa lukuisiin kasinolla järjestettyihin pokeriturnauksiin. Suurin voittopotti on ollut yli 200 000 markkaa (33 600 €). ”Voittoon vaaditaan tietysti tuuria, mutta myös tiettyä nöyryyttä. Pelissä on aina mukana pokerijumala”, hän kertoo.

Parkkinen ei säästele sanojaan, kun hän arvioi Casino RAY:n työntekijöitä. ”Henkilökunnan ammattitaito on huippuluokkaa. Ystävälliset, oikeantyyppiset ihmiset asiakaspalvelutehtävissä, joissa juuri he ovat parhaimmillaan”, arvioi Parkkinen, joka on vierailut myös keskieurooppalaisissa kasinoissa. Hän mainitsee myös pelaajille järjestetyt erikoistilaisuudet. ”Ne kaikki on hoidettu viimeisen päälle Casino RAY:ssä.”

Iso plussa on tietysti se, että kasinon toimintaan voi luottaa kokonaisuudessaan. ”Jos häviääkin, siitä jää kuitenkin hyvä fiilis. Menevähän RAY:n voittovarot yhteiskunnallisesti tärkeiden asioiden edistämiseen”, Parkkinen sanoo.

RAY:N OMAT PELITUOTTEET

Tuoteryhmä	Pelipisteissä	RAY-pelisaaleissa	Casino RAY:ssä**
POKERIT	Aces or Better* Joker Poker* Jokeripokeri Kakkospokeri Kymppipokeri Ässäpokeri	Aces or Better* Joker Poker* Jokeripokeri Kakkospokeri Täyspokeri Ässäpokeri	Draw Poker 4000
HEDELMÄPELIT	Apila Heads or Tails* Mansikka Tuplapotti Tähti	Apila Heads or Tails* Lucky Fruits* Lukkopotti Mansikka Timantti Tuplapotti Tähti Täyspotti Täyspotti 5	Casino Plums
PAJATSOPELIT	Pajatso	Pajatso	
VENTIT	Ventti Plus	Täysventti Ventti Plus	
KENOT		Keno Lucky Cards* Täyskeno	
NOPPAPELIT		Täysnoppa	
RULETTIAUTOMAATIT	Superruletti	Ruletti	
MONIAUTOMAATIT	Monipeli		
KASINOPELIT	Black Jack Red Dog Ruletti	Black Jack Fast Poker Red Dog Ruletti	

*yökerhomalli

**Casino RAY:n pelit on pääsääntöisesti ostettu ulkomailta

RAY tuottaa laadukkaita palveluja, mikä vaatii henkilöstöltä vankkaa palveluosaamista. Ammattinsa hyvin osaava ja motivoitunut henkilöstö on tuloksen aikaansaaja. Hyvä asiakastyytyväisyys saavutetaan palvelun laadulla ja korkealla ammattiosaamisella. Yli 80 prosenttia RAY:n työntekijöistä toimii suorassa kontaktissa asiakkaaseen, joko pelaajaan tai yrittäjään.

| HENKILÖSTÖ

* asiakaslähtöisyys palveluhenkilöstön koulutuksessa

HENKILÖSTÖN ASIAKASPALVELUUN PANOSTETAAN

RAY kouluttaa vuosittain 200 henkilöä pelinhoitajiksi keskimäärin 80 tuntia kestäville kursseille. Koulutuksessa teknistä osaamista harjoitellaan paljon, mutta yhtä suurella painoarvolla on mukana RAY:n arvojen mukainen palveluosaaminen. Palveluosaamisessa hankitaan taitoja ja osaamista vastata asiakkaiden tarpeisiin mm. hahmottelemalla pelaamisen psykologisia ja sosiaalisia tekijöitä. Näiden avulla voidaan myös ennakoita, mitä asiakkaat pelaileltä ja henkilökunnalta odottavat.

RAY tutkii säännöllisesti asiakastytyväisyyttä. Tutkimustulokset ja muut asiakaspalautteet hyödynnetään henkilöstön täydennyskoulutuksessa esimerkkeinä ja ratkaistavina haastavina palvelutilanteina.

Käytännön toimintatapojen lisäksi koulutuksessa painotetaan palveluasenteen kehittämistä ja oman toiminnan ohjaamista paremmin kuuntelemaan asiakkaiden näkemyksiä ja odotuksia sekä ottamaan ne huomioon.

Palveluosaaminen ja asiakkaan näkökulman ymmärtäminen korostuivat myös viime vuoden suurimmassa koulutusprojektissa, euron käyttöönoton valmistelussa. Käytännön teknisten muutosten lisäksi koulutuksessa pohdittiin paljon myös asiakkaan kannalta raha-automaattien euromuutokseen ja kasinopeleissä eurojen ja markkojen käyttämiseen liittyviä asioita. Yhdessä miettimällä ja asioita käytännössä kokeilemalla omat toimintatavat saatiin

hiottua mahdollisimman paljon asiakkaita auttaviksi.

Turvallinen asiakaspalvelu oli teemana keväällä 2001 ravintolakasinopelien ja RAY-pelisalien henkilöstön koulutuksessa. Koulutuksessa käytiin läpi turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä, joista erityisesti korostui jokaisen oma toiminta konfliktien ja uhkien ehkäisyssä ja ratkaisemisessa. Oman turvallisuuden lisäksi työntekijämme vastaavat asiakkaiden turvallisuudesta, yrityksiä asiakkaiden tiloissa luonnollisesti yhdessä yhteistyökumppanin henkilökunnan kanssa.

REIJO KAUPPILA, henkilöstön kehittämisen ja koulutuksen tiimi KOTI

HENKILÖSTÖ

RAY:n henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 1 697. Koko-aikatyössä oli 807 henkilöä, jossa on vähennystä edellisvuodesta 17 henkilöä, ja osa-aikatyössä 890 henkilöä, lisäystä 25 henkilöä. Perhe-, opinto-, vuorottelu- tai muilla vapailla oli 59 henkilöä eli 3,5 prosenttia koko henkilöstöstä.

Kokoaikaisen henkilöstön vaihtuvuus oli 9 prosenttia ja osa-aikatyössä olevan henkilöstön vaihtuvuus 25 prosenttia. Koko henkilöstön keski-ikä oli 33,4 vuotta. Osa-aikaisen henkilöstön keski-ikä oli 26,6 vuotta, mikä oli n. 15 vuotta kokoaikaisen henkilöstön keski-ikää alempi. Miesten osuus henkilöstöstä oli 54 prosenttia, naisten 46 prosenttia.

Henkilöstökulut kasvoivat edellisestä vuodesta 3,3 prosenttia. Kokonaiskulut olivat 41,8 milj. euroa.

TYÖEHTOSOPIMUS TULI VOIMAAN

1.2.2001 voimaan tulleen kaksivuotisen RAY:n runkotyöehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset toteutettiin helmikuun alusta. Työehtosopimus sisälsi myös päätöksen RAY:n omien palkkausjärjestelmien kehittämisestä yksinkertaisemmiksi ja helpommin hallittaviksi. Loppuvuodesta tehtiinkin sopimus huoltoedustajien uudesta palkkausjärjestelmästä, jonka käyttöönotto siirtyi vuoden 2002 puolelle.

Tulos- ja kannustepalkkioina erikseen määritellyin perustein maksettiin 622 henkilölle yhteensä noin 260 000 euroa, mikä oli 0,8 prosenttia maksetuista palkoista. Pitkään palveluksessa olleille maksetaan 10 vuoden välein kuukauden palkkaa vastaava summa. Toimintavuonna palvelusvuosirahan sai 139 henkilöä. Maksettu summa oli yhteensä yli 280 000 euroa.

EUROMUUTOKSESTA TULI PELKKÄÄ KIITOSTA

”RAY:n valmiudet yhteistyöhön yritysasiakkaiden kanssa ovat kehittyneet huomasti vuosien aikana. Tämä taas näkyy yhteistyökumppaniemme tyytyväisyytenä ja luottamuksena RAY:n toimintaan”, kertoo Mauri Lahikainen. Hän on RAY:n myyntipäällikkö, jonka toimialueena on pääkaupunkiseutu.

Lahikaisen vastuulla on lähes 670 pelipistettä kaupoissa ja kioskeissa. Hänen yhteistyökumppaneitaan ovat mm. kioski-kauppiat, Rautakirja Oyj, Helsingin Osuuskauppa sekä Spar- ja K-ketjut.

Yritysasiakkaiden yhteyshenkilöitä, kuten aluepäälliköitä, Lahikainen tapaa säännöllisesti, joko kasvokkain tai puhelimitse. Yhteydenpito oli tavallista tiiviimpää vuoden 2001 loppupuolella, kun euro teki tuloaan.

”Keskusteluissa hioimme muutoksen yksityiskohtia, kuten automaattien muutosaikatauluja pelipisteittäin”, myyntipäällikkö kertoo.

RAY:n osalta siirtyminen euroon meni ennakkosuunnitelmien mukaan, tai itse asiassa paremmin. Raha-automaatit saatiin muutettu euroilla pelattaviksi etuajassa, jo tammikuun loppuun mennessä.

”Yhteistyökumppaneilta tuli runsaasti myönteistä palautetta. Erityisesti RAY:n huoltoedustajien ripeyttä kiiteltiin”, Mauri Lahikainen kertoo.

Pelilaitteiden tuotantomäärän vähenemisen vuoksi käynnistettiin kesällä YT-neuvottelut Valmistus- ja materiaali-toiminnot -yksikön henkilöstömäärän supistamiseksi ja tehtävien uudelleenjärjestämiseksi. Neuvottelujen lopputuloksena henkilöstö väheni 18:lla siten, että osa työsuhteen päättymisestä siirtyi vuodelle 2002. Järjestelyinä käytettiin kehittämisrahasopimuksia, työttömyysturva- ja varhaiseläkkeitä sekä irtisanomisia. Henkilöstölle tarjottiin apua uudelleen sijoittumisessa ja annettiin lisätietoja eläkejärjestelyistä.

TERVEYDENHUOLTO JA TYÖSUOJELU

Vuoden 2001 aikana valmisteltiin RAY:n tarjoaman vapaaehtoisen työterveyshuollon uudet määräytymisperusteet johtuen kesäkuussa voimaan tulleesta uudesta työsuhtelaista. Vuoden 2002 alusta terveydenhuoltoetuuudet annetaan työajan suhteessa myös osa- ja määräaikaisina työskenteleville. RAY:n terveydenhuoltopalvelut sisältävät Kelan korvaaman lakisääteisen ja vapaaehtoisen työterveyshuollon lisäksi erikoislääkäritasoisia sairaanhoitoa, fysikaalista hoitoa, kuntoutusta, hammashoitoa ja silmälaseja.

Päihde- ja peliriippuvuusongelmien havaitsemiseksi ja varhaiseksi hoitoon ohjaamiseksi aloitettiin havahduttamis- ja puheeksiottokoulutus. Huumetestien käyttöä pelinhoitohenkilöstön työhöntulotarkastusten yhteydessä laajennettiin pääkaupunkiseudulta myös muihin suurimpiin kaupunkeihin.

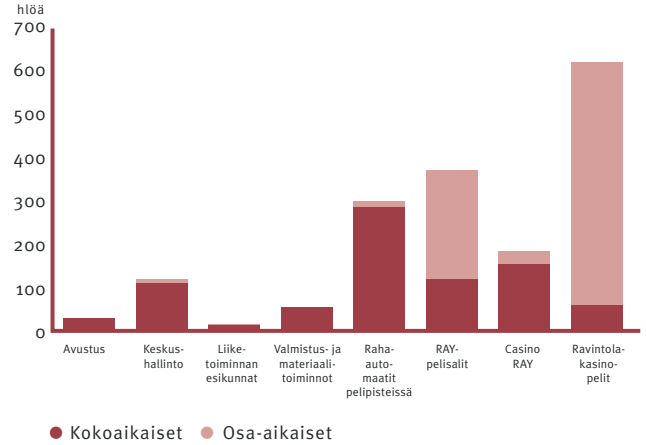
RAY:n työpaikoilla on työsuojelun kannalta hyvin erilaisia olosuhteita. Vuoden aikana kartoitettiin terveyttä uhkaavia riskitekijöitä ja arvioitiin työpaikkojen turvallisuustasoa erityisen havainnointiohjelman avulla.

RAY:n henkilöstön työkykyä ylläpitävää ja edistävää toimintaa arvioitiin uudelleen strategiapäivillä ja johdon valmennuspäivillä. Keskustelun seurauksena vuoden 2002 yksiköiden toiminnan suunnittelun yhdeksi painopistealueeksi valittiin työkykyä ylläpitävä toiminta.

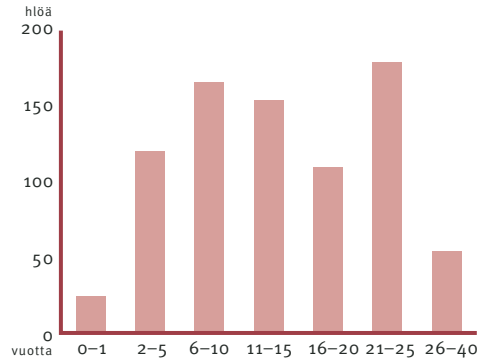
VAPAA-AJAN PALVELUT

RAY:n Henkilökuntakerho ja Liikuntaruletti tarjosivat henkilöstölle virkistys-, harrastus- ja liikuntapalveluja. Pääkaupunkiseudulla toiminnasta vastasivat harrastekerhot, jotka järjestivät yhteensä 24 tapahtumaa. Muilla paikkakunnilla vapaa-ajan toiminnan toteuttajina olivat yksiköt ja tiimit. Syyskuussa käynnistyi valtakunnallinen Matka hyvään kuntoon -terveysliikuntakampanja, jota RAY myös sponsoroit.

RAY:N HENKILÖSTÖ 2001 yhteensä 1 697 henkilöä

KOKOAIKAISEN HENKILÖSTÖN PALVELUSVUODET 2001

HENKILÖSTÖN KOULUTUS 2001

HALLINTO JA ORGANISAATIO

RAY:n jäsenjärjestöinä voivat olla keskeisessä asemassa olevat terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia edistävät yleishyödylliset oikeuskelpoiset yhteisöt ja säätiöt. Kertomusvuoden lopussa yhdistyksen jäseniä oli 97.

RAY:n ylin päättävä elin on jäsenjärjestöjen muodostama yhdistyksen kokous. Kertomusvuonna yhdistyksen kevätkokouksessa hyväksyttiin RAY:n tilinpäätös ja syyskokouksessa toimintasuunnitelma sekä talousarvio vuodelle 2002. Vuoden 2002 alusta yhdistyksen sääntömääräinen kokous pidetään kerran vuodessa.

Yhdistyksen hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja yksitoista muuta jäsentä. Valtioneuvosto määrittää hallituksen puheenjohtajan, ensimmäisen varapuheenjohtajan ja viisi muuta jäsentä, joista yksi on sosiaali- ja terveysministeriöstä, yksi sisäasiainministeriöstä ja yksi valtiovarainministeriöstä. Hallituksen toisen varapuheenjohtajan ja kuusi muuta jäsentä valitsee yhdistyksen kokous. Lisäksi hallituksessa on kaksi jäsentä RAY:n henkilöstöstä. Hallituksen toimikausi on kolme vuotta. Nykyisen hallituksen toimikausi alkoi 1.1.2001.

Yhdistyksellä on hallituksen nimittämä johtokunta, johon kuuluu neljä jäsentä. Puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja.

TOIMINNAN PERUSTA ARPAJAISLAISSA

RAY:n toiminta perustuu arpajaislakiin. Uusi arpajaislaki (no. 1047/2001) astuu voimaan vuoden 2002 alusta. Lain mukaan erityisellä rahapeliluvalla voidaan antaa yksinoikeus muun muassa raha-automaatti-, kasinopeli- ja pelikasinotoimintaan. Lain nojalla valtioneuvosto myönsi joulukuussa RAY:lle rahapeliluvan vuoden 2006 loppuun saakka. Arpajaislain mukaan RAY:n pelitoiminnalla hanki-

tut tuotot käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen.

Samaan aikaan arpajaislain kanssa tuli voimaan laki raha-automaattivastuksista (no. 1056/2001). Tällä ns. avustuslailla säädetään avustuksen myöntämisen perusteista, myöntämismenettelystä, maksamisesta, avustuksen käytöstä ja sen valvonnasta, tarkastuksista, palauttamisesta ja takaisinperinnästä.

Arpajaislain perusteella valtioneuvosto antoi joulukuussa myös asetuksen Raha-automaattiyhdistyksestä (no. 1169/2001), jossa säädetään RAY:n järjestysmuodosta ja hallinnosta sekä tuottojen tilittämisestä. Lisäksi avustuslain perusteella sosiaali- ja terveysministeriö antoi joulukuussa asetuksen eräistä raha-automaattivastuksiin sovellettavista määräajoista (no. 1170/2001).

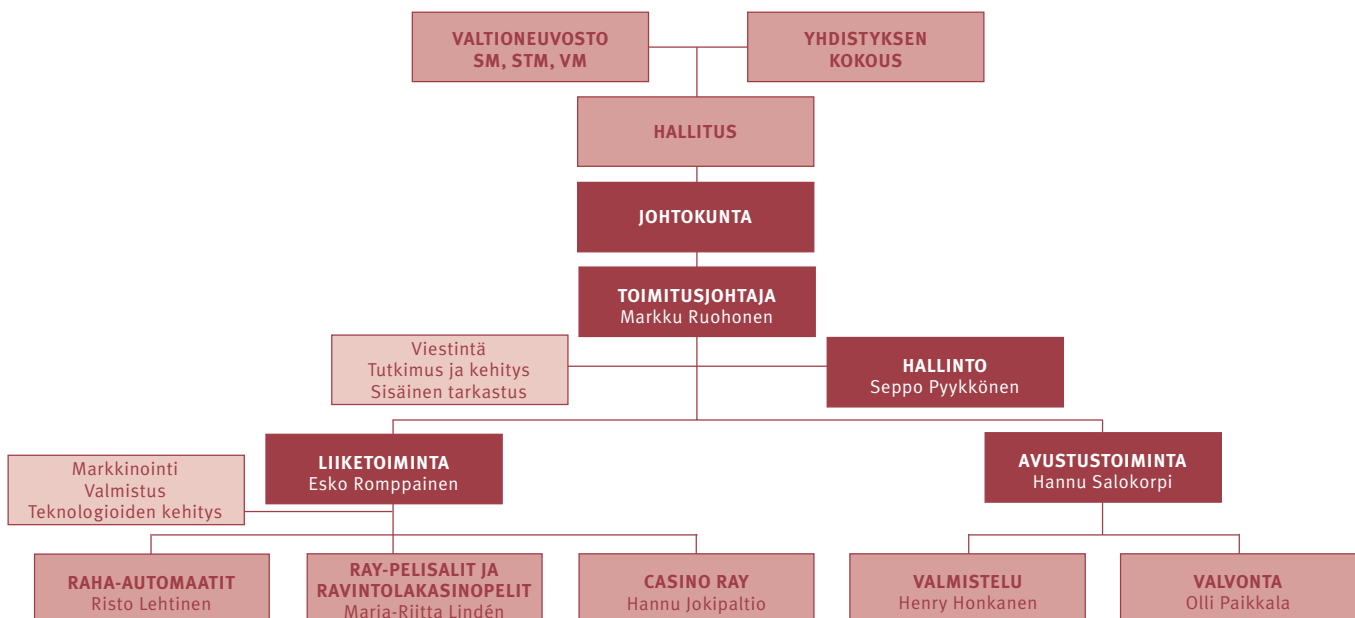
SM JA STM VALVOVAT TOIMINTAA

Uuden arpajaislain mukaan sisäasiainministeriö valvoo arpajais-toimintaa Suomessa. Tehtävään on tarkoitus perustaa erillinen valvontayksikkö. Ministeriön tehtävänä on myös esitellä rahapelien säännöt ja enimmäismäärät valtioneuvoston päätettäväksi sekä valvoa niiden lainmukaisuutta. RAY:n pelien säännöt ja enimmäismäärät vahvistettiin joulukuussa 2001.

Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa ja valvoo RAY:n avustus-toimintaan, kuten jakoehdotuksen ja avustussuunnitelman valmistusmenettelyä, avustusten maksamista ja avustusten käytön valvontaa. RAY toimittaa sosiaali- ja terveysministeriölle kertomuksen avustusten käytön valvonnasta ja seuraavaa vuotta koskevan valvontasuunnitelman. Vuosittain RAY:n ja sosiaali- ja terveysministeriön kesken sovitaan avustustoiminnalle tulostavoitteet, jotka kirjataan valtion tulo- ja menoarvioon. Uuden arpajaislain myötä tuli STM:n tehtäväksi myös arpajais-toiminnan vaikutusten seuraaminen ja arviointi.

31

RAY:N ORGANISAATIO 2002

↑ **Vasemmalta:**

*Jukka Vihriälä, Timo Viherkenttä, Helena Hiila,
Pekka Järviö, Jarmo Varanka, Tör Jungman,
Pirkko Karjalainen, Leena Kolsi, Lasse Koskinen,
Klaus Halla, Leena Välimäki, Raimo Lindberg
ja Maunu Ihalainen*

→ **Vasemmalta:**

Paula Kokkonen, Mikael Ingberg, Pekka Ravi

RAY:N HALLITUS 2001–2003

VALTIONEUVOSTON MÄÄRÄÄMÄT JÄSENET

JUKKA VIHRIÄLÄ

Puheenjohtaja, kansanedustaja

MAUNU IHALAINEN

Varapuheenjohtaja, kanslianeuvos

KLAUS HALLA

Kehitysjohtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

PEKKA JÄRVIÖ

Hallitusneuvos, sisäasiainministeriö

PAULA KOKKONEN

Kansanedustaja

PEKKA RAVI

Kansanedustaja

TIMO VIHHERKENTÄ

Budjettipäällikkö, valtiovarainministeriö

YHDISTYKSEN KOKOUKSEN VALITSEMAT JÄSENET

TOR JUNGMAN

2. varapuheenjohtaja, toiminnanjohtaja, Suomen Sydänliitto ry

HELENA HIILA

Toiminnanjohtaja, Kehitysvammaliitto ry

MIKAEL INGBERG

Toimitusjohtaja, Samfundet Folkhälsan i svenska Finland rf

PIRKKO KARJALAINEN

Toiminnanjohtaja, Vanhustyön Keskusliitto ry

LEENA KOLSI

Toimitusjohtaja, Solaris-Lomat ry

RAIMO LINDBERG

Toimitusjohtaja, Invalidiliitto ry

LEENA VÄLIMÄKI

Säätiönjohtaja, Miina Sillanpään Säätiö

HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT

LASSE KOSKINEN

Huoltomekaanikko

JARMO VARANKA

Pelinhoitaja

33

JOHTOKUNTA

MARKKU RUOHONEN

Toimitusjohtaja, puheenjohtaja

ESKO ROMPPAINEN

Varatoimitusjohtaja, varapuheenjohtaja

SEPPO PYYKKÖNEN

Johtaja, hallinto

HANNU SALOKORPI

Johtaja, avustustoiminta

↑ *Vasemmalta:* Hannu Salokorpi, Esko Romppainen, Markku Ruuhonen, Seppo Pyykkönen

JÄSENJÄRJESTÖT

Aivohalvaus- ja dysfasialiitto ry
 A-Klinikkasäätiö
 Allergia- ja astmaliitto ry
 Barnvårdsföreningen i Finland rf
 Eläkeliitto ry
 Eläkeläiset ry
 Eläkkeensaajien Keskusliitto ry
 Ensi- ja turvakotien liitto ry
 Epilepsialiitto ry
 Epilepsiasäätiö
 Förbundet de Utvecklingsstördas Väl rf
 Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf
 Förbundet Hem och Skola i Finland rf
 Hengityслиitto Heli ry
 Huoltoliitto ry
 Invalidiliitto ry
 Invalidisäätiö
 Kansallinen Senioriliitto ry
 Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
 Kehitysvammaliitto ry
 Kotien Puolesta Keskusliitto ry
 Koulun Kerhokeskus ry
 Kristillinen Eläkeliitto ry
 Kuulonhuoltoliitto ry
 Kuurojen Liitto ry
 Kuurojen Palvelusäätiö
 Kynnys ry
 Lasten Kesä ry
 Lasten Tuki ry
 Lastensuojelun Keskusliitto ry
 Lihastautiliitto ry
 Lomakotien Liitto ry
 Lomaliitto ry
 Lomayhtymä ry
 Maaseudun Terveys- ja lomahuolto ry
 Maito ja Terveys ry
 Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
 Mielenterveyden Keskusliitto ry
 Miina Sillanpään Säätiö
 Minijellonat ry
 Munuais- ja siirtopotilaiden Liitto ry
 Nuorisosäätiö
 Nuorten Kotkain Keskusliitto ry
 Nuorten Palvelu ry
 Nuorten Puolesta ry
 Nuorten Ystävät ry
 Näkövammaisten Keskusliitto ry
 Oikeutta Eläkeläisille ry
 Omaishoitajat ja Läheiset ry

Parasta Lapsille ry
 Pelastakaa Lapset ry
 Perhehoitoliitto ry
 Perhelomat ry
 Pienviljelijäväen Lomakotisäätiö
 Psoriasisliitto ry
 Rintamanaisten Liitto ry
 Rintamaveteraanien liitto ry
 Romano Missio ry
 Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland rf
 Solaris-Lomat ry
 Sosiaali- ja terveysturvan Keskusliitto ry
 Sotainvalidien Veljesliitto ry
 Suomen Ammattiliittojen Lomajärjestö SAL ry
 Suomen CP-Liitto ry
 Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry
 Suomen Diabetesliitto ry
 Suomen Elämäntapaliitto ry
 Suomen Kasvatusopillinen Yhdistys ry
 Suomen Keliakialiitto ry
 Suomen Kuurosokeat ry
 Suomen Matkailuliitto ry
 Suomen Meripelastusseura ry
 Suomen Mielenterveysseura ry
 Suomen MS-liitto - Finlands MS-förbund ry
 Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry
 Suomen Parkinson-liitto ry
 Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry
 Suomen Punainen Risti
 Suomen Retkeilymajajärjestö ry
 Suomen Reumaliitto ry
 Suomen Ruskaliitto ry
 Suomen Setlementtiliitto ry
 Suomen Sotaveteraaniliitto ry
 Suomen Sydänliitto ry
 Suomen Syöpäyhdistys ry
 Suomen Vanhempainliitto ry
 Svenska Pensionärsförbundet rf
 Tapaturma- ja sairausinvalidien Liitto ry
 Terveiden Edistämisen Keskus ry
 Terveys-Hälsan ry
 Terveyskylpyläliitto ry
 Vanhus- ja lähimmäispalvelun Liitto ry
 Vanhustyön Keskusliitto ry
 Vesaisten Keskusliitto ry
 Virkistys- ja kylpylälomat ry
 Väestöliitto ry
 Ylioppilasterveys ry

Vuonna 2001 RAY:n sekä peli- että avustus- toimintaa koskevat tavoitteet saavutettiin suunnitelmien mukaisesti. RAY:n liikevaihto kasvoi 2,4 prosenttia 553,3 milj. euroon. Tulos nousi 6,7 prosenttia 383,1 milj. euroon. Siitä jaetaan vuonna 2002 terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen 377,3 milj. euroa.

| TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2001

Eduskunta hyväksyi 26.10.2001 lähes kaksi vuotta sen käsittelyssä olleen arpajaislain. Tasavallan presidentti vahvisti lain 23.11.2001.

Arpajaislain mukaan arpajaiset saa toimeenpanna vain viranomaisen antamalla luvalla yhdistys, säätiö tai muu yhteisö, jolla on yleishyödyllinen tarkoitus ja jonka kotipaikka on Suomessa. Arpajaisoiminta käsittää myös rahapelitoiminnot.

Lain mukaan erityisellä rahapeliluvalla voidaan antaa yksinoikeus: 1) raha-arpajaisten sekä veikkaus- ja vedonlyöntipelien toimeenpanemiseen, 2) raha-automaattien käytettävänä pitämiseen, kasinopelien toimeenpanemiseen ja pelikasinotoimintaan ja 3) toto-pelien toimeenpanemiseen. Rahapeliluvan antaa valtioneuvosto enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Valtioneuvosto myönsi 21.12.2001 tekemällään päätöksellä samanaikaisesti muiden rahapeliyhteisöjen kanssa Raha-automaattiyhdistykselle rahapeliluvan vuoden 2006 loppuun saakka.

Yhdessä arpajaislain kanssa Tasavallan presidentti vahvisti lain raha-automaattivastuksista. Tällä avustuslailla säädetään avustuksen myöntämisen perusteista, myöntämismenettelystä, maksamisesta, avustuksen käytöstä ja sen valvonnasta, tarkastuksista, palauttamisesta ja takaisinperinnästä. Arpajaislain perusteella valtioneuvosto antoi asetuksen raha-automaattiyhdistyksestä 20.12.2001.

Kaikki edellä mainitut säädökset tulivat voimaan 1.1.2002.

RAHAPELIYHTEISÖJEN TUOTOT 2001

Yksinoikeudella toimivien rahapeliyhteisöjen toiminnan kokonaistuotto Suomessa oli kuluneena vuonna 1 778 milj. euroa. Tämä oli noin 1,2 prosenttia edellisestä vuodesta enemmän. Suhteellisesti kasvu oli voimakkainta Fintoto Oy:n järjestämissä peleissä.

VUODEN 2001 LIIKEVAIHTO JA TULOS

RAY:n vuodelle 2001 asetetut peli- ja avustustoimintaa koskevat tavoitteet saavutettiin suunnitelmien mukaisesti.

Vuonna 2001 tuotot kasvoivat suunnitelman mukaisesti 4,4 prosenttia ja olivat 582,3 milj. euroa. Pelitoiminnan tuotoista maksettiin arpajaisveroa 29,0 milj. euroa. Arpajaisveron osuus nousi edellisvuodesta 70,3 prosenttia eli 12 milj. euroa. Arpajaisveroa korotettiin kahdella prosenttiyksiköllä 5 prosenttiin vuoden 2001 alusta.

Vuoden 2001 liikevaihto oli 553,3 milj. euroa, jossa on lisäystä edellisvuodesta 12,8 milj. euroa. Liikevaihdon kasvu 2,4 prosenttia jäi arpajaisveron korottamisen vuoksi jonkin verran tavoitteesta. Liikevoitto oli 370,5 milj. euroa (365,0 M€ vuonna 2000) ja tilikauden voitto 383,1 milj. euroa (359,1 M€ vuonna 2000).

Investoinnit käyttöomaisuuteen olivat 10,9 milj. euroa, josta 75 prosenttia oli pelilaitteinvestointeja.

PELITOIMINTA 2001

RAY harjoitti automaatti- ja kasinopelipelitoimintaa yhteistyössä noin 6 700 yrittäjän kanssa lähes 9 000 paikassa. Sijoituspaikkamaksumaksettiin yrittäjille yhteensä 84,4 milj. euroa.

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2001

Riksdagen antog den 26 oktober 2001 en lotterilag, som hade behandlats under närmare två år. Republikens President stadfäste lagen den 23 november 2001.

Ensamrätt till penningspel kan enligt lagen ges med särskilt tillstånd när det gäller att 1) anordna pennglotterier samt tips och vadslagningspel, 2) driva penningautomater, anordna kasinospel och bedriva verksamhet med spelkasino samt 3) anordna totospel. Den 21 december 2001 fattade statsrådet ett beslut som gav Penningautomatföreningen och andra penningsspelsorganisationer tillstånd att bedriva penningspel till slutet av år 2006.

Republikens President stadfäste även en lag om penningautomatunderstöd samtidigt med lotterilagen. Lagen om understöd stadgar om de grunder på vilka understöd utdelas, utdelningspraxis, utbetalning och användning av understöd samt kontroll av användningen, revisioner, återbetalning och återkrävande av understöd. Statsrådet utfärdade på grundval av lagen en förordning om Penningautomatföreningen den 20 december 2001.

Alla ovan nämnda bestämmelser trädde i kraft den 1 januari 2002.

TOTALINTÄKTER FRÅN PENNINGSPEL UNDER 2001

De organisationer som bedriver penningspel med ensamrätt i Finland hade sammanlagt 1 778 milj. euro i intäkter under verksamhetsåret, vilket var en ökning med cirka 1,2 procent jämfört med föregående år. De spel som anordnas av Fintoto Oy visade den relativt kraftigaste ökningen.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT UNDER 2001

De mål som RAY hade ställt upp för 2001 när det gäller spel- och understödsverksamheten nåddes som planerat.

Intäkterna under 2001 steg planenligt med 4,4 procent till 582,3 milj. euro. En lotteriskatt på 29,0 milj. euro betalades på intäkterna från spelverksamheten. Lotteriskatten steg med 12 milj. euro från året innan, vilket motsvarade 70,3 procent. Skattesatsen för lotterier höjdes nämligen med två procentenheter till 5 procent från början av 2001.

Omsättningen under 2001 uppgick till 553,3 milj. euro, en ökning med 12,8 milj. euro jämfört med föregående år. Tillväxten i omsättningen på 2,4 procent låg något under målnivån till följd av den höjda lotteriskatten. Rörelsevinsten under räkenskapsåret utgjorde 370,5 milj. euro (365,0 M€ år 2000) och räkenskapsårets vinst var 383,1 milj. euro (359,1 M€ år 2000). Investeringarna i anläggningstillgångar uppgick till 10,9 milj. euro, varav 75 procent användes för spelutrustning.

SPELVERKSAMHET UNDER 2001

RAY bedrev verksamhet med spelautomater och kasinospel i samarbete med cirka 6 700 företagare på närmare 9 000 spelställen. Sammanlagt 84,4 milj. euro betalades i spelplatsavgifter till dessa företagare. RAY erbjöd dessutom penningspel i 47 egna spelsalar

Rahapelejä tarjottiin myös 47 omassa pelialissa ja yhdessä pelikasinossa. Pelien kokonaismäärä pysyi edellisen vuoden tasolla eli yhteensä noin 16 000:ssa. Pelien sijoittaminen perustuu yhtenäisiin markkinointikriteereihin.

Euron käyttöönoton valmistelu saatettiin päätökseen toimintavuonna. Kaikki automaattit saatiin eurovalmiuteen jo hyvissä ajoin alkuvuodesta. Muutostöistä tehtiin yksityiskohtainen suunnitelma, jonka mukaan työt käynnistyivät heti vuoden 2002 alussa. Kokonaisuudessaan euron käyttöönotto tulee maksamaan RAY:lle investointeina, käyttökuluina ja työnä noin 17 milj. euroa.

AVUSTUSTOIMINTA 2001

Valtioneuvosto päätti vuoden 2001 avustustenjaosta RAY:n hallituksen ehdotuksen pohjalta 31.1.2001. Hallitus käsitteli ja hyväksyi vuoden aikana RAY:n peli- ja avustustoiminnan linjaukset lähivuosille. Avustustenjakohdotus vuodelle 2002 valmistui 19.12.2001 ja julkistettiin seuraavana päivänä Internetissä.

RAY:n hallitus esitti 279,5 milj. euroa jaettavaksi vuonna 2002 terveyden- ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen sosiaali- ja terveysjärjestöjen kautta. Valtioneuvosto päätti 7.2.2002 RAY:n hallituksen esityksestä vuoden 2002 avustustenjaosta eräin muutoksin. Avustuksia myönnettiin 279,5 milj. euroa 1 115 sosiaali- ja terveysalan järjestölle yhteensä 2 326 eri kohteeseen.

Järjestöille jaettavan avustussumman lisäksi sotainvalidien ja veteraanien kuntoutukseen ja sairaskotien kuluihin ohjataan vuonna 2002 Valtiokonttorin kautta 97,8 milj. euroa. RAY:n pelitoiminnan vuoden 2001 tuottoa käytetään näin terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen vuonna 2002 yhteensä 377,3 milj. euroa.

Avustustoiminnan vaikutuksia seurataan myös ulkopuolisilla asiantuntijoilta tilattavilla arvioinneilla. Kertomusvuonna teetettiin arviointiraportit kuntoutuksen kehittämisprojekteista ja lomatoiminnasta.

TUTKIMUS JA KEHITYS 2001

Yhdistys tekee peli- ja avustustoiminnan tutkimus- ja kehitystoimintaa normaalien toimintaprosessiensa yhteydessä kirjaten näistä aiheutuneet kulut suoriteperusteisesti tilikauden tulokseen. RAY panosti vuonna 2001 tutkimukseen ja tuotekehitykseen yhteensä noin 3,3 milj. euroa. Pelitoiminnan kehityksessä pääpaino oli pelien uuden teknologian kehittämisessä ja uuden teknologian soveltamisessa RAY:n pelitoimintaan.

HENKILÖSTÖ JA PALKAT 2001

RAY:n palveluksessa oli tilikauden päättyessä 807 kokoaikaista ja 890 osa-aikaista työntekijää. Suoriteperusteiset palkat sivukuluneen olivat 41,8 milj. euroa.

RAY:N TOIMITILAHANKKEET

Hallitus teki päätöksen keskittää RAY:n Espoossa sijaitsevat toiminnot Leppävaaran teollisuustaloon, josta tulee RAY:n uusi pääkonttori. Keilaniemessä sijaitsevasta nykyisestä pääkonttorista luovutaan, ja siellä sijaitsevat avustus- ja hallintotoiminnot siirretään Leppävaaraan sen jälkeen, kun teollisuustalon vanhimman osan tilat on peruskorjattu. Peruskorjaus valmistuu keväällä 2004.

och på ett spelkasino. Det sammanlagda antalet spel var av samma storleksordning som året innan eller ungefär 16 000. Principen för lokalisering av spel baseras på enhetliga marknadsföringskriterier.

Föberedelserna för övergången till euro slutfördes under verksamhetsåret. Alla automater gjordes klara att ställas om till euro i god tid före årsskiftet. En detaljerad plan gjordes upp och själva omställningarna startar genast i början av 2002. Övergången till euro kommer att kosta RAY cirka 17 milj. euro i form av investeringar, driftkostnader och arbete.

UNDERSTÖDSVERKSAMHET UNDER 2001

Statsrådet beslutade om utdelning av understöd för 2001 den 31 december 2001 utgående från det förslag som RAYs styrelse gjort. Styrelsen behandlade och godkände under året de riktlinjer som gäller för föreningens spel- och understödsverksamhet inom de närmaste åren. Förslaget till utdelning av understöd under 2002 blev färdigt den 19 december 2001 och lades ut på Internet följande dag.

RAYs styrelse föreslog att 279,5 miljoner euro skulle delas ut under 2002 via social- och hälsovårdsorganisationerna för att främja hälsa och socialt välbefinnande. Statsrådets beslut om utdelning av understöd som fattades den 7 februari 2002 följde styrelsens förslag, men med vissa ändringar. De understöd som beviljades till organisationer inom social- och hälsovårdsområdet uppgick till 279,5 milj. euro och gällde sammanlagt 2 326 objekt.

Utöver det belopp som delas ut till ovan nämnda organisationer används ytterligare 97,8 milj. euro till rehabilitering av krigsinvalidier och veteraner under 2002, som administreras av Statskontoret. Totalt 377,3 milj. euro av avkastningen på föreningens spelverksamhet för 2001 användes alltså till att främja hälsa och socialt välbefinnande under 2002.

FORSKNING OCH UTVECKLING UNDER 2001

RAY satsade totalt cirka 3,3 milj. euro på forskning och produktutveckling under 2001. Utvecklingsarbetet för spel inriktades främst på att ta fram ny teknologi för spel och att tillämpa ny teknologi på RAYs spelverksamhet.

PERSONAL OCH LÖNER 2001

RAY hade 807 heltidsanställda och 890 anställda på deltid i slutet av räkenskapsåret. Löner för arbetad tid inklusive lönebidrag uppgick till 41,8 milj. euro.

RENOVERING AV LOKALER

Styrelsen fattade beslut om att koncentrera verksamheten vid föreningens två lokaler i Esbo till industrihuset i Alberga, som blir RAYs nya huvudkontor våren 2004. Dessutom godkände styrelsen ett preliminärt avtal som Casino RAY tecknat med företaget Suomi om hyrning av nya lokaler. Ett slutligt hyresavtal undertecknades den 10 december 2001. Casino RAYs nya lokaler i Fenniakarveret kommer att färdigställas i slutet av 2003.

Hallitus hyväksyi myös Casino RAY:n uusien toimitilojen vuokraamista koskevan esisopimuksen Suomi-yhtiön kanssa. Esisopimus johti vuokrasopimuksen allekirjoitukseen 10.12.2001. Casino RAY:n uudet tilat Fennia-korttelissa valmistuvat vuoden 2003 lopulla.

VUODEN 2002 TOIMINTA

PELITOIMINTA 2002

Pelitoiminnan kannalta merkittävä epävarmuustekijä liittyy vuoden alun valuuttamuutokseen. On vaikea arvioida, miten euron käyttöön-otto vaikuttaa pelaamishalukkuuteen. Myös kansantalouden heikentyneet näkymät tuovat epävarmuutta. Pitemmällä aikavälillä on erityisesti seurattava koko pelialan kasvua.

RAY pyrkii asettamaan pelitoiminnan kasvutavoitteet kansantalouden kasvun mukaan. Epävarmuustekijöistä huolimatta RAY:n tavoitteena on pelitoiminnassa vuonna 2002 toimintasuunnitelman mukaan 5 prosentin kasvu. Siinä myös euron ja uusien sijoituspaikkojen vaikutus on yksi kasvua aiheuttavista tekijöistä. Arpajaisveron korotus viidestä seitsemään prosenttiin vuonna 2002 nostaa maksettavan arpajaisveron määrää runsaalla 12 miljoonalla eurolla, ja näin liikevaihdon kasvuksi jää 3 prosenttia.

Uusi tieto- ja tietoliikenneteknologia mahdollistaa uudella tavalla pelituotteiden ja niiden jakelun kehittämisen. Internet-tietoverkon käyttäminen kaupallisena myyntikanavana on tuonut markkinoille monia sovelluksia Suomessakin. Myös eräät pelitoiminnan muodot, kuten vedonlyönti, on helposti toteutettavissa uudella teknologialla, josta esimerkkinä on alkusyksystä 2001 toimintansa aloittanut digitaalinen tv-toiminta. RAY:n toiminnan linjauksena on, ettei yhdistys ainakaan nykyisessä tilanteessa kehitä pelejä avoimiin verkkoihin.

Sähköisten maksuvälineiden yleistymisen maassamme on ollut ennakoitua hitaampaa. RAY on suhtautunut sähköisten maksuvälineiden käyttöönottoon peleissään kriittisesti. RAY kuitenkin selvittää ja testaa sähköisiä maksutapoja, jotta uusia maksutapoja voidaan niiden yleistyessä tarvittaessa ottaa käyttöön.

AVUSTUSTOIMINTA 2002

RAY:n avustustoiminnan suuntaviivat ja painoalueet tarkistetaan keväällä 2002. Lisäksi avustusvalmistelussa huomioidaan sosiaali- ja terveysministeriön kanssa sovitut tulostavoitteet. Viime vuosien taloudellisesta kasvusta huolimatta monet yhteiskuntamme ilmiöt, kuten köyhyys, rakenteellinen työttömyys, alueellinen eriarvoisuus ja muuttoliike, asunnottomuus, ylivelkaantuminen ja huumeiden käytön lisääntyminen aiheuttavat avun, tuen ja palvelujen tarvetta, johon sosiaali- ja terveysjärjestöt pyrkivät omalta osaltaan vastamaan ja jossa RAY tukee niitä.

Yksityiset sosiaali- ja terveyspalveluyritykset ovat lisääntymässä. Erilaisten palveluntuottajien välisen kilpailutilanteen kehitys vaikuttaa avustusten kohdentumiseen erällä alueilla. Yksityisen palvelutuotannon lisääntymistä eri toimintasektoreissa seurataan ja kilpailutilanteen kehittyminen otetaan avustustoiminnassa huomioon sosiaali- ja terveysministeriön antaman ohjeistuksen mukaisesti. Kilpailuhäiriöiden aiheuttamista vältetään, kun samalla pyritään turvaamaan avustuslinjausten mukaisten painoalueiden rahoitus.

VERKSAMHET UNDER 2002

SPELVERKSAMHET UNDER 2002

Den nya valutans som infördes i början av 2002 utgör en beaktansvärd osäkerhetsfaktor i fråga om spelverksamheten. Det är svårt att bedöma hur euron som ett nytt betalningsmedel kommer att påverka spellusten. Också de försämrade konjunkturutsiktterna medför osäkerhet. I ett längre perspektiv gäller det framför allt att bevaka hur hela spelbranschen utvecklas.

RAY eftersträvar att ställa upp tillväxtmål som är i linje med den allmänna ekonomiska tillväxten. Osäkerhetsfaktorerna till trots har föreningen som mål att enligt verksamhetsplanen för 2002 nå en tillväxt på 5 procent under 2002. En av de faktorer som kan bidra till tillväxten är effekten av euron och RAYs nya spelplatser. Skatten på lotterier kommer att höjas från fem till sju procent under 2002, vilket gör att skattebeloppet stiger med drygt 12 miljoner euro. Detta betyder att omsättningen ökar med bara 3 procent.

Den nya informationsteknologin och telekommunikationerna gör det möjligt att utveckla spelprodukter och distributionen av dem på ett nytt sätt. Genom att utnyttja webben som en kommersiell kanal har många tillämpningar kunnat introduceras även i Finland. Också vissa former av spelverksamhet såsom vadslagning går enkelt att genomföra med den nya teknologin. Ett exempel på detta är digital-TV som startade sin verksamhet i början av hösten 2001. RAY har som strategi för sin verksamhet att åtminstone inte i nuläget utveckla spel för öppna nät.

Det har gått långsammare än väntat att införa elektroniska betalningsmedel i Finland. RAY förhåller sig kritisk till användning av elektroniska pengar i sina spel, men utreder och testar olika typer av e-betalning så att nya betalningssätt vid behov kan introduceras, om de visar sig bli allmännare.

UNDERSTÖDSVERKSAMHET UNDER 2002

Riktlinjerna och tyngdpunktsområdena i föreningens understödsverksamhet kommer att ses över under våren 2002. När RAY bereder understödsärendena beaktas också de resultatmål som man kommit överens om med social- och hälsovårdsministeriet. Oavsett den ekonomiska tillväxt som skett under de senaste åren finns det många företeelser i samhället som ökar behovet av hjälp, stöd och tjänster, till exempel fattigdom, strukturell arbetslöshet, regional ojämlikhet, inflyttning och utflyttning, bostadslöshet, överskuldssättning samt ökad användning av droger. Social- och hälsovårdsorganisationerna gör så gott de kan för att möta dessa problem och har stöd av RAY i detta arbete.

Antalet privata företag för social- och hälsovårdstjänster växer. En faktor som påverkar tilldelningen av understöd inom vissa områden är hur konkurrensen mellan olika tjänsteproducenter för social- och hälsotjänster utvecklas. RAY följer tillväxten för den privata tjänsteproduktionen inom olika verksamhetssektorer, och konkurrensutvecklingen tas i beaktande inom understödsverksamheten enligt de anvisningar som social- och hälsovårdsministeriet ger. Konkurrensstörningar undviks i och med att RAY samtidigt strävar efter att trygga finansieringen inom de områden som skall prioriteras enligt riktlinjerna för understödsverksamheten.

TULOSLASKELMA 1.1.–31.12.2001
RESULTATRÄKNING

1 000 €	LIITE/NOT	2001	2000	
LIIKEVAIHTO	1	553 319	540 511	OMSÄTTNING
Valmistevarastojen muutos lisäys(+)/vähennys(-)		-172	-700	Förändring av lager av färdiga varor och varor under tillverkning ökning (+)/minskning(-)
Valmistus omaan käyttöön		7 260	16 286	Tillverkning för eget bruk
Liiketoiminnan muut tuotot		1 093	801	Övriga rörelseintäkter
Materiaalit ja palvelut				Material och tjänster
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				Material, förnödenheter och varor
Ostot tilikauden aikana		15 233	19 116	Inköp under räkenskapsperioden
Varastojen lisäys(-)/vähennys(+)		+323	-779	Ökning(-)/minskning(+) av lager
Sijoituspaikkamaksut		84 410	81 101	Avgifter för placeringsställen
Ulkopuoliset palvelut		255	222	Köpta tjänster
Henkilöstökulut	2			Personalkostnader
Palkat ja palkkiot		33 886	32 726	Löner och arvoden
Henkilösivukulut				Lönebikostnader
Eläkekulut		5 518	5 235	Pensionskostnader
Muut henkilösivukulut		2 403	2 512	Övriga lönebikostnader
Poistot	3	19 927	19 287	Avskrivningar
Liiketoiminnan muut kulut		29 015	32 496	Övriga rörelsekostnader
LIIKEVOITTO		370 530	364 982	RÖRELSEVINST
Rahoitustuotot				Finansiella intäkter
Osinkotuotot tytäryhtiöltä		0	336	Dividend från dotterbolaget
Korkotuotot		4 902	4 092	Ränteintäkter
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA		375 432	369 410	VINST FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER
Kertyneen poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)		+9 769	-934	Ökning(-)/minskning(+) av ackumulerade avskrivningar
Hankintapääoman lisäys(-)/vähennys(+)		+ 238	+6 601	Ökning(-)/minskning(+) av anskaffningskapital
Hankintavarausten lisäys(-)/vähennys(+)		-2 372	-15 978	Ökning(-)/minskning(+) av anskaffningsreserv
Välittömät verot		-5	-6	Direkta skatter
TILIKAUDEN VOITTO		383 062	359 093	RÄKENSKAPSPERIODENS VINST

TASE 31.12.2001 BALANSRÄKNING

1 000 €	LIITE/NOT	2001	2000	
VASTAAVAA				AKTIVA
PYSYVÄT VASTAAVAT				BESTÄENDE AKTIVA
Aineettomat hyödykkeet	4			Immateriella tillgångar
Aineettomat oikeudet	4.1	8 303	9 559	Immateriella rättigheter
Muut pitkävaikutteiset menot	4.2	3 731	4 355	Övriga utgifter med lång verkningstid
		12 034	13 914	
Aineelliset hyödykkeet	5			Materiella tillgångar
Maa- ja vesialueet	5.1	3 535	3 535	Mark- och vattenområden
Rakennukset ja rakennelmat	5.2	23 430	24 915	Byggnader och konstruktioner
Koneet ja kalusto	5.3	45 517	51 750	Maskiner och inventarier
Muut aineelliset hyödykkeet	5.4	954	1 122	Övriga materiella tillgångar
		73 436	81 322	
Sijoitukset	6			Placeringar
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6.1	1 028	1 028	Andelar i företag inom samma koncern
Muut osakkeet ja osuudet	6.2	9 142	9 382	Övriga aktier och andelar
		10 170	10 410	
VAIHTUVAT VASTAAVAT				RÖRLIGA AKTIVA
Vaihto-omaisuus				Omsättningstillgångar
Aineet ja tarvikkeet		4 217	4 540	Material och förnödenheter
Keskeneräiset tuotteet		64	236	Produkter under tillverkning
		4 281	4 776	
Saamiset				Fordringar
Pitkäaikaiset				Långfristiga
Tilitetty sosiaali- ja terveysministeriölle		45 164	28 780	Redovisat till social- och hälsovårdsministeriet
Lyhytaikaiset				Kortfristiga
Myyntisaamiset	7	11 283	9 383	Kundfordringar
Lainasaamiset		950	1 241	Lånefordringar
Siirtosaamiset		2 966	2 538	Resultatregleringar
Puhtaan tuoton ennakko		279 192	264 055	Förskott på nettoavkastning
Avustukset		48 928	49 501	Understöd
Rahoitusarvopaperit		33 640	0	Finansiella värdepapper
		376 959	326 718	
Rahat ja pankkisaamiset		117 905	128 567	Kassa och bank
VASTAAVAA YHTEENSÄ		639 949	594 487	AKTIVA TOTALT

TASE 31.12.2001
BALANSRÄKNING

1 000 €	LIITE/NOT	2001	2000	
VASTATTAVAA				PASSIVA
OMA PÄÄOMA				EGET KAPITAL
Hankintapääoma	8.1	14 506	14 744	Anskaffningskapital
Tilikauden voitto		383 062	359 093	Räkenskapsperiodens vinst
		397 568	373 837	
TILINPÄÄTÖSSIIRTYMIEN KERTYMÄ				ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER
Kertynyt poistoero	9	81 134	90 903	Akkumulerad avskrivningsdifferens
Hankintavaraus	10	35 000	32 628	Anskaffningsreserv
		116 134	123 531	
VIERAS PÄÄOMA				FRÄMMANDE KAPITAL
Pitkäaikainen				Långfristigt
Kohdentamattomat avustukset		45 164	28 780	Oriktade understöd
Lyhytaikainen				Kortfristigt
Saadut ennakot		13	13	Erhållna förskott
Ostovelat	11	8 560	9 106	Skulder till leverantörer
Muut velat	12	6 080	4 093	Övriga skulder
Siirtovelat	13	17 864	5 802	Resultatregleringar
Maksamattomat avustukset		48 566	49 325	Obetalda understöd
		81 083	68 339	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		639 949	594 487	PASSIVA TOTALT

RAHOITUSLASKELMA FINANSIERINGSANALYS

1 000 €	2001	2000	
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			AFFÄRSVERKSAMHETENS KASSAFLÖDE
Liikevoitto	370 530	364 982	Rörelsevinst
Oikaisut			Korrigeringsposter
Poistot	19 927	19 287	Avskrivningar
Muut oikaisuerät	640	2 623	Övriga korrigeringsposter
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	391 097	386 892	Affärsverksamhetens kassaflöde före förändring av rörelsekapital
Käyttöpääoman muutos			Förändring av rörelsekapital
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamiset lisäys(-)/vähennys(+)	-2 416	-1 673	Ökning(-)/minskning(+) av räntefria rörelsefordringar
Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)	495	-78	Ökning(-)/minskning(+) av omsättningstillgångar
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	2 390	252	Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga räntefria skulder
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	391 566	385 393	Affärsverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter
Saadut osingot liiketoiminnasta	0	336	Erhållna dividender från affärsverksamheten
Saadut korot liiketoiminnasta	5 280	3 695	Erhållna räntor från affärsverksamheten
Maksetut välittömät verot	-7	-24	Betalda direkta skatter
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	396 839	389 400	AFFÄRSVERKSAMHETENS KASSAFLÖDE
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-10 898	-21 568	Investeringar i materiella och immateriella tillgångar
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja muiden sijoitusten luovutustulot	308	5 246	Överlåtelseintäkter på materiella och immateriella tillgångar samt övriga placeringar
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-10 590	-16 322	INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE
MAKSETUT AVUSTUKSET	-343 469	-322 734	UTBETALDA UNDERSTÖD
TILITYKSET STM:LLE / STM:LTÄ	-30 948	-30 180	AVRÄKNING TILL/FRÅN SHM
RAHAVAROJEN MUUTOS LISÄYS(+)/VÄHENNYS(-)	11 832	20 164	ÖKNING(+)/MINSKNING(-) AV FÖRÄNDRING I LIKVIDA MEDEL
Rahavarat tilikauden alussa ¹⁾	128 567	108 403	Likvida medel i början av räkenskapsperioden ¹⁾
Rahavarat tilikauden lopussa ¹⁾	151 545	128 567	Likvida medel i slutet av räkenskapsperioden ¹⁾
Rahavaroihin sisältyvät ennakkoon toimitetut eurorahat	-11 146	0	Förhandslevererade europengar som ingår i likvida medel
	11 832	20 164	

¹⁾ Rahavarat sisältävät rahojen ja pankkisaamisten lisäksi likvidit arvopaperit, joiden arvon vaihteluun on erittäin vähäinen riski

¹⁾ I likvida medel ingår förutom kassa och bank även likvida värdepapper med mycket låg risk för kursfluktuationer

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

LAINSÄÄDÄNTÖ

Tilinpäätös on laadittu raha-automaattiasetuksen 26 §:n edellyttämällä tavalla voimassa olevaa kirjanpitolakia noudattaen.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätöstä ei ole laadittu, koska tytäryhtiöiden Kiinteistö Oy Kymenpotin ja Asunto Oy Eturessun sekä osakkuuskiinteistöyhtiöiden vaikutus RAY:n toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan on vähäinen.

ELÄKEMENOJEN JAKSOTUS

Henkilökunnan eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöstä otetulla vakuutuksella. Eläkevakuutukset on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

JOHTOKUNNAN ELÄKESITOUKUKSET

Eläkesitoumus mahdollistaa johtokunnan jäsenille eläkkeellejäämisen 60-vuotiaana. Eläkevastuut katetaan kokonaisuudessaan eläkevakuutuksella, joka otetaan eläkevakuutusyhtiöstä.

ARPAJ AISVEROT

Arpajaisverot on kirjattu suoriteperusteisesti. Arpajaisverot ovat raha-automaattien, kasinopelien ja Casino RAY:n tuotosta 5 prosenttia.

LI I KEVAIHTO

Arpajaisverot ja kurssierot on vähennetty pelitoiminnan tuotoista ennen liikevaihdon esittämistä.

43

SIJOITUSPAIKKAMAKSUT

Sijoituspaikkamaksut on jaksotettu automaattien tuoton ja sijoituspaikan haltijoiden kanssa tehtyjen sopimuksien mukaisesti.

KÄYTTÖOMAI SUUS

Kuluvasta käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukaiset poistot. Lisäksi on tehty lisäpoistot, jotka on esitetty tuloslaskelmassa poistoeron muutoksena ja taseessa tilinpäätöksen kertymään sisältyvänä kertyneenä poistoerona. Näiden kirjauksien tuloksena kuluvan käyttöomaisuuden hankinnat on kokonaisuudessaan kirjattu tulosta rasittaen.

Tilikauden aikaiset kulumattoman käyttöomaisuuden hankintamenot on kirjattu tulosta rasittaen siirtona hankintapääomaan. Taseen hankintapääoma vastaa kulumattoman käyttöomaisuuden kumulatiivisia hankintamenoja.

Hankintavaraus on muodostettu hallituksen päätöksen mukaisesti tulevia yksilöityjä investointihankkeita varten. Varaus käytetään kasinon uuden toimitilan ja uuden yhteisen toimitalon investointeihin.

RAHAT JA PANKKISAAMISET

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät ennakoon toimitettuja euronrahoja. Vastaava erä on esitetty siirtoveloidsa velkana Suomen Pankille.

POISTOPERIAATTEET

Käyttö- ja vaihto-omaisuus on arvostettu välittömien hankintamenojen mukaisesti. Käyttöomaisuudesta kirjatus suunnitelman mukaiset tasapoistot on laskettu seuraavien taloudellisten käyttöaikojen mukaan:

	Vuodet
Rakennukset ja rakennelmat	10–30
Pelikalusto	5–10
Koneet ja kalusto	3–7
Aineettomat oikeudet	3–10
Aineelliset hyödykkeet	10
Muut pitkävaikutteiset menot	10

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET OSTOVELAT JA MYYNTISAAMISET

Ulkomaan rahan määräiset ostovelat ja myyntisaamiset on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän keskikurssin mukaan. Kurssierot on kirjattu tilikauden tulokseen.

ENNAKKOMAKSUT

Raha-automaattiasetuksen 30 §:n mukaisesti tilikauden voitosta sosiaali- ja terveysministeriölle tilitetty tilikauden voiton ennakko on esitetty ennakkomaksuna.

LYHYTAIKAISET AVUSTUSSAAMISET JA -VELAT

Jaettavaksi päätetyt maksamattomat avustukset on esitetty lyhytaikaisena saamisena sosiaali- ja terveysministeriöltä ja lyhytaikaisena velkana järjestöille.

JAKAMATTOMAT VOITTOVARAT

Aikaisemmilta tilikausilta sosiaali- ja terveysministeriölle tilitetyt voittovarot, joiden käytöstä ei ole tehty päätöstä, on esitetty vaihtuvissa vastaavissa pitkäaikaisena saamisena ja vastaavan suuruisena kohdentamattomana avustuksena pitkäaikaisissa veloissa.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1 000 €	LIITE	2001	2000
Liikevaihto	1		
Raha-automaatit (hajasijoitetut)		447 096	436 849
RAY-pelitalit (raha-automaatit ja kasinopelit)		66 075	63 855
Ravintolakasinopelit (hajasijoitetut)		19 732	20 163
Casino RAY (raha-automaatit ja kasinopelit)		19 058	18 016
Myynti ja vuokraus		1 358	1 628
Yhteensä		553 319	540 511
Henkilöstökulut	2		
Palkat ja palkkiot		33 775	32 619
Eläkekulut		5 497	5 215
Muut henkilösivukulut		2 395	2 504
		41 667	40 338
Hallituksen palkat ja palkkiot			
Palkat ja palkkiot		111	107
Eläkekulut		21	20
Muut henkilösivukulut		8	8
		140	135
Yhteensä		41 807	40 473
Henkilöstö keskimäärin			
Kokoaikaiset		807	824
Osa-aikaiset		890	865
Yhteensä		1 697	1 689
Suunnitelmanmukaiset poistot	3		
Aineettomat hyödykkeet		3 006	2 998
Rakennukset ja rakennelmat		1 529	1 533
Koneet ja kalusto		15 224	14 572
Muut aineelliset hyödykkeet		168	184
Yhteensä		19 927	19 287
Tuloslaskelman sisältämät verot			
Arpajaisverot		29 047	17 057
Lupamaksut		15	16
Kiinteistöverot		131	131
Välittömät verot		5	6
Yhteensä		29 198	17 210

TASEEN LIITETIEDOT

1 000 €	LIITE	2001	2000
Käyttöomaisuus			
Aineettomat hyödykkeet	4		
Aineettomat oikeudet	4.1		
hankintameno 1.1.		18 403	17 675
lisäykset		902	1 141
vähennykset		-3 382	-413
hankintameno 31.12.		15 923	18 403
kertyneet poistot 1.1.		-8 844	-7 298
vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		3 225	412
tilikauden poistot		-2 001	-1 958
kertyneet poistot 31.12.		-7 620	-8 844
kirjanpitoarvo 31.12.		8 303	9 559
Muut pitkävaikutteiset menot	4.2		
hankintameno 1.1.		12 286	11 637
lisäykset		420	978
vähennykset		-1 237	-288
siirrot erien välillä		0	-41
hankintameno 31.12.		11 469	12 286
kertyneet poistot 1.1.		-7 931	-7 179
vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		1 198	288
tilikauden poistot		-1 005	-1 040
kertyneet poistot 31.12.		-7 738	-7 931
kirjanpitoarvo 31.12.		3 731	4 355
Aineelliset hyödykkeet	5		
Maa- ja vesialueet	5.1		
hankintameno 1.1.		3 535	3 602
lisäykset		0	4
vähennykset		0	-71
hankintameno 31.12.		3 535	3 535
kirjanpitoarvo 31.12.		3 535	3 535
Rakennukset ja rakennelmat	5.2		
hankintameno 1.1.		48 449	48 635
lisäykset		44	758
vähennykset		0	-930
siirrot erien välillä		0	-14
hankintameno 31.12.		48 493	48 449
kertyneet poistot 1.1.		-23 534	-22 239
vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		0	238
tilikauden poistot		-1 529	-1 533
kertyneet poistot 31.12.		-25 063	-23 534
kirjanpitoarvo 31.12.		23 430	24 915

TASEEN LIITETIEDOT

1 000 €	LIITE	2001	2000
Koneet ja kalusto	5-3		
hankintameno 1.1		110 376	105 621
lisäykset		9 495	18 608
vähennykset		-16 042	-13 853
hankintameno 31.12.		103 829	110 376
kertyneet poistot 1.1.		-58 626	-57 381
vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		15 538	13 327
tilikauden poistot		-15 224	-14 572
kertyneet poistot 31.12.		-58 312	-58 626
kirjanpitoarvo 31.12.		45 517	51 750
Muut aineelliset hyödykkeet	5-4		
hankintameno 1.1.		2 673	2 720
lisäykset		3	14
vähennykset		-8	-116
siirrot erien välillä		0	55
hankintameno 31.12.		2 668	2 673
kertyneet poistot 1.1.		-1 551	-1 435
vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		5	68
tilikauden poistot		-168	-184
kertyneet poistot 31.12.		-1 714	-1 551
kirjanpitoarvo 31.12.		954	1 122
Sijoitukset	6		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6.1		
hankintameno 1.1.		1 028	7 463
vähennykset		0	-6 435
hankintameno 31.12.		1 028	1 028
kirjanpitoarvo 31.12.		1 028	1 028
Muut osakkeet ja osuudet	6.2		
hankintameno 1.1.		9 382	9 492
lisäykset		3	3
vähennykset		-243	-113
hankintameno 31.12.		9 142	9 382
kirjanpitoarvo 31.12.		9 142	9 382
Myyntisaamiset	7		
Raha-automaattien tuottoisaamiset		10 689	8 655
Kasinopelien tuottoisaamiset		487	429
Muut myyntisaamiset		107	299
myyntisaamiset 31.12.		11 283	9 383

TASEEN LIITETIEDOT

1 000 €	LIITE	2001	2000
Oma pääoma	8		
Hankintapääoma	8.1		
Hankintapääoma 1.1.		14 744	21 345
Muutos tilikaudella		-238	-6 601
Hankintapääoma 31.12.		14 506	14 744
Edellisen tilikauden voitto		359 093	327 556
Tilitetty STM:lle		-359 093	-327 556
		0	0
Tilikauden voitto		383 062	359 093
Oma pääoma yhteensä 31.12.		397 568	373 837
Varaukset			
Kertynyt poistoero	9		
Aineettomat hyödykkeet		13 914	14 835
Rakennukset ja rakennelmat		24 915	26 396
Koneet ja kalusto		51 750	48 240
Muut aineelliset hyödykkeet		324	498
Kertynyt poistoero 1.1.		90 903	89 969
Muutos tilikaudella			
Aineettomat hyödykkeet		-1 881	-921
Rakennukset ja rakennelmat		-1 486	-1 481
Koneet ja kalusto		-6 233	3 510
Muut aineelliset hyödykkeet		-169	-174
Muutos tilikaudella		-9 769	934
Aineettomat hyödykkeet		12 033	13 914
Rakennukset ja rakennelmat		23 429	24 915
Koneet ja kalusto		45 517	51 750
Muut aineelliset hyödykkeet		155	324
Kertynyt poistoero 31.12.		81 134	90 903
Hankintavaraus	10		
Hankintavaraus 1.1.		32 628	16 650
Muutos tilikaudella		2 372	15 978
Hankintavaraus 31.12.		35 000	32 628
Ostovelat	11		
Sijoituspaikkamaksuvelat		7 320	7 233
Muut ostovelat		1 240	1 873
Ostovelat 31.12.		8 560	9 106
Muut velat	12		
Arpajaisverovelka		4 981	2 974
Muut velat		1 099	1 119
Muut velat 31.12.		6 080	4 093
Siirtovelat	13		
Lomapalkkavelka		5 282	4 759
Ennakkotoimitetut euron rahat		11 146	0
Muut siirtovelat		1 436	1 043
Siirtovelat 31.12.		17 864	5 802

TASEEN LIITETIEDOT

RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYKSEN OSAKKEET JA OSUUDET

1 000 €	LIITE	OMISTUS- OSUUS-%	KPL	KIRJANPITO- ARVO	OMA PÄÄOMA	TILIKAUDEN TULOS
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6.1					
As. Oy Nilsiä Eturessu, Nilsiä		100	2 200	863	721	-11
Kiint. Oy Kymen Potti, Kouvola		53	485	165	223	0
Osuudet saman konsernin yrityksissä yhteensä				1 028		
Muut osakkeet ja osuudet	6.2					
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				8 522		
Puhelinosaakkeet ja -osuudet				90		
Liittymismaksut				24		
Muut osakkeet				506		
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä				9 142		
Osaakkeet ja osuudet yhteensä				10 170		

Espossa 12. päivänä helmikuuta 2002

49

Jukka Vihriälä
puheenjohtajaMaunu Ihalainen
varapuheenjohtajaTor Jungman
II varapuheenjohtajaKlaus Halla
Pekka Järviö
Leena Kolsi
Timo ViherkenttäHelena Hiila
Pirkko Karjalainen
Raimo Lindberg
Leena VälimäkiMikael Ingberg
Paula Kokkonen
Pekka Ravi
Markku Ruohonen
toimitusjohtajaEdellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti.
Suoritusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espossa 25. päivänä helmikuuta 2002

Maija Arra, JHTT

SVH PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Johanna Perälä, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYKSEN JÄSENILLE

Olemme tarkastaneet RAY:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2001. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta raha-automaattiasetuksen säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta.

Espoossa 25. päivänä helmikuuta 2002

Maija Arra, JHTT

SVH PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Johanna Perälä, KHT

TILINTARKASTAJAT 2002

SVH PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Yhdistyksen kokouksen valitsema

Heikki Timonen, JHTT
Valtiovarainministeriön määräämä

KORT OM RAY

RAY blev ett offentligt samfund 1962. Idag består föreningen av 97 medlemsorganisationer inom social- och hälsovårdsområdet. Beslutanderätt utövas av föreningsmötet och styrelsen, där representanter för medlemsorganisationerna och statsrådet ingår.

När det gäller att utveckla spelverksamheten har RAY som utgångspunkt att spelvolymen skall växa kontrollerat i takt med samhällsekonomin. RAY önskar på så sätt trygga organisationernas långsiktiga verksamhet samt förebygga de ekonomiska och sociala problem som spel kan skapa för en del människor. Verksamheten med penningautomater skall vara tillförlitlig. Detta i förening med finländarnas spelvanor ställer en mängd krav på spelutrustningen och den avviker därför från andra länder. Detta gör att RAY planerar och tillverkar praktiskt taget alla penningautomater som används i dess egen verksamhet.

I fråga om understödsverksamheten har RAY som ambition att så vitt möjligt möta behov som uppstår i samhället. Understöd delas ut en gång om året på grundval av ansökningar. Principen är dels att göra avvägningar, eftersom ingen organisation har mer rätt till understöd än någon annan, dels att behandla alla ansökningar så rättvist och jämlikt som möjligt.

RAY baserar sin verksamhet på fyra värden: tillförlitlighet, kundinriktning, målmedvetenhet och respekt för individen.

JURIDISKA ÄRENDEN OCH TILLSTÅND

- Republikens President stadfäste den 23 november den lotterilag som godkännts av riksdagen samt lagen om penningautomat-understöd. Lagarna träder i kraft från början av 2002.
- Statsrådet utfärdade den 5 december en förordning om vissa tidsfrister för understöd som betalas med medel från penningautomater.
- Statsrådet utfärdade den 5 december en förordning om Penningautomatföreningen som baseras på lotterilagen. Förordningen träder i kraft från början av 2002 samtidigt med lagen.
- Riksdagen fattade den 18 december beslut om att höja skattesatsen på lotterier till 7 procent från början av 2002.
- Statsrådet godkände den 20 december regler och maximibelopp för RAYs spel. De är avsedda att träda i kraft från början av 2002.
- Statsrådet beviljade RAY tillstånd den 20 december att bedriva penningspel för åren 2002–2006.

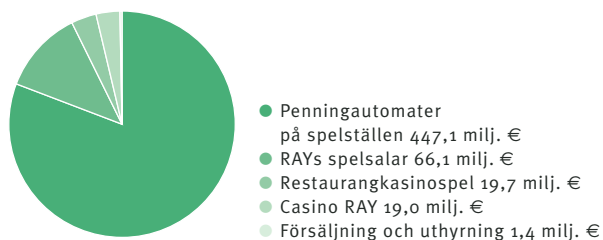
52

Nyckeltal 1997–2001	1997	1998	1999	2000	2001
Omsättning, milj. €	427	466	498	540	553**
Understöd, milj. €	259	232	234	254	279
Veteranrehabilitering, milj. €	31	90*	91*	92*	98*
Spelplatsavgifter, milj. €	60	70	75	81	84
Lönekostnader, milj. €	35	38	39	40	42
Räkenskapsårets vinst, milj. €	286	305	328	359	383
Vinstmarginal, %	67	65	66	66	69
Anställda	1 579	1 642	1 662	1 689	1 697

*Inkl. sjukhem för krigsinvalider

**Lotteriskatten steg från 3 till 5 procent

OMSÄTTNING 2001
totalt 553,3 milj. €

FÖRDELNING AV OMSÄTTNING 2001
totalt 553,3 milj. €

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERSIKT

2001 var i flera avseenden ett lyckat verksamhetsår. Planerna genomfördes med osedvanlig noggrannhet och vi slapp alla otrevliga överraskningar. Två viktiga teman dominerade året: lagreformen kring verksamhet med penningospel och förberedelserna för införande av euron.

Lagreformen har varit på tapeten ända sedan 1993. Den visade sig vara oväntat vittomfattande och hela lagpaketet har varit lagstiftningstekniskt komplicerat. Allt emellanåt såg det ut som hela reformarbetet skulle rinna ut i sanden, men i december antogs lotterilagen äntligen. Den träder i kraft från början av 2002 samtidigt med den lag som gäller RAYs understödsverksamhet samt förordningen om Penningautomatföreningen. Nu har vi en tidsenlig regelsamling som styr RAYs verksamhet och en stabil grund att stå på när vi skall utveckla verksamheten under de närmaste åren.

Vi började förbereda oss för övergången till euro redan för flera år sedan. Att ställa om spelen utgjorde en extra utmaning för RAY. Under verksamhetsåret var förberedelserna redan i slutskedet, medan förarbetena och testningarna pågick till sista ögonblicket.

Det ekonomiska resultatet för 2001 blev utmärkt. Intäkterna från spel växte med 4,4 procent och målet var satt till 5 procent. Omsättningsökningen blev ett par procentenheter mindre än året innan på grund av att skattesatsen för lotterier höjdes från 3 procent till 5 procent under 2001. Trots detta steg rörelsevinsten med 6,7 procent och lönsamheten förbättrades. Detta berodde i sin

tur på en lägre investeringsnivå än under tidigare år och en måttfull kostnadsutveckling. Vi påbörjar ett nytt räkenskapsår med en ekonomi som är i gott skick och en verksamhet som står på stabil grund.

RAYs styrelse färdigställde i slutet av 2001 sitt förslag till utdelning av understöd under 2002. De största utmaningarna för folkhälsan i dag är mentala problem och bruket av droger. Vi har starkt prioriterat förebyggande åtgärder och vård inom dessa områden i förslaget till utdelning för nästa år.

Marknaden för penningspel lever i en brytningstid. Det gäller att visa återhållsamhet i fråga om marknadens tillväxtförväntningar. Från samhällssynpunkt kan det nämligen inte leda till en sund utveckling på längre sikt, om volymen på spelverksamheten ökar i mycket snabbare takt än hushållens disponibla inkomster.

Förutsättningen för en kundinriktad verksamhet och goda samarbetsrelationer är att man känner kundernas och partnernas behov och förväntningar. Då kan man utforma verksamheten så att den svarar mot dessa behov och förväntningar. Kundinriktning är ett värde som innebär stora utmaningar på en noggrant reglerad spelmarknad. Genom att vi på RAY har förbundet oss till detta har vi utvecklats till en modern serviceorganisation. En avsevärd del av spelverksamheten bedrivs i samverkan med företagare inom olika områden. Att sköta dessa partnerrelationer bra utgör ett viktigt led i vår kundinriktning. Vi har som mål att tillsammans med våra partner finna gemensamma arbetssätt och att även i framtiden kunna erbjuda intressanta spel. Det är våra kunder, såväl de externa som de interna, som bestämmer om vi skall lyckas. Vi har ambition och ett äkta engagemang och vi fortsätter att försöka bli ännu bättre.

Jag vill på både egna och föreningens vägnar tacka företagare, organisationer och myndigheter för ett gott samarbete. Samtidigt vill jag rikta ett tack till våra duktiga och engagerade medarbetare för väl utfört arbete.

Markku Ruuhonen

RAY STÖDJER SOCIAL- OCH HÄLSOARBETET

Man kan under en längre tid kunnat se vissa utvecklingstrender i samhället, som gör att RAY har fått en ökad betydelse som finansierare för organisationerna inom social- och hälsovårdsområdet. Hit hör en åldrande befolkning, ett växande drogproblem och nya former av våld. Omstruktureringen av verksamheten för offentliga social- och hälsovårdstjänster pågår fortfarande, vilket gör att det finns ett större behov att utveckla öppna tjänster och flexibla helhetslösningar. RAY har gett ett brett stöd åt strukturmöndlingen inom alla sektorer av understödsverksamheten. I genomsnitt 14 procent av totalkostnaderna inom social- och hälsovårdsorganisationerna finansieras på årsbasis med medel från penningautomaterna.

Det har under de senaste åren bildats privata företag inom vissa sektorer av social- och hälsovården, främst äldreården. Diskussioner har förts om de verkningar som föreningens understödsverksamhet har för serviceföretagens affärsförutsättningar med bland RAY, Kommunförbundet, Företagarna i Finland, socialorganisationerna samt handels- och industriministeriet och social- och hälsovårdsministeriet (SHM). SHM gav RAY under hösten 2001 direktiv om att också beakta de effekter som stöden kan ha för den lokala konkurrenssituationen, när utdelningen av understöd behandlas. RAY följer effekterna av att dessa direktiv tillämpas och inhämtar aktuell information om konkurrensläget inom de sektorer som får understöd.

UNDERSTÖDPRAXIS UPPHÖJS TILL LAG

En ny lotterilag trädde i kraft från början av 2002 samtidigt med lagen om penningautomatunderstöd och statsrådets förordning om vissa tidsfrister som gäller penningautomatunderstöd. Dessa bestämmelser utgör grunden för RAYs understödsverksamhet och utvecklingen av den. Det är i många avseenden fråga om att gammal praxis inom understödsverksamheten nu upphöjs till lag. Liksom förut är det RAYs understödsavdelning som bereder förslagen

till utdelning av understöd, betalar beviljade understöd och kontrollerar användningen av understöden. Social- och hälsovårdsministeriet övervakar den praktiska understödsverksamheten.

Själva beredningen av understöd följer förutom ovan nämnda bestämmelser även de riktlinjer och prioriteringar som gjorts för den långsiktiga understödsverksamheten. Dessutom ställer RAY och social- och hälsovårdsministeriet varje år upp gemensamma resultatmål, som sedan tas in i statsbudgeten.

RAYs styrelse har dragit upp två huvudlinjer för understödsverksamheten. Understöd skall dels kanaliseras till dem som är svagast och ges i form av bidrag, tjänster och frivilliga aktiviteter, dels till verksamhet som förebygger problem. Människor med många olika sociala och ekonomiska svårigheter hör till grupper som befinner sig i en svagare position än andra. Tyngdpunkten i den preventiva verksamheten ligger på projekt som förebygger stora folkhälsoproblem och stoppar en utveckling som kan leda till social utslagning.

UNDERSTÖD FÖR 2002

Under räkenskapsåret fick RAY motta ansökningar om understöd för år 2002 till ett belopp av sammanlagt 823 milj. euro. Antalet sökande var 1 682. Ansökningarna innehöll totalt 3 926 verksamheter och projekt.

RAYs styrelse hade sitt förslag till utdelning av understöd klart i december. Statsrådet fattade beslut om understöd för 2002 den 7 februari 2002.

Totalt 377,3 milj. euro av RAYs avkastning skall enligt statsbudgeten och RAYs eget förslag användas till att främja hälsa och socialt välbefinnande under 2002. Av detta belopp delas 279,5 milj. euro ut till organisationer. Sammanlagt 97,8 milj. euro reserveras enligt vissa speciallagar och riksdagens budgetförslag för Statskontoret, som använder pengarna till att täcka driftkostnaderna på sjukhem för krigsinvalider samt till rehabilitering av krigsinvalider och personer som deltagit i olika uppgifter i Finlands två krig. På grund av att en del understöd inte delats ut under tidigare år eller betalats tillbaka återstår 48,6 milj. euro av RAYs avkastning som kommer att delas ut senare.

Sammanlagt 279,5 milj. euro skall enligt statsrådets beslut delas ut i understöd till organisationer under 2002. Av detta belopp går 16 procent till allmänna understöd (188 understöd på 44,3 milj. euro), 29 procent till örönmärkt verksamhetsunderstöd (588 understöd på 82,0 milj. euro), 30 procent till investeringar (441 investeringsobjekt på 82,5 milj. euro) och 25 procent till försöks- och utvecklingsprojekt (1 109 projekt på 70,7 milj. euro).

Totalt 1 115 organisationer mottar understöd. Antalet verksamheter och projekt som understödsuppger till 2 326, av vilka 579 är nya understödsobjekt. Organisationer som får penningautomatunderstöd utgör 114 till antalet.

RAY och social- och hälsovårdsministeriet kom under våren 2001 överens om vilka områden som skulle prioriteras vid utdelning av understöd. Enligt detta satsas närmare 9 milj. euro på drogbekämpning, vilket är nästan det dubbla jämfört med föregående år. Över 3 milj. euro används för vård av mödrar med drog-

problem. Förutom till drogförebyggande arbete ges mer pengar än tidigare till bland annat mentalvårdssektorn. Mer pengar än förut reserveras också för integrering av invandrare, våldsförebyggande åtgärder samt för barn- och ungdomspsykiatri. Ett nytt initiativ inom understödsverksamheten är eftermiddagsverksamhet för skolbarn; knappt 2 milj. euro beviljas för start- och utvecklingsprojekt.

KONTROLL AV ANVÄNDNINGEN AV UNDERSTÖD

Syftet med kontroll av understöden är att försäkra sig om att de används på ett riktigt och ändamålsenligt sätt och så att det ger

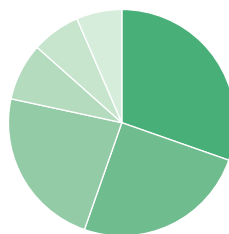
resultat. Genom att kontrollera genomförandet av verksamheter och projekt som fått understöd kan man bedöma hur de mål som angivits i ansökningarna uppnåtts.

Kontrollen görs av RAY. De utredningar som ges i samband med utbetalning av understöden granskas, likaså de årsredovisningar som skall ges över användning av understöden. Kontroll- och handledningsbesök görs till organisationerna. Byggprojekt som fått understöd övervakas och genomförandet kontrolleras. Specialutredningar görs om den verksamhet som understöds. Dessutom ges vägledning och rådgivning. Besök för revision av bokföringen gjordes till 56 organisationer under räkenskapsåret.

55

UNDERSTÖD ENLIGT HUVUDOMRÅDE 2002
totalt 279,5 milj. €

- Medborgarorganisationer 84,9 milj. €
- Rehabiliterings-, kurs-, läger- och semesterverksamhet 69,8 milj. €
- Servicehus och serviceboende 64,4 milj. €
- Hemvård och stöd till närstående vårdare 22,9 milj. €
- Dagcenter och sysselsättningsterapi 19,4 milj. €
- Kristjänster 18,1 milj. €

RAY ERBJUDER PENNINGSPEL I AFFÄRSLOKALER

RAY erbjuder penningautomatspel och kasinospel i samarbete med finländska företagare i cirka 9 000 affärslokaler. Det finns dessutom spel i föreningens egna spelsalar samt på Casino RAY i Helsingfors, som är landets enda spelkasino. RAY har som syfte att spelen skall erbjuda tidsfördriv, spänning och små vinster. Det är bara kasinoverksamheten som ger möjlighet till stora insatser och vinster.

När det gäller att utveckla spelverksamheten har RAY som utgångspunkt att spelvolymen skall växa kontrollerat i takt med samhällsekonomin. RAY hade på basis av detta som mål att tillväxten skulle bli 5 procent under verksamhetsåret. De disponibla inkomsterna för hushållen i Finland fortsatte att stiga, vilket även möjliggjorde ökade intäkter av spelverksamheten. Tillväxtmålet för föreningens spelverksamhet uppfylldes alltså optimalt.

RAY har långa traditioner när det gäller att utnyttja ny informationsteknologi för att utveckla spelens innehåll, kvaliteten på kundservicen och verksamhetens effektivitet. Spelautomaterna har bland annat kopplats ihop till ett internt nätverk. RAY har dock till skillnad från andra finländska organisationer för penningospel inte önskat erbjuda spel i öppna nät, till exempel på Internet eller via digital-TV, utan kommer även fortsättningsvis att placera ut spelen i offentlig miljö.

Produktutvecklingen går ut på att planera intressanta spel som når en så bred kundkrets som möjligt. Resurserna inom den tekniska produktutvecklingen och marknadsföringen riktades emellertid främst till att skapa förutsättningar för övergången till euro. Samtidigt pågick ett utvecklingsprojekt att införa ny teknologi i automaterna, vilket löpte enligt plan. De första spelprodukterna som är baserade på denna teknologi tas i produktion under 2002.

RAY har gjort förberedelser för att kunna använda nya elektroniska betalningsmedel i sina produkter. Samtidigt utvecklas även nästa generation nätlösningar och spelprodukter för dessa, vilket är i linje med RAYs strategi.

Föreningen har en egen enhet för tillverkning och materialfunktioner, som producerar alla automater och kasinospel som spelenheterna beställer samt tillhandahåller drifttjänster och reservdelar. Enheten tillverkade cirka 1 450 automater och 47 kasinobord under verksamhetsåret för att täcka behoven.

KVALITETSUTVECKLING LEDDE TILL ATT TILLVÄXTMÅLET NÅDDES

RAYs intäkter under 2001 uppgick totalt till 582,3 milj. euro. Av detta kom cirka 81 procent från penningautomater, 4 procent från kasinospel på restauranger, 12 procent från RAYs spelsalar, 3 procent från Casino RAY. Knappt en procent bestod av försäljnings- och hyresintäkter.

Övergången till euro och de förändringar detta förde med sig var det mest omfattande projektet under året och berörde hela organisationen. Kostnaderna för inköp av system, nya delar, spelapparater och utrustning för mynthantering samt omställningar uppgick till över 10 milj. euro enbart under verksamhetsåret. Totalkostnaderna för euroomställningarna kommer att stiga till 17 milj. euro inom RAY. Detta har betydande effekter för lönsamheten inom verksamheten med penningospel. Lotteriskatten höjdes med två procent från årets början, vilket drog ned omsättningen mest och därmed även lönsamheten. Trots dessa kostnadsposter förbättrades lönsamheten till 69,2 procent jämfört med 66,4 procent året innan tack vare att den totala produktiviteten inom verksamheten utvecklades.

PENNINGAUTOMATER PÅ SPELSTÄLLEN

I slutet av verksamhetsåret hade RAY 14 751 penningautomatspel utplacerade i sammanlagt 8 947 lokaler som tillhörde föreningens samarbetspartner. Totalintäkterna ökade till 471,9 milj. euro, en ökning med 4,5 procent.

Också antalet spelare steg en aning. Undersökningar visar att cirka 36 procent av alla finländare spelar på RAYs penningautomater minst en gång i månaden och 25 procent en gång per vecka. De mest intressanta spelen enligt spelfrekvensen är poker och vissa fruktspel, liksom under tidigare år.

Föreningen betalade 80,2 milj. euro i spelplatsavgifter till sina samarbetspartner under verksamhetsåret. Detta var en ökning med 4,6 procent jämfört med föregående år.

I början av år 2000 infördes en modell för övervakning av spelande barn under 15 år och man fortsatte att tillämpa modellen. Några tiotal penningautomater måste avlägsnas på grund av brister som framkommit vid övervakningen.

Presentationssidorna för spel på RAYs webbplats förnyades i och med att ett helhetskoncept vid namn Pelaamo ("spelsidan") lanserades. Bland annat Jokeripokeri, Keno 40 och Apila ingår som gratis demospel i konceptet.

KASINOSPEL PÅ RESTAURANGER

RAY hade levererat kasinospelen Black Jack, rulett och Red Dog till sammanlagt 258 restauranger runt om i landet under verksamhetsåret. Intäkterna från kasinospelen på restauranger uppgick till 20,8 milj. euro under verksamhetsåret, vilket var i nivå med året innan. Orsaken till att tillväxten stagnerade antas vara de allmänna ekonomiska konjunkturerna, att merparten av restaurangernas aktiva försäljning inträffar på kvällar under veckoslut samt att en utvidgning av tobakslagen trädde i kraft år 2000.

Spelplatsavgifterna till samarbetspartner uppgick under verksamhetsåret till 4,1 milj. euro, vilket var en minskning med 3,7 procent jämfört med föregående år.

SPELSALAR

RAY har 47 spelsalar över hela landet. Antalet salar med Täyspottispel utgjorde 24 i slutet av verksamhetsåret, medan salarna med Potti-spel uppgick till 21. Den senaste i raden av Potti-salar inrättades

tades i Reso under verksamhetsåret. Club RAY-spel tillhandahålls i Jyväskylä, Åbo och Salo. Det fanns sammanlagt cirka 1 600 automater och 58 kasinobord installerade i spelsalarna.

Totalintäkterna från spelsalarna uppgick till 69,9 milj. euro under verksamhetsåret, en ökning med 5,7 procent jämfört med året innan. Cirka 9,8 miljoner kundbesök i registrerades i RAYs spelsalar under verksamhetsåret, vilket var av samma storleksordning som föregående år.

CASINO RAY

Casino RAY i Helsingfors är det enda spelstället i Finland där en kund har lagliga möjligheter att ta risker och spela hasardspel. Det finns 145 penningautomater och 20 spelbord att välja på. Den 2 december hade det gått tio år sedan Casino RAY öppnades för allmänheten.

De sammanlagda intäkterna från kasinospel uppgick till 20,0 milj. euro under verksamhetsåret. Casino RAY noterade totalt 230 500 kundbesök under året.

ÖVERGÅNGEN TILL EURO

År 2001 präglades i hög grad av förberedelser för övergången till euro. Detta återspeglades bland annat i en mycket stor förbrukning av slantar inom alla enheter, vilket pågick under hela hösten.

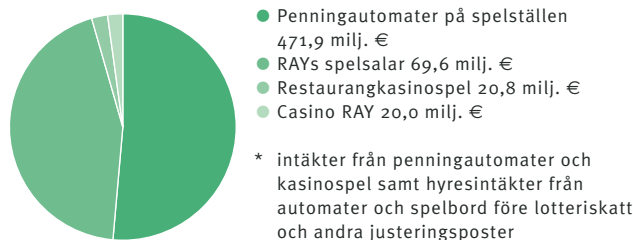
Penningautomatenheten ställde bland annat om apparaterna för vinstutbetalning från mark och penni till euro och cent på alla installerade penningautomater före årsskiftet. Dessutom förnyades en vinstutbetalningsapparat helt och hållet. RAYs sam-

arbetspartner erbjöds euroutbildning och fick stödmaterial om införandet av euron. En tidsplan för genomförande av euroomställningarna lades upp tillsammans med varje samarbetspartner.

När det gällde kasinospel på restauranger gick euroförberedelserna bland annat ut på att förnya alla spelmarker till jetonger i euro. Samtal fördes i god tid med alla samarbetspartner om tidsschemat för övergången till euro och dagarna för omställning fastställdes i samverkan. Personalen på restaurangerna fick handledning om användning av spelmarker i euro och hantering av två valutor.

Även i spelsalarna måste stora omställningar göras på bland annat spelutrustningen. På Casino RAY uppdaterades spelmarker, kassasystem och automater.

INTÄKTER FRÅN SPELVERKSAMHETEN* PER ENHET 2001
totalt 582,3 milj. €

ADMINISTRATION OCH ORGANISATION

RAY hade 97 föreningsmedlemmar i slutet av verksamhetsåret. RAYs högsta beslutande organ är föreningsmötet, som består av medlemsorganisationerna. Föreningens styrelse har en ordförande, två vice ordförande och elva andra ledamöter. Statsrådet utser styrelseordföranden, första vice ordföranden och fem övriga medlemmar. Föreningsmötet väljer andra vice ordförande och de sex övriga ledamöterna. I styrelsen ingår dessutom två personalrepresentanter från RAY. Styrelsen har en mandatperiod på tre år. Den nuvarande styrelsens mandatperiod inleddes den 1 januari 2001.

RAYs verksamhet baseras på lotterilagen. En ny lotterilag trädde i kraft från början av 2002. Lagen stadgar att de intäkter som RAY får in genom spelverksamheten skall användas till att främja hälsa och socialt välbefinnande. I december beviljades RAY tillstånd av Statsrådet att bedriva penningsspel till slutet av år 2006 med stöd av denna lag.

Samtidigt med lotterilagen trädde en lag om penningautomatunderstöd i kraft. Den stadgar om de grunder på vilka understöd utdelas, utdelningspraxis, utbetalning och användning av understöd samt kontroll av användningen, revision, återbetalning och återkrävande av understöd. I december utfärdade statsrådet på grundval av lagen även en förordning om Penningautomatföreningen, som stadgar om organisationsformen och administrationen för RAY samt om redovisningen av intäkter.

Enligt den nya lotterilagen är det inrikesministeriet som övervakar lotteriverksamhet i Finland. Reglerna för spelen och högsta antalet spel som RAY får erbjuda fastställdes i december 2001.

Social- och hälsovårdsministeriet styr och övervakar RAYs understödsverksamhet såsom förslag till utdelning av understöd, metoder för beredning av understödsplaner, betalning av understöd samt kontroll av hur dessa används.

PERSONAL

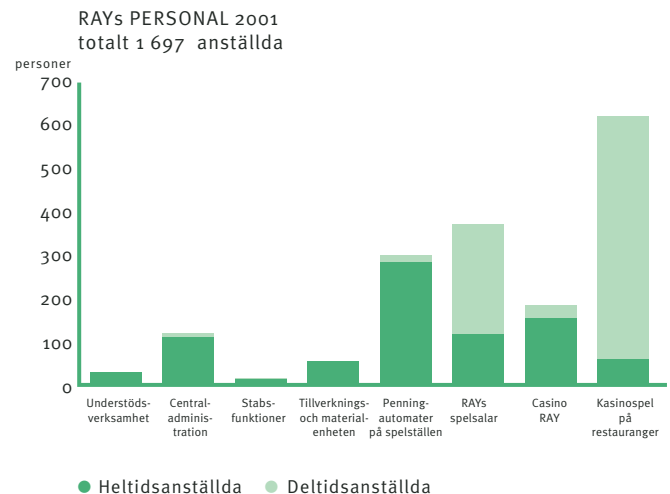
RAY hade 1 697 anställda i slutet av året. Personalomsättningen bland heltidsanställda utgjorde 9 procent. Medelåldern bland hela personalen var 33,4 år. Männerna utgjorde 54 procent av personalen, kvinnorna 46 procent. Personalkostnaderna ökade med 3,3 procent jämfört med året innan.

I slutet av året slöts avtal med servicepersonalen om ett nytt lönesystem som kommer att införas under år 2002. Sammanlagt ca 260 000 euro betalades i resultatlön och incitamentsarvoden till 622 anställda enligt en separat fastställd plan.

På grund av att en ny arbetsavtalslag trädde i kraft i juni 2001 utarbetades under året nya principer för den frivilliga företagshälsovård som RAY erbjuder de anställda. Rätten till företagshälsovård gäller även personal som är deltidsanställda eller på anställda på viss tid.

En omvärdering av hälsobefrämjande insatser och friskvård på arbetsplatsen som genomförts bland RAYs personal gjordes på strategidagarna och utbildningsdagarna för ledningen. Diskussionerna ledde till att friskvård på jobbet utsågs till ett prioriteringsområde i enheternas verksamhetsplaner för år 2002.

Personalklubben och motionsgruppen inom RAY erbjöd de anställda rekreativa-, hobby- och motionsaktiviteter.

Vuodelle 2002 RAY:n avustuksia on myönnetty yhteensä 1 115:lle sosiaali- ja terveysalan järjestölle. Avustettavia toimintoja ja hankkeita on 2 326. Uusia avustuskohteita niistä on 579, uusia avustuksen saajia on 114 järjestöä. Avustusten yhteenlaskettu summa on 279,5 milj. euroa. Siitä 16 prosenttia menee yleisavustuksiin, 29 prosenttia kohdennettuihin toiminta-avustuksiin, 30 prosenttia investointeihin ja 25 prosenttia kokeilu- ja kehittämishankkeisiin.

| AVUSTUKSET 2002

Järjestön nimi	Avustus euroa		
ADOPTIOLASTEN VANHEMMAT RY	8 000	ESPOON JA KAUNIAISTEN DEMENTIAHYHDISTYS RY	20 000
AHJOLAN KANNATUSYHDISTYS RY	67 000	ESPOON LÄHIMMÄISPALVELUYHDISTYS RY	50 000
AHOLANSAARISÄÄTIÖ	20 000	ESPOON MIELENTERVEYSYHDISTYS - ESBO MENTALH.FÖR RY	186 000
AINALA RY	118 000	ETAPPI-RYHMÄ RY	37 000
AITON EMÄNTÄKOULU OY	336 000	ETELÄ-ILOMANTSIIN KYLÄPALVELUYHDISTYS RY	11 000
AIVOHALVAUS- JA DYSFASIALIITTO RY	1 186 000	ETELÄ-KARJALAN DEMENTIAHYHDISTYS RY	50 000
AIVOVAMMALIITTO RY	194 000	ETELÄ-KARJALAN PERHETYÖN KEHITTÄMISYHDISTYS RY	87 000
AKAVA-JÄRJESTÖJEN LOMAYHDISTYS A-LOMAT RY	318 000	ETELÄ-KYMEN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS RY	418 000
A-KILTOJEN LIITTO RY	426 000	ETELÄ-KYMEN TYÖTTÖMÄT-EKYT RY	37 000
A-KLINIKKASÄÄTIÖ	2 885 000	ETELÄ-POHJANMAAN MUISTIHÄIRIÖ- JA DEMENTIAHYHDISTYS RY	89 000
AKTIIVISET TYÖTÄHAKEVAT RY	92 000	ETELÄ-POHJANMAAN NUORISOSEURA RY	30 000
ALAJÄRVEN PÄIVÄKESKUSYHDISTYS RY	20 000	ETELÄ-POHJANMAAN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS RY	631 000
ALAJÄRVEN SEUDUN VANHUSTENPALVELUYHDISTYS RY	20 000	FILOKSENIA RY	84 000
ALATORNION VANHAINKOTIYHDISTYS RY	70 000	FINLANDS SVENSKA MARTHAFÖRBUND RF	45 000
ALAVIESKAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	30 000	FINLANDS SVENSKA NYKTERHETSFÖRBUND RF (FSN-MHF)	302 000
ALAVUDEN ASEMANSEUDUN KYLÄYHDISTYS RY	25 000	FINLANDS SVENSKA PSYKOSOCIALA CENTRALFÖRBUND RF	291 000
ALAVUDEN PÄIVÄKESKUSYHDISTYS RY	42 000	FINLANDS SVENSKA SOCIALFÖRBUND RF	38 000
ALAVUDEN VANHAIN PALVELUTALO RY	34 000	FINLANDS-SVENSKA HANDIKAPPFÖRBUND	72 000
ALLERGIA- JA ASTMALIITTO - ALLERGI - OCH ASTMAFÖRBUND	1 330 000	FINNILCO RY	138 000
ALVI RY	654 000	FOLKHÄLSANS SENIORHUS I KORSHOLM AB	556 000
ALZHEIMER-KESKUSLIITTO RY	595 000	FORSSAN PALVELUKAMMARI RY	37 000
ANJALANKOSKEN NUORTEN TUKI RY	45 000	FYLGIAHEMMET I VASA RF	31 000
ANJALANKOSKEN VANHUSTENTUKI RY	100 000	FYSIOTERAPIA-ALAN NÄKÖVAMMAISET RY	431 000
ANNA KIVIMÄKI SÄÄTIÖ	62 000	FÖRBUNDET DE UTVECKLINGSSTÖRDAS VÅL RF	199 000
ANTTOLAN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	15 000	FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA HÖRSELSKADADE RF	123 000
APUOMENA RY	28 000	FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADE RF	338 000
ARTJÄRVEN VANHUSTENTUKI RY	100 000	FÖRBUNDET HEM OCH SKOLA I FINLAND RF	171 000
ASEMAN LAPSET RY	197 000	FÖRENINGEN LUCKAN RF	40 000
ASUMISPALVELUSÄÄTIÖ ASPA	3 281 000	GAUIS-SÄÄTIÖ/-STIFTELSEN	2 000 000
ASUMISTERVEYSLIITTO ASTE RY	122 000	GAMLAKARLEBY ÄLDRENGSVÄNNER RF	480 000
AULA - TYÖKOTIEN KANNATUSYHDISTYS RY	50 000	GYPSES FUTURE NUORTEN ROMANIEIN TUKIYHDISTYS RY	12 000
AURALAN KERHOKESKUS RY	93 000	HAAPAJÄRVEN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	24 000
60 A-K AUTA LASTA RY	50 000	HAAPAVEDEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	80 000
AUTISMI- JA ASPERGERLIITTO RY	446 000	HAKOJÄRVEN KYLÄYHDISTYS RY	8 000
AUTISMISÄÄTIÖ	490 000	HAKUNILAN KANSAINVÄLINEN YHDISTYS RY	42 000
AUTOLIITTO RY	50 000	HALIKON VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	41 000
AVAIN-SÄÄTIÖ	50 000	HALSUAN SEUDUN ASUMISPALVELUYHDISTYS RY	34 000
BARNVÅRDSFÖRENINGEN I FINLAND RF	323 000	HAMINAN ROUVASVÄENYHDISTYS RY	33 000
BETESDA-SÄÄTIÖ	406 000	HANKASALMEN MIELENTERVEYSYHDISTYS TUIKKU RY	30 000
CARITAS-SÄÄTIÖ	40 000	HANKASALMEN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	30 000
CONTACT RF	34 000	HAUKIPUTAAN KOTIAPUYHDISTYS RY	68 000
COUNCIL OF INTERNATIONAL FELLOWSHIP IN FINLAND	4 000	HAUKIPUTAAN KUMPPANUUSYHDISTYS RY	50 000
CROHN JA COLITIS RY	60 000	HAUKIPUTAAN YHDESSÄ YHDISTYS RY	67 000
CURLY RY	40 000	HELOKKI-VAPAAHEITOISTOIMINNAN YHDISTYS RY	40 000
DE GAMLAS HEM RF	100 000	HELPPIMESTA RY	30 000
DE UTVECKLINGSSTÖRDAS VÅL I MELLERSTA NYLAND RF	35 000	HELP-POA RY	42 000
DIAKONIASÄÄTIÖ FOIBE DIAKONISTIFTELSEN	120 000	HELSINGFORS GÄSTHEM OCH NATTHÄRBÄRGEN RF	50 000
DROGFRI UNGDOM RF	39 000	HELSINGFORS PSYKOSOCIALA FÖRENING SYMPATI RF	43 000
DUOVVI RY	25 000	HELSINGIN ALLERGIA- JA ASTMAYHDISTYS RY	95 000
EHTOOKODON TUKISÄÄTIÖ	100 000	HELSINGIN ALZHEIMER-YHDISTYS RY	85 000
ELATUSVELVOLLISTEN LIITTO RY	135 000	HELSINGIN DIAKONISSALAITOKSEN SÄÄTIÖ	2 307 000
ELIMÄEN NUORISOASUNTOYHDISTYS RY	80 000	HELSINGIN ENSIKOTI RY	452 000
ELIMÄEN PUUSTELLI RY	52 000	HELSINGIN INVALIDIEN YHDISTYS RY	75 000
ELÄKELIITTO RY	1 101 000	HELSINGIN JA UUDENMAAN MS-YHDISTYS RY	118 000
ELÄKELÄISET RY	697 000	HELSINGIN KAUPUNKILÄHETYS RY	421 000
ELÄKKEENSAAJIEN KESKUSLIITTO RY	786 000	HELSINGIN LYHYTAIKAISKOTI JA TYÖPAJA LYHTY RY	837 000
ELÄMÄ ON PARASTA HUUMETTA RY	124 000	HELSINGIN NUORTEN MIESTEN KRISTILLINEN YHDISTYS RY	35 000
ELÄMÄN LAATUA DEMENTOITUNEILLE RY	42 000	HELSINGIN SEUDUN ERILAISET OPPIJAT RY	426 000
ELÄMÄN NÄLKÄÄN RY	50 000	HELSINGIN SYDÄNPIIRI RY	168 000
ELÄMÄNI SANKARI 2000 RY	100 000	HELSINGIN VANHUSTYÖNYHDISTYS RY	35 000
EMPPIS RY	34 000	HELSINGIN VENÄLÄINEN SADKO-KLUBI RY	40 000
ENON VANHUSTEN TUKI RY	34 000	HENGITYSLAITEPOTILAAT RY	15 000
ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITTO RY	5 282 000	HENGITYSLIITTO HELI RY	5 744 000
ENÄKOTI RY	16 000	HIMANGAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	32 000
EPILEPSIALIITTO RY	1 070 000	HIV-SÄÄTIÖ	913 000
EPILEPSIASÄÄTIÖ	263 000	HOLLOLAN PALVELUTALOYHDISTYS HUILI RY	1 334 000
ERILAISTEN OPPIJOIDEN LIITTO RY	60 000	HONKAKYLÄN KYLÄSEURA RY	8 000
ERITYISHUOLTOJÄRJESTÖJEN LIITTO EHJÄ RY	249 000	HONKALAKOTI RY	170 000
ERITYISKANSANOPISTON KANNATUSYHDISTYS RY	364 000	HONKALAMPI-SÄÄTIÖ	875 000
ERÄJÄRVEN KEHITTÄMISYHDISTYS RY	11 000	HUHTASUON ASA RY	67 000
ESPOON DIAKONIASÄÄTIÖ	510 000	HUMMOVAARAN KYLÄYHDISTYS RY	47 000

HUOLTOLIITTO RY	786 000	JOUKOKYLÄN KYLÄYHDISTYS RY	34 000
HUOSTAAN OTETTUIJEN LASTEN VANHEMPAIN YHDISTYS RY	50 000	JOUTSAN SEUDUN MIETTEET RY	30 000
HYKAA A-KILTA RY	42 000	JOUTSENON VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	710 000
HYKSIN LAPSIYÖPÄPOTILAIJEN VANHEMMAT JA YSTÄVÄT RY	63 000	JOYFUL BEAT RY	35 000
HYRYNSALMEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	33 000	JSK-KELLARI RY	25 000
HYVINKÄÄN NUORISOASUNTOYHDISTYS RY	42 000	JUUAN MIELENTERVEYSYHDISTYS MIELEKÄS RY	25 000
HYVINKÄÄN PÄIVÄTOIMINTAKESKUS RY	40 000	JUUPAJOEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	70 000
HYVINKÄÄN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	160 000	JUVAN PÄIHDEONGELMAISTEN PÄIVÄKESKUS RY	25 000
HYVINKÄÄN VAPAAEHTOISTOIMINNAN TUKI RY	33 000	JUVAN VANHAIN TUKI RY	42 000
HYVINKÄÄN VETERAANITALOSÄÄTIÖ	80 000	JYRÄNKÖLÄN SETLEMENTTI RY	408 000
HYVÄ ARKI-YHDISTYS RY	34 000	JYVÄSKYLÄN KANNATUSYHDISTYS RY	118 000
HYVÄ KOTI RY	210 000	JYVÄSKYLÄN NUORET RY	33 000
HYVÄN MIELEN TALO RY	922 000	JYVÄSKYLÄN A-KILTA RY	42 000
HÄMEENKOSKEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	30 000	JYVÄSKYLÄN ELÄKELÄISTEN TUKI RY	30 000
HÄMEENKYRÖN SARASTUS RY	80 000	JYVÄSKYLÄN KATULÄHETYS RY	127 000
HÄMEENKYRÖN VANHUSTENTALOSÄÄTIÖ	30 000	JYVÄSKYLÄN SEUDUN MLK:N 4H-YHDISTYS RY	40 000
HÄMEENLINNAN ERITYISASUNTOSSÄÄTIÖ	1 725 000	JYVÄSKYLÄN NUORISOASUNNOT RY	800 000
HÄMEENLINNAN JAARLINTUPA RY	30 000	JYVÄSKYLÄN SEUD. SOSIAALIALAN KEHITTÄMISEN TUKI RY	40 000
HÄMEENLINNAN SETLEMENTTI	40 000	JYVÄSKYLÄN SEUDUN DEMENTIAHYHDISTYS RY	15 000
HÄMEENLINNAN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	170 000	JYVÄSKYLÄN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	205 000
HÄMEENLINNAN SININAUHA RY	33 000	JYVÄSKYLÄN SOTAINVALIDIEN ASUNTOSSÄÄTIÖ	55 000
HÄMEENLINNAN SISÄLÄHETYS RY	1 483 000	JYVÄSKYLÄN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	142 000
IHMINEN IHMISELLE RY	33 000	JYVÄSKYLÄN VANHUSTEN HUOLTO RY	109 000
IHMISOIKEUSLIITTO RY	40 000	JYVÄSSEUDUN OMAISHOITAJAT RY	60 000
IHMISUHDETYÖ RY	50 000	JÄMIJÄRVEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	210 000
IHOLIITTO RY	792 000	JÄMSÄN SEUDUN VAMMAISYHDISTYSTEN YHTEISTYÖJÄRJESTÖ RY	30 000
IIN SEUDUN JATA RY	30 000	JÄMSÄN VANHAIN TUKI RY	100 000
IIN VETERAANIYHDISTYS MÄNTYRINNE RY	40 000	JÄMSÄNJOKILAAKSON NUORTEN PALVELU RY	58 000
IISALMEN MIELENTERVEYSTUKI RY	53 000	KAARINAN NUORET PAJAMESTARIT RY	127 000
IISALMEN NUORISON TUKI RY	237 000	KAARINAN SEUDUN VAMMAISTEN PALVELUYHDISTYS RY	80 000
IITIN EHTOOKOTIYHDISTYS RY	177 000	KAARINAN TYÖTTÖMÄT RY	30 000
ILJALA RY	43 000	KAARINAN VANHUSTEN PALVELUKESKUKSEN SÄÄTIÖ	42 000
ILMAJOEN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	222 000	KAARISILTA RY	162 000
ILMAJOEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	50 000	KAATUNEITEN OMAISTEN LIITTO RY	25 000
ILVOLA-SÄÄTIÖ	78 000	KAINULAN NUORET RY	33 000
IMATRAN MIELENTERVEYS RY	75 000	KAINUUN DEMENTIAHYHDISTYS RY	53 000
IMATRAN PALVELUTALOYHDISTYS RY	28 000	KAINUUN METSÄTYÖMIKOTIYHDISTYS RY	18 000
IMMUUNIPUUTOSPOTILAIJEN YHDISTYS RY	7 000	KAINUUN NÄKÖVAMMAISET RY	50 000
IMPI JA ILMARI LINDFORSIN KUULO- JA KOMMUNIK. VAMM	20 000	KAINUUN SYDÄNYHDISTYS RY	84 000
INGÅ PENSIONÄRSHEM-INKON ELÄKELÄISKOTI RF	10 000	KAJAANIN ARVOLA-KOTI RY	73 000
INKERIKESKUS RY	121 000	KAJAANIN HYVÄ MIELI RY	45 000
INKERILÄISET JA KARJALAISET HEIMOVETERAANIT RY	5 000	KAJAANIN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	115 000
INKUN IDEAPAJAN YSTÄVÄT RY	50 000	KAJAANIN PELASTAKAA LAPSET RY	335 000
INTERPEDIA RY	242 000	KAJAANIN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA KAMI RY	50 000
INVALIDILIITTO RY	8 249 000	KALAJOKILAAKSON MIELENTERVEYSYHDISTYS MIELIKIT RY	42 000
INVALIDISÄÄTIÖ	50 000	KALLIOLAN KANNATUSYHDISTYS RY	491 000
IRTI HUUPEISTA RY	271 000	KALLIOLAN NUORET RY	99 000
ISAAC-SUOMI FINLAND RY	34 000	KALLIOLAN SENIORIPALVELUSÄÄTIÖ	9 000
ISOJEN HÄJYJEN VANHEMMAT RY	10 000	KALLON- JA KASVONLUIDEN KASVUHÄIRIÖTÄ SAIRASTAVIEN TUKI CRANIO RY	13 000
ITSEMURHAN TEHNEIDEN LÄHEISET RY	50 000	KANGASALAN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	760 000
ITÄ-HELSINGIN LÄHIMMÄISTYÖ HELY RY	656 000	KANGASNIEMEN VANHUSTENTALOSÄÄTIÖ	120 000
ITÄINEN TIIMI RY	50 000	KANKAANPÄÄN SEUDUN VAMMAISJÄRJESTÖT RY	50 000
ITÄ-SUOMEN ALZHEIMER RY	47 000	KANNONKOSKEN VANHUSTENTUKI RY	100 000
ITÄ-SUOMEN PELASTUSHELIKOPTERIN TUKI RY	840 000	KANSAINVÄLINEN YHDISTYS TAIVAANKAARI	32 000
ITÄ-UUDENMAAN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS RY	85 000	KANSALAISAREENA RY	67 000
IVALON SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	44 000	KANSALAISTALO MANSIKKAPAikka RY	30 000
JAATINEN-VAMMAISPERHEIDEN MONITOIMIKESKUS RY	60 000	KANSALLINEN SENIORILIITTO RY	539 000
JAKOBSTADSNEJDENS ALZHEIMERFÖRENING RF	45 000	KANSAN RAAMATTUSEURAN SÄÄTIÖ	40 000
JALMARI JYLLIN SÄÄTIÖ	218 000	KANTA-HÄMEEN DEMENTIAHYHDISTYS RY	95 000
JAMPAN ASUKASYHDISTYS RY	50 000	KANTA-HÄMEEN PERHETYÖN KEHITTÄMISYHDISTYS RY	159 000
JANAKKALAN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	85 000	KANTA-HÄMEEN SAATTOHOITOYHDISTYS RY	430 000
JOENSUUN HOIVA- JA PALVELUYHDISTYS RY	39 000	KANTTI RY	179 000
JOENSUUN NUORISOVERSTAS RY	83 000	KASPERI KIVISTÖ SEURA RY	42 000
JOENSUUN REUMAYHDISTYS RY	16 000	KASSANDRA RY	40 000
JOENSUUN VANHUSTEN TUKI RY	81 000	KATAJA - KESTÄVÄN PARISUHTEN KASVU RY	42 000
JOENSUUNSEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	50 000	KATTELUKSEN KYLÄTALO RY	10 000
JOKILAAKSOJEN SAIRASKOTI- JA KUNTOUTUSSÄÄTIÖ	169 000	KAUHJOEN VANHAIN TUKI RY	16 000
JOKILAAKSOJEN TIIMI RY	100 000	KAUHAVAN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	49 000
JOKILAAKSON ERITYISRYHMIEN LIIKUNNAN EDISTÄMISYHDISTYS RY	100 000	KAUHAVAN SININAUHAYHDISTYS RY	54 000
JOKILAAKSON KEHITYSVAMMAISTEN KOTI RY	90 000	KAUKAJÄRVEN YHTEISÖTYÖ RY	60 000
JOROISTEN PALVELUASUNNOT RY	282 000		

LAPSEN KENGISSÄ -YHDISTYS RY	53 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. LEMPÄÄLÄN YHDISTYS RY	40 000
LAPSETTOMIEN TUKI RY	59 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. MEILAHDEN YHDISTYS RY	
LAPTUOTE-SÄÄTIÖ	34 000	(KEVYT - KESKOSVANHEMPIEN YHDISTYS)	13 000
LAPUAN SAARENPÄÄN PALVELUKOTI RY	538 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. ORIMATTILAN YHD.	40 000
LAPUAN SININAUHA RY	30 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. PAIMION PAIKALLISYHDISTYS RY	17 000
LASTEN JA NUORTEN YHTEISTYÖN TUKI LASTU RY	80 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. TAMPEREEN OSASTO RY	50 000
LASTEN KESÄ RY	377 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. TEMMEKSEN PAIK. YHD.	50 000
LASTEN KESÄLEIRIYHDISTYS -76 RY	124 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. TÖYSÄN YHDISTYS RY	25 000
LASTEN TAMPERE RY	16 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. VIRTAIN YHDISTYS	33 000
LASTENSUOJELUN KESKUSLIITTO RY	557 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. ÄHTÄRIN PAIK.YHDISTYS	31 000
LAUKAAN ASUMISPALVELUSÄÄTIÖ	50 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON ETELÄ-SAVON PIIRI RY	35 000
LAUTTASAAREN VANHUSTENTALOSÄÄTIÖ	60 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON HÄMEEN PIIRI RY	119 000
LEGIOONATEATTERI RY	50 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON KAINUUN PIIRI RY	152 000
LEHMUSVALKAMASÄÄTIÖ	98 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON KESKI-SUOMEN PIIRI RY	50 000
LEIKKIVÄ LAPSI RY	30 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON LAPIN PIIRI RY	50 000
LE-INVALIDIT - LE-INVALIDERNA RY	106 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON	
LEIRIKESÄ RY	263 000	LASTEN JA NUORTEN KUNTOUTUSSÄÄTIÖ	544 000
LELUPAJAYHDISTYS RY	64 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON P.-POHJANM. PIIRI	386 000
LEMIN VANHUSTENTUKI RY	33 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON POHJ.-KARJ. PIIRI	75 000
LEMPÄÄLÄN EHTOOKOTO RY	85 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON POHJ.-SAVON PIIRI	160 000
LEMPÄÄLÄN WALKERS-TUKI RY	35 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON POHJANMAAN PIIRI	60 000
LEPPÄRENGAS RY	76 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON SATAK. PIIRI RY	133 000
LEPPÄVIRRAN MT-TUKI RY	50 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI	100 000
LIEKSAN A-KILTA RY	32 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON VARS.-SUOMEN PIIRI	150 000
LIEKSAN SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	40 000	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITTO RY	5 193 000
LIEKSAN TUKIPISTE RY	34 000	MARTTALIITTO RY	92 000
LIEKSAN TYÖTTÖMÄT RY	28 000	ME ITSE RY	36 000
LIEKSAN VANHAINTALOYHDISTYS RY	128 000	MERI-LAPIN TYÖHÖNVALMENNUS-SÄÄTIÖ	42 000
LIEVESTUOREEN PALVELUKESKUSYHDISTYS RY	90 000	MERIMAJAKKA RY	40 000
LIHASTAULIITTO RY	839 000	MERIPARTIOLIPPUKUNTA RUORIPOJAT RY	40 000
LIMINGAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	300 000	MERI-VUOSAAREN TYÖTTÖMÄT RY	42 000
LINNANALAN NUORET RY	75 000	MIEHEN TIE - MANNENS VÄG -YHDISTYS	50 000
LINNANALAN SETLEMENTTI RY	64 000	MIEHIKKÄLÄN KUNTOUTUMIS- JA ASUMISPALVELUYHDISTYS	33 000
LINTULAMMEN ASUKASYHDISTYS RY	40 000	MIEHIKKÄLÄN MIELENTERVEYSYHDISTYS RY	30 000
LOHIJÄRVEN KYLÄYHDISTYS RY	10 000	MIELENTERVEYDEN HYVINKÄÄN YHDISTYS VERSO RY	80 000
LOHJAN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	34 000	MIELENTERVEYDEN KESKUSLIITTO RY	3 053 000
LOHTAJAN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	27 000	MIELENTERVEYSKERHO ILONA RY	40 000
LOIMAAN YKSITYISYRITTÄJÄIN VANHAINKOTISÄÄTIÖ	125 000	MIELENTERVEYSYHDISTYS ETAPPI RY	50 000
LOIMIJOEN LAAKSON VANHAINTUKI RY	80 000	MIELENTERVEYSYHDISTYS HELMI RY	493 000
LOMAKOTIEN LIITTO RY	1 744 000	MIELENTERVEYSYHDISTYS HIPPUSET RY	30 000
LOMAKOTIYHDISTYS ILONPISARA RY	121 000	MIELENTERVEYSYHDISTYS HÄMI RY	42 000
LOMALIITTO RY	2 317 000	MIELENTERVEYSYHDISTYS SIILINJÄRVEN VIRKISTYS RY	29 000
LOMAYHTYMÄ RY	1 768 000	MIELENTERVEYSYHDISTYS TAIMI RY	260 000
LOUNAIS-HÄMEEN NUORTEN PALVELU RY	63 000	MIELENTERVEYS RY	52 000
LOUNAIS-SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY	186 000	MIELI MAASTA RY	40 000
LOUNAIS-SUOMEN SYÖPÄYHDISTYS RY	104 000	MIESSAKIT RY	205 000
LOVIISAN SEUDUN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	350 000	MIINA SILLANPÄÄN SÄÄTIÖ	253 000
LUOTOLAN NUORET RY	25 000	MIKKELIN SATEENKAARI RY	600 000
LYHYTKASVUISET - KORTVÄXTA RY	28 000	MIKKELIN SETLEMENTTI RY	33 000
LÄHDE RY	71 000	MIKKELIN SEUDUN DEMENTIAYHDISTYS RY	34 000
LÄHIMMÄISAPU RY	8 000	MIKKELIN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	67 000
LÄHIMMÄISPIRTTI RY	138 000	MIKKELIN TOIMINTAKESKUS RY	30 000
LÄNSI-HELSINGIN LÄHIMMÄIS- JA VETERAANIPALVELU RY	600 000	MOISIOVAARAN KYLÄYHDISTYS RY	40 000
LÄNSI-HELSINGIN TYÖTTÖMÄT RY	45 000	MONIKA-NAISET RY	40 000
LÄNSI-PASILAN ASUKASYHTEISTYÖRYHMÄ RY	25 000	MONIKULTTUURINEN TIETOYHDISTYS RY	39 000
LÄNSI-POHJAN DEMENTIAYHDISTYS RY	34 000	MONIKULTTUURIYHDISTYS FAMILIA CLUB RY	50 000
LÄNSI-POHJAN MIELENTERVEYSSEURA RY	259 000	MUNUAIS- JA SIIRTOPOTILAIDEN LIITTO RY	1 014 000
MAA- JA KOTITALOUSNAISTEN KESKUS RY	50 000	MUONION YLÄASTEEN VANHEMPAINYHDISTYS RY	16 000
MAAHANMUUTTAJIEN TUKI RY	84 000	MUOTIALAN ASUIN- JA TOIMINTAKESKUS RY	673 000
MAASEUDUN TERVEYS-JA LOMAHUOLTO RY	1 557 000	MUSIKCAFE AFTER EIGHT RF	33 000
MAHDOLLISUUS LAPSELLE RY	170 000	MYLLYHOITOYHDISTYS RY	449 000
MALLUSJOKISÄÄTIÖ	207 000	MYLLYPURON TYÖTTÖMÄT RY	42 000
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. ALAVUDEN YHDISTYS	30 000	MYNÄMÄEN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	562 000
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. ENONTEKIÖN OSASTO RY	50 000	MÄNTYHARJUN MIELENTERVEYSTYÖN TUKI RY	20 000
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. HARTOLAN YHDISTYS RY	35 000	MÄNTYRINNE RY	25 000
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. JOUTSENON PAIK. YHD.	45 000	NAISET YHDESSÄ IRTI PÄIHITEISTÄ RY	157 000
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. KEMIN YHDISTYS RY	35 000	NAISTEN APU ESPOOSSA RY	50 000
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. KERAVAN YHDISTYS RY	67 000	NAISTEN SOSIAALIYHDISTYS RY	142 000
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. KORSON YHDISTYS RY	59 000	NAISTEN SUOJAKOTI RY	100 000
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. KUOPION YHDISTYS RY	67 000	NAKKILAN PALVELUTALOYHDISTYS RY	175 000
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL. LAPPEENRANNAN YHDISTYS RY	50 000	NASTOLAN PELASTAKAA LAPSET RY	40 000

NIEMIKOTI - UDDHEMMET RY	2 851 000	PAIMION PALVELUKESKUSSÄÄTIÖ	37 000
NIEMIKOTISÄÄTIÖ - STIFTELSEN UDDHEMMET	335 000	PALOJOENSUUN VANHUSTENTALON KANNATUSYHDISTYS RY	30 000
NIILLO MÄKI -SÄÄTIÖ	363 000	PALTAMON OMAISHOITAJAT RY	20 000
NOKIAN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	90 000	PALVELUKESKUSSÄÄTIÖ MAUNUNKOTI	151 0001
NOKIAN VAMMAISTEN JA VANHUSTEN YSTÄVÄT RY	34 000	PALVELUKOTI LEPOLAN KANNATUSYHDISTYS RY	160 000
NON FIGHTING GENERATION RY	120 000	PALVELUVERKKOSÄÄTIÖ RY	112 000
NORRVALLA FOLKHÄLSAN AB	62 000	PANIIKKIHÄIRIÖYHDISTYS RY	92 000
NUMMELAN KAARIKESKUSSÄÄTIÖ	16 000	PARASTA LAPSILLE RY	463 000
NUORISOASUNTOLIITTO RY	1 008 000	PÄTÄPÜRO RY	35 000
NUORISOPALVELU YÖJALKA RY	25 000	PELASTAKAA LAPSET RY	1 810 000
NUORISOSÄÄTIÖ	2 211 000	PELASTUSHELIKOPTERIN TUKI RY	840 000
NUORTEN AKATEMIA RY	87 000	PELLERVON KOULUN VANHEMPAINYHDISTYS RY	50 000
NUORTEN KESKUS RY	148 000	PELTOLAMMI-SEURA RY	30 000
NUORTEN OSALLISUUDEN TUKI NOSTE RY	34 000	PENSIONÄRSHEMSFÖRENINGEN I KRONOBY RF	17 000
NUORTEN PALVELU RY	852 000	PERHEHOITOLIITTO RY	304 000
NUORTEN PUOLESTA RY	140 000	PERHEKESKUS VILLE RY	109 000
NUORTEN YSTÄVÄT RY	1 884 000	PERHEKUNTOUTUSKESKUS LAUSTE RY	67 000
NUOTTA-ROVASEUDUN KRISTILLINEN NUORISOYHDISTYS	30 000	PERHELOMAT RY	1 583 000
NURMEKSEN SEUDUN TYÖTÖMÄT RY	27 000	PERHONJOKILAAKSON OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	70 000
NURMESKOTIYHDISTYS RY	112 000	PERINNEALUS YHDISTYS SKUTAN RY	20 000
NURMIJÄRVEN ONNENKIMPALE RY	500 000	PERÄPOHJOLAN TUETUN TYÖLLISTYMISEN TUKI RY	50 000
NURMON SININAUHA RY	25 000	PERÄSEINÄJOEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	40 000
NYTYI RY	223 000	PESÄPUU RY	443 000
NÄKÖVAMMAISET KÄSITYÖNTEKIJÄT RY	18 000	PETÄJÄVEDEN MIELENTERVEYSSEURA RY	42 000
NÄKÖVAMMAISTEN KESKUSLIITTO RY	12 300 000	PETÄJÄVEDEN VANHUSTEN TUKI RY	40 000
NÄKÖVAMMAISTEN KULTTUURIPALVELU RY	70 000	PIEKSÄMÄEN PALVELUASUNNOT RY	53 000
NÄKÖVAMMAISTEN LASTEN TUKI RY	99 000	PIEKSÄMÄEN SEUDUN DEMENTIAYHDISTYS RY	30 000
NÄKÖVAMMAISTEN LOMA RY	78 000	PIEKSÄMÄEN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	40 000
NÄÄSVILLE RY	346 000	PIEKSÄMÄEN SEUDUN OMAISHOITAJAT RY	60 000
OIKEUTTA ELÄKELÄISILLE RY	33 000	PIELAVEDEN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	20 000
OMAISET HUUMETYÖN TUKENA RY	30 000	PIENPERHEYHDISTYS RY	388 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA ETELÄ-POHJANMAA RY	40 000	PIENVILJELIJÄVÄEN LOMAKOTISÄÄTIÖ	489 000
64 N-S OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA ITÄ-SUOMEN YHDISTYS RY	209 000	PIHLAJAKODIT-YHDISTYS RY	134 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA KANTA-HÄME RY	35 000	PIHLAJANTERTUT RY RÖNNKLASE RF	170 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA KESKI-POHJANMAAN YHDISTYS RY.	36 000	PIHTIPUTAAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	10 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA KESKI-SUOMI RY	138 000	PIIKKIÖN VANHUSTENKOTISÄÄTIÖ	30 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA KESKUSLIITTO RY	83 000	PIRKANMAAN VAMMAISTYÖ RY	13 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA LOUNAI-SUOMEN YHDISTYS RY	192 000	PIRKKALAN VANHUSTENTALOSÄÄTIÖ	15 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA LOUNAI-SUOMEN YHDISTYS RY	270 000	PITKOSPUUT RY	37 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA POHJOIS-KARJALAN YHDISTYS RY	221 000	POHJALAJÄRJETÖMIEN YHDISTYSTEN ALUEJÄRJESTÖ RY	20 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA PÄIJÄT-HÄMEEN YHDISTYS RY	270 000	POHJANMAAN KUUSISTOKOTI RY	117 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA SATAKUNNAN YHDISTYS RY	45 000	POHJANMAAN SYÖPÄYHDISTYS-ÖSTERBOTTENS CANCERF. RY	43 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA TAMPERE RY	397 000	POHJOIS-KARJALA PROJEKTI YHDISTYS RY	117 000
OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA UUDENMAAN YHDISTYS RY	1 000 000	POHJOIS-KARJALAN DEMENTIAYHDISTYS RY	42 000
OMAISSHOITAJAT JA LÄHEISET -LIITTO RY	532 000	POHJOIS-KARJALAN ENSI-KOTI RY	118 000
OMAKOTISÄÄTIÖ	200 000	POHJOIS-KARJALAN METSÄTYÖMIESKODIN KANNATUSYHD. RY	75 000
OPERAATIO TOIVO RY	30 000	POHJOIS-KARJALAN MIELENTERVEYDENTUKI RY	117 000
OPIAATTIRIIPPUVAISTEN TUKI RY	15 000	POHJOIS-KARJALAN SAIRASKOTIYHDISTYS RY	235 000
ORANSSI RY	25 000	POHJOIS-KARJALAN SOSIAALITURVAYHDISTYS RY	185 000
ORIMATTILAN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	39 000	POHJOIS-KARJALAN SYÖPÄYHDISTYS RY	144 000
ORIVEDEN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	37 000	POHJOIS-KARJALAN TYÖTÖMIEN YHDISTYSTEN TOIMINTAJÄRJESTÖ RY	35 000
OULUN A-KILTA RY	42 000	POHJOIS-KYMENLAAKSON DEMENTIAYHDISTYS RY	73 000
OULUN ALZHEIMER-YHDISTYS RY	70 000	POHJOIS-POHJANMAAN SOSIAALITURVAYHDISTYS RY	40 000
OULUN DIAKONISSALAITOKSEN SÄÄTIÖ	230 000	POHJOIS-SATAKUNNAN KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY	30 000
OULUN ENSI- JA TURVAKOTI RY	418 000	POHJOIS-SAVON SYÖPÄYHDISTYS RY	85 000
OULUN INVALIDIEN YHDISTYS RY	130 000	POHJOIS-SUOMEN ROMANIT RY	42 000
OULUN KOIVULA OY	160 000	POHJOIS-SUOMEN SYÖPÄYHDISTYS RY	220 000
OULUN KUUROJEN YHDISTYS RY	246 000	POJISTA MIEHIÄ RY	28 000
OULUN LÄÄNIN NÄKÖVAMMAISET RY	35 000	PORIN DIAKONIALAITOKSEN SÄÄTIÖ	392 000
OULUN PALVELUSÄÄTIÖ	80 000	PORIN ENSI- JA TURVAKOTIYHDISTYS RY	156 000
OULUN SETTLEMENTTI RY	199 000	PORIN MIELENTERVEYSTOIMINNAN TUKI RY	42 000
OULUN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	67 000	PORIN SEUDUN DEMENTIA-YHDISTYS RY	58 000
OULUN SEUDUN MÄNTYKOTI RY	168 000	PORIN SEUDUN HENGITYSYHDISTYS RY	70 000
OULUN SEUDUN NUORISOASUNTOYHDISTYS RY	195 000	PORIN SUOMALAINEN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	36 000
OULUN SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	64 000	PORIN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	75 000
OULUNKYLÄN SAIRASKOTISÄÄTIÖ	130 000	PORVOON NUORISOASUNNOT POIS MAMMAN PADALTA RY	34 000
OULUNSALON VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	50 000	POSION PILKE RY	30 000
OUTOKUMMUN MIELENTERVEYSYHDISTYS VÄLKE RY	50 000	POSITIIVISET RY	97 000
OUTOKUMMUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	40 000	POTILASYHDISTYS VIRE RY	30 000
OY LAUSTE AB	236 000	PRO MEDI-HELI RY	2 000 000
PAASIKIVEN NUORISOKYLÄN SÄÄTIÖ	20 000	PRO SOFIA - VIISAS KEHITYS JA EKOLOGINEN ELÄMÄNTAPA RY	34 000
PADASJOEN TOIMELA RY	40 000		

PROMAMA RY	52 0002	SALON SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	395 000
PRO-TUKIPISTE RY	177 000	SALON SEUDUN OMAISET JA LÄHEISET RY	50 000
PSORIASISLIITTO RY	1 178 000	SALON VANHUS- JA LÄHIMMÄISPALVELUYHDISTYS RY	734 000
PSYKIATRISEN KUNTOUTUKSEN TUKI RY	126 000	SAMFUNDET FOLKHÄLSAN I SVENSKA FINLAND RF	929 000
PUDASJÄRVEN PERHEKESKUSYHDISTYS RY	35 000	SAMI SOSTER RY	154 000
PUIJONLAAKSO-SEURA RY	50 000	S-ASUNNOT OY	15 000
PULPIN MONITOIMITILAT RY	40 000	SATAKUNNAN AUTISMI- MBD- JA DYSFASIAHYHDISTYS SAMDY RY	50 000
PUNKAHARJUN KUNTOUTUSSAIRAALA-SÄÄTIÖ	285 000	SATAKUNNAN MONIKULTTUURIYHDISTYS RY	30 000
PUOLANGAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	200 000	SATAKUNNAN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	60 000
PUUMALAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	50 000	SATAKUNNAN SALPA RY	42 000
PUUSTELLIN TUKI RY	17 000	SATAKUNNAN SYDÄMPIIRI RY	34 000
PYHTÄÄN VANHUSTENHUOLTOYHDISTYS RY	21 000	SATAKUNNAN SYÖPÄYHDISTYS RY	69 000
PYHÄJOKIALUEEN DEMENTIAHYHDISTYS RY	42 000	SATEENKAARI KOTO - PERHEKESKEISEN TYÖN KESKUS RY	67 000
PYHÄJÄRVEN KEIDAS RY	33 000	SAUKKOLAN SETLEMENTTI RY	30 000
PÄIJÄT-HÄMEEN DYSFAATTISTEN JA KUULOV. LASTEN TUKI	17 000	SAVILAHDEN VANHAINTUKIYHDISTYS RY	10 000
PÄIJÄT-HÄMEEN HYVINVOINTIPALVELUJEN KEHITYS RY	50 000	SAVITAIPALEEN NUORISON TUKIYHDISTYS RY	78 000
PÄIJÄT-HÄMEEN MIELENTERVEYSSEURA RY	151 000	SAVITAIPALEEN VANHAINTUKI RY	80 000
PÄIJÄT-HÄMEEN MIELENTERVEYSTYÖN TUKI RY	36 000	SAVOLAISET SELVIITYJÄT RY	50 000
PÄIJÄT-HÄMEEN NÄKÖVAMMAISET RY	15 000	SAVON ILCO RY	30 000
PÄIJÄT-HÄMEEN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	35 000	SAVON VAMMAISASUNTO-SÄÄTIÖ	1 161 000
PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALIPSYKIATRINEN SÄÄTIÖ	551 000	SAVONLINNAN ILTAKOTI RY	174 000
PÄIVÄKESKUS PYSÄKKI RY	71 000	SAVONLINNAN SEUDUN DEMENTIAHYHDISTYS RY	122 000
PÄÄKAUPUNGIN TURVAKOTI RY	399 000	SAVONLINNAN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	141 000
PÄÄKAUPUNKISEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	50 000	SAVONLINNAN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	30 000
PÄÄKAUPUNKISEUDUN YKSI- JA YHTEISHUOLTAJA PÄKSY RY	40 000	SAVONLINNAN SEUDUN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	6 000
RAAHEN ENSI- JA TURVAKOTI RY	195 000	SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS-YHDISTYS RY	130 000
RAAHEN PSYKKE RY	34 000	SAVONRANNAN VANHUSTEN- JA VAMMAISTENTUKIYHDISTYS RY	120 000
RAAHEN SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	35 000	SAVUKOSKEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	80 000
RAFAEL RY	10 000	SEETRI RY	36 000
RAISION PALVELUTALOSÄÄTIÖ	20 000	SEINÄJOEN A-KILTA RY	40 000
RAISIO-NAANTALI FOUNTAIN HOUSE RY	99 000	SEINÄJOEN ALUEEN MIELENTERVEYSYHDISTYS RY	50 000
RAITTIIDEN YSTÄVÄT RY	242 000	SEINÄJOEN SEUDUN KAKS`KÄTTÄ -TUKI RY	67 000
RANUAN MIELENTERVEYSYHDISTYS KALAKAANI RY	34 000	SEINÄJOEN SEUDUN KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY	67 000
RANUAN VANHUSTEN JA ELÄKELÄISTEN TUKIYHDISTYS RY	168 000	SEKSUAALINEN TASAVERTAISUUS SETA RY	299 000
RAUMAN MIELENTERVEYSYHDISTYS FRISKI TUULT RY	42 000	SENIORSERVICEFÖRENINGEN I EKENÄS RF	150 000
RAUMAN SEUDUN KATULÄHETYS RY	187 000	SETLEMENTTI KYRÖSKOSKELA RY	50 000
RAUMAN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	102 000	SETLEMENTTI LOUHELA RY	90 000
RAUMAN SEUDUN NUORISOASEMA RY	142 000	SETLEMENTTINUORTEN HÄMEEN PIIRI RY	35 000
RAUTJÄRVEN PALVELUTALOYHDISTYS RY	11 000	SETLEMENTTINUORTEN LAPIN PIIRI RY	67 000
RAVIMÄKIYHDISTYS RY	69 000	SETLEMENTTINUORTEN LIITTO RY	59 000
REISJÄRVEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	70 000	SETLEMENTTIYHDISTYS NAAPURI RY	645 000
RETINITIS-YHDISTYS RY	31 000	SEXPO SÄÄTIÖ	168 000
RIENTOLAN SETLEMENTTI RY	75 000	SIIKAJOEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	53 000
RIFI RY	27 000	SIILINJÄRVEN A-KILTA RY	25 000
RIIHIMÄEN SEUDUN A-KILTA RY	25 000	SIILINJÄRVEN PALVELUTALOYHDISTYS RY	34 000
RIIHIMÄEN VANHUS- VAMMAIS- JA VETERAANIT. TUKI RY	755 000	SILTA-VALMENNUSYHDISTYS RY	80 000
RIIHIMÄEN YÖJALAN TUKI RY	30 000	SININAUHALIITTO RY	1 170 000
RINNEKOTI-SÄÄTIÖ	106 000	SININAUHASÄÄTIÖ	497 000
RINTAMANAISTEN LIITTO RY	85 000	SIPOON PALVELUTALOSÄÄTIÖ	30 000
RINTAMAVETERAANILIITTO RY	293 000	SIRKKULANPUISTON TOIMINTAYHDISTYS RY	100 000
RISTIINAN SEUDUN VANHUSTENTUKIYHDISTYS RY	59 000	SIUNAUKSELA RY	50 000
ROMANIASIAIN YHDYSHENKILÖ YHDISTYS RYHDYS RY	30 000	SODANKYLÄN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	34 000
ROMANO MISSIO RY	215 000	SOININ VANHUSTENPALVELU YHDISTYS RY	70 000
ROSELIUS-SÄÄTIÖ	24 000	SOLARIS-LOMAT RY	1 707 000
ROVALAN SETLEMENTTI RY	784 000	SONKAJÄRVEN MIELENTERVEYSKERHO RY	35 000
ROVANIEMEN PÄIVÄKESKUS RY	42 000	SOPIMUSVUORI RY	565 000
ROVANIEMEN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	101 000	SOPIMUSVUORISÄÄTIÖ	640 000
ROVANIEMEN VELJES-SAIRASKOTISÄÄTIÖ	1 000	SOROPPI RY	39 000
RUHTINANSALMEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	6 000	SOS LAPSIKYLÄ RY	850 000
RUISSALO SÄÄTIÖ	609 000	SOSIAALI- JA TERVEYSJÄRJ. YHTEISTYÖYHDISTYS YTY RY	212 000
RUOVEDEN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	30 000	SOSIAALI- JA TERVEYSTURVAN KESKUSLIITTO RY	1 003 000
RUSKAKODIN PALVELUTALOYHDISTYS RY	132 000	SOSIAALIPALVELUSÄÄTIÖ RAINA	250 000
RUUKIN KIMPPA RY	32 000	SOSIAALIPEDAGOGIIKAN SÄÄTIÖ	286 000
RYHMÄTYÖ RY	41 000	SOTAINVALIDIEN VELJESLIITON NAISJÄRJESTÖ RY	24 000
RÄSTY RY	67 000	SOTAINVALIDIEN VELJESLIITON POHJOIS-KARJALAN PIIRI	14 000
RÄÄKKYLÄN SUOJAKOTIYHDISTYS RY	60 000	SOTAINVALIDIEN VELJESLIITTO RY	761 000
SAARENKYLÄN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	80 000	SOTAVANGIT RY	8 000
SAARIJÄRVEN NUORISORENGAS RY	30 000	SOTIEMME LUUMÄEN VETERAANIT RY	33 000
SAIMAAN SYÖPÄYHDISTYS RY	83 000	SOTKAMON A-KILTA RY	25 000
SAIRAALAKLOVNIT SJUKHUSCLOWNER	50 000	SOTKAMON DIABETESYHDISTYS RY	50 000
SALON ALZHEIMER-YHDISTYS RY	30 000	SOTKAMON MIELENTERVEYDEN TUKI	50 000

SOTKAMON VANHAINTUKISÄÄTIÖ	42 000	SUOMEN VALKONAUHALIITTO RY	106 000
SOVINNON VUOKSI RY	20 000	SUOMEN VANHEMPAINLIITTO RY FINLANDS FÖRÄLDRAFÖRBUN	296 000
SOVINTO RY	151 000	SUOMEN VANHUSTEN TURVAKOTIYHDISTYS RY	27 000
STEG FÖR STEG RF	18 000	SUOMEN VAPAA ROMANILÄHETYS RY	76 000
STIFTELSEN BRUMMERSKA HEMMET	100 000	SUOMEN VIITTO MAKIELEN TULKIT RY	4 000
STIFTELSEN FURUBO	10 000	SUOMEN ÄNKYTTÄJIEN YHDISTYS RY	76 000
STIFTELSEN LESCHEHEMMET	84 000	SUOMENNIEMEN NUORISON TUKI RY	30 000
STOP HUUMEILLE RY	20 000	SUOMENSELÄN SATEENKAARI-SÄÄTIÖ	150 000
SUKEVAN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	20 000	SUOMI-SEURA RY	45 000
SUOMALAINEN LÄÄKÄRISEURA DUODECIM RY	135 000	SUOMUSSALMEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	34 000
SUOMALAISEN VARHAISNUORISOTOIMINNAN TUKI RY	20 000	SUOMUT RY	26 000
SUOMEN 4H-LIITTO RY	117 000	SUONENJOEN RIVERTECH-YHDISTYS RY	20 000
SUOMEN AISTIVAMMAISKOULUJEN OPPILASLIITTO RY	13 000	SUONENJOEN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	68 000
SUOMEN AKUSTIKUSNEURINOOMAYHDISTYS RY	19 000	SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER RF	25 000
SUOMEN AMMATILIITTOJEN LOMAJÄRJESTÖ SAL RY	1 829 000	SVENSKA PENSIONÄRSFÖRBUNDET RF	191 000
SUOMEN ASH RY	25 000	SVENSKA SEMESTERFÖRBUNDET I FINLAND	86 000
SUOMEN CP-LIITTO RY	1 378 000	SYDÄN- JA KEUHKOSIIRROKKAAT - SYKE RY	34 000
SUOMEN DELFINS RY	59 000	SYDÄNLAPSET RY	108 000
SUOMEN DEMENTIAHOITOYHDISTYS RY	62 000	SYLVA RY	82 000
SUOMEN DIABETESLIITTO RY	1 418 000	SYLVIA-KOTI SÄÄTIÖ	110 000
SUOMEN ELÄMÄNTAPALIITTO RY	840 000	SYÖPÖPOTILAIDEN HOITOKOTISÄÄTIÖ	104 000
SUOMEN ERITYISRYHMIEN LIIKUNTA RY	67 000	SYÖPÖPOTILAIDEN LOMAT RY	28 000
SUOMEN ETURAUHASSYÖPÄYHDISTYS RY - FINLANDS PROSTATACANCERFÖRENINGEN RF	17 000	SÅKA DAGHEMS- OCH BYAGÅRDSFÖRENING RF	37 000
SUOMEN HEMOFILIAIYHDISTYS RY	42 000	SÄKYLÄN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	138 000
SUOMEN HUULI-SUULAKIHALKIOPOTILAAT RY	54 000	SÄÄKSJÄRVEN KYLÄSEURA RY	10 000
SUOMEN ILMAILULIITTO RY	72 000	TAIPALSAAREN NUORTENPALVELU RY	13 000
SUOMEN KASVATUS- JA PERHENEUVONTALIITTO RY	286 000	TAKAISIN ELÄMÄÄN RY	60 000
SUOMEN KELIAKIALIITTO RY	474 000	TAKUU-SÄÄTIÖ	730 000
SUOMEN KILPIRAUHASLIITTO RY	52 000	TAMMELAN VANHUSTENTUKI RY	70 000
SUOMEN KIRKON SISÄLÄHETYSSEURA RY	623 000	TAMPEREEN A-KILTA RY	405 000
SUOMEN KULUTTAJALIITTO RY	15 000	TAMPEREEN DEMENTIA-YHDISTYS RY	34 000
66 S-Ä SUOMEN KUNTOUTUS- JA KEHITYSSÄÄTIÖ	140 000	TAMPEREEN ELÄKEIKÄISET OMAISHOITAJAT RY	134 000
SUOMEN KUNTOUTUSLIITTO RY	64 000	TAMPEREEN ENSI- JA TURVAKOTI RY	297 000
SUOMEN KUUROSOKEAT RY	1 734 000	TAMPEREEN KAUPUNKILÄHETYS RY	680 000
SUOMEN KMBD-LIITTO RY	693 000	TAMPEREEN KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY	55 000
SUOMEN MERIMIESKIRKKO RY	389 000	TAMPEREEN MIELENTERVEYSSEURA RY	126 000
SUOMEN MERIPELASTUSSEURA RY	1 247 000	TAMPEREEN NAISYHDISTYS RY	100 000
SUOMEN MG-YHDISTYS RY	39 000	TAMPEREEN NMKY RY	30 000
SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY	4 035 000	TAMPEREEN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	144 000
SUOMEN MIGREENIYHDISTYS-MIGRÄNFÖREN. I FINLAND RY	52 000	TAMPEREEN SEUDUN NÄKÖVAMMAISET RY	105 000
SUOMEN MONIKKOPERHEET RY	80 000	TAMPEREEN SEUDUN OMAISHOITAJAT RY	40 000
SUOMEN MS-LIITTO - FINLANDS MS-FÖRBUND RY	4 517 000	TAMPEREEN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	73 000
SUOMEN NARKOLEPSIAYHDISTYS RY	26 000	TAMPEREEN SININAUHA RY	230 000
SUOMEN OSTEOGENESIS IMPERFECTA -YHDISTYS RY	25 000	TAMPEREEN VANHUSPALVELUYHDISTYS RY	1 184 000
SUOMEN OSTEOPOROOSIYHDISTYS RY	188 000	TAPATURMA- JA SAIRAUSINVALIDIEN LIITTO RY	105 000
SUOMEN PAKOLAISAPU RY	101 000	TARTUNTATAULIILITTO RY	33 000
SUOMEN PALVELUSKOIRALIITTO RY	96 000	TEATTERI Eeva SUDEN KANNATUSYHDISTYS RY	120 000
SUOMEN PARKINSON-LIITTO RY	980 000	TERHO-SÄÄTIÖ	84 000
SUOMEN PELASTUSALAN KESKUSJÄRJESTÖ RY	500 000	TERVEYDEN EDISTÄMISEN KESKUS RY	817 000
SUOMEN PELASTUSARMEIJAN SÄÄTIÖ	115 000	TERVEYS-HÄLSÄN RY	1 029 000
SUOMEN POLIOLIITTO RY	154 000	TERVEYSLIIKUNNAN JA RAVINNON TUTKIMUSSÄÄTIÖ	80 000
SUOMEN POTILASLIITTO RY	109 000	TERVON VANHUSTEN JA VAMMAISTEN TUKI RY	100 000
SUOMEN PSYKOGERIATRINEN YHDISTYS RY	200 000	TOHMJÄRVEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	3 000
SUOMEN PUHEOPISTON KANNATUSYHDISTYS RY	23 000	TOIJALAN SEUDUN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	130 000
SUOMEN PUNAINEN RISTI	2 475 000	TOIMELAN SETLEMENTTI RY	40 000
SUOMEN PWS YHDISTYS RY	3 000	TOIMIHENKILÖLOMAT RY	672 000
SUOMEN REUMALIITTO RY - REUMAFÖRBUNDET I FINLAND RF	1 367 000	TOIVOLA-LUOTOLAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	34 000
SUOMEN RUSKALIITTO RY	50 000	TOIVONTUPA RY	168 000
SUOMEN RYHMÄPSYKOTERAPIA RY	84 000	TORNION ASUNTOPALVELUSÄÄTIÖ	45 000
SUOMEN SELKÄLIITTO RY	168 000	TORNION SAIRASKOTISÄÄTIÖ	30 000
SUOMEN SETTLEMENTILIITTO RY	247 000	TORNIONLAAKSON SUOJAPIRTTI RY	34 000
SUOMEN SOTAINVALIDIEN RUOTSIN PIIRI	34 000	TORNIONSEUDUN MIELENTERVEYSYHDISTYS RY	30 000
SUOMEN SOTAVETERAANILIITON NAISJÄRJESTÖ RY	24 000	TOUKOLAN KANNATUSYHDISTYS RY	27 000
SUOMEN SOTAVETERAANILIITTO RY	430 000	TUETTU TYÖLLISTYMINEN RY	50 000
SUOMEN SYDÄNLIITTO RY - FINLANDS HJÄRTFÖRBUND RF	978 000	TUKIRANKA RY	122 000
SUOMEN SYÖMISHÄIRIÖPERHEIDEN TUKI RY	45 000	TUKIYHDISTYS KARVINEN RY	67 000
SUOMEN SYÖPÖPOTILAAT RY	265 000	TUKIYHDISTYS MAJAKKA RY	59 000
SUOMEN SYÖPÄYHDISTYS RY	1 479 000	TUNTURILAN KANNATUSYHDISTYS RY	100 000
SUOMEN UIMAOPETUS- JA HENGENPELASTUSLIITTO RY	170 000	TURUN AKTIIVISTEN AMMATILAISTEN TALO-MASINA RY	58 000
SUOMEN UUSPERHEELLISTEN LIITTO RY	50 000	TURUN ENSI-KOTI YHDISTYS RY	311 000
		TURUN KAUPUNKILÄHETYS RY	235 000

TURUN KRISTILLISEN OPISTON SÄÄTIÖ	100 000	VEHKALAHDEN VANHUSTENTUKIYHDISTYS RY	130 000
TURUN LÄHIMMÄISPALVELUYHDISTYS RY	432 000	VEHKOONRANTA OY VEHKOON HOITOKOTI	30 000
TURUN MIELENTERVEYSYHDISTYS ITU RY	160 000	VEHMAAN PALVELUKESKUSSÄÄTIÖ	48 000
TURUN SEUDUN ALZHEIMER-YHDISTYS RY	53 000	VELKUAN KUMMELI RY	39 000
TURUN SEUDUN LIHASTAUTIYHDISTYS RY	52 000	VENTUSKARTANO RY	142 000
TURUN SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	30 000	VENÄLÄINEN HYVÄNTEKEVÄISYYSYHDISTYS SUOMESSA RY	200 000
TURUN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	50 000	VESANNON VANHUSTEN JA VAMMAISTEN TUKIYHDISTYS RY	23 000
TURVALINKKI RY	245 000	VESILAHDEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	40 000
TUUSNIEMEN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	30 000	VETELIN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	120 000
TYRNÄVÄN VANHUSTENTALON KANNATUSYHDISTYS RY	100 000	VIEREMÄN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	80 000
TYÖKUNTOYHDISTYS RY	384 000	VIHNUSRINNESÄÄTIÖ S.R.	100 000
TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKELÄISTEN LIITTO RY	21 000	VIITASAAREN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	21 000
TYÖLÄISNUORTEN TUKI RY	30 000	VILJAKKALAN VANHUSTENTALOSÄÄTIÖ	20 000
TYÖTTÖMIEN AY-JÄSENTEN TUKIYHDISTYS RY (TATS)	115 000	VILLA INKERI RY	110 000
TYÖTTÖMIEN PALUUMUUTAJALÄÄKÄREIDEN JA SAIRAANHOITAJIEN YHDISTYS RY	40 000	VILPPULAN SEUDUN PALVELUKOTIYHDISTYS RY	19 000
TYÖTTÖMIEN VALTAKUNNALLINEN YHTEISTOIMINTAJÄRJ. RY	135 000	VIMPELIN PALVELUYHDISTYS RY	60 000
TYÖVALMENNUSÄÄTIÖ TEKEVÄ	80 000	WINDMILL-HOUSE ASSOCIATION RY	40 000
TYÖVÄEN SIVISTYSLIITTO TSL RY	101 000	VIRKISTYS- JA KYLPYLÄLOMAT RY	658 000
TÄHDENLENTÖJÄ RY	84 000	VIROLAHDEN VANHUSTENTUKIYHDISTYS RY	143 000
TÖYSÄN VANHUSTENYHDISTYS RY	20 000	VIRTAIN KRISTILLINEN RAITTIUSTUKI RY	42 000
UKONHATTU RY	209 000	VUOKSENLAAKSON ENSI-KOTI RY	112 000
ULVILAN VANHUSTENHUOLTOYHDISTYS RY	78 000	VUOLIJoen VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	68 000
UNDERSTÖDSF. FÖR SVENSKSPRÅKIG MISSBRUKARVÅRD RF	50 000	VUOLLEKODIN KANNATUSYHDISTYS RY	69 000
UNIONI NAISASIALIITTO SUOMESSA RY	370 000	VUOSKOSKEN KYLÄYHDISTYS RY	8 000
URHO KEKKOSEN KUNTOINSTITUUTTI SÄÄTIÖ	1 808 000	VÄENTUPA RY	42 000
URJALAN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	41 000	VÄESTÖLIITTO RY	1 807 000
USKONTOJEN UHRIEN TUKI RY	12 000	VÄHÄKYRÖ-SEURA RY	60 000
UUDENKAUPUNGIN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	17 000	VÄHÄNKYRÖN VANHAINTUKI RY	10 000
UUDENMAAN LIHASTAUTIYHDISTYS RY	77 000	VÄKIVALLATTOMAT RY	65 000
UUDENMAAN SYDÄNPIIRI RY	219 000	VÄNSTUGAN I EKENÄS RY	40 000
UUDENMAAN VAMMAISPALVELUSÄÄTIÖ	150 000	VÄSTRA NYLANDS FOUNTAIN HOUSE FÖRENING RF	67 000
UURAISTEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	115 000	VÄÄRTI RY	30 000
VAAJAKOSKEN SUVANTO RY	25 000	VÖRÅ PENSIONÄRSHEMFÖRENING RF	43 000
VAASAN BESTIS RY	30 000	YAD YOUTH AGAINST DRUGS RY	252 000
VAASAN ENSI- JA TURVAKOTI RY - VASA MÖDRA- OCH SKYDDSHEM RF	124 000	YHDESSÄ RY	67 000
VAASAN SETTLEMENTTIYHDISTYS RY - VASA SETTLEMENTF.	87 000	YHDESSÄ SELVIYTYMISEN TUKI RY	326 000
VAASAN SEUDUN DEMENTIAYHDISTYS RY	30 000	YHDESSÄ YHDISTYS	30 000
VAASANSEUDUN MIELENTERVEYSOMAISET	71 000	YHTEISET LAPSEMME - ALL OUR CHILDREN RY	213 000
VAASANSEUDUN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS RY	91 000	YHTEISÖJEN YHDISTYS RY	155 000
VAILLA VAKINAISTA ASUNTOA RY	352 000	YKSINHUOLTAJIEN JA YHTEISHUOLTAJIEN LIITTO RY	89 000
VAKKA-SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY	50 000	YLIHÄRMÄN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	2 000
VALKEAKOSKEN NUORISOASUNTOYHDISTYS RY	100 000	YLIKIIHINGIN OMAISHOITAJAT RY	146 000
VALKEALAN ILTATÄHTI RY	220 000	YLIKIIHINGIN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	20 000
VALTAKUNNALLINEN TYÖPAJAYHDISTYS RY	90 000	YLIOPPILAIDEN TERVEYDENHOITOSÄÄTIÖ	168 000
VAMMAISJÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖELIN VAJE RY	20 000	YLISTARON PÄIHDE- JA KRIISITYÖ RY	27 000
VAMMAISTEN LASTEN JA NUORTEN TUKISÄÄTIÖ	100 000	YLIVIESKAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	66 000
VAMMALAN-HUITTISTEN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	276 000	YLÄ-KAINUUN HENGITYSYHDISTYS RY	30 000
VANHEMPAINYHDISTYS KIVIJÄRVEN KUKONPOJAT RY	18 000	YLÄMAAN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	150 000
VANHUS- JA LÄHIMMÄISPALVELUN LIITTO RY	496 000	YLÄ-SAVON ENSI- JA TURVAKOTIYHDISTYS RY	26 000
VANHUSTEN KOTIAPUSÄÄTIÖ	212 000	YLÄ-SAVON LUKI-YHDISTYS RY	252 000
VANHUSTEN PALVELUTALOYHDISTYS RY	337 000	YLÖJÄRVEN PALVELUTALOSÄÄTIÖ KAKSIKKO	40 000
VANHUSTEN YSTÄVÄT RY	40 000	YRJÖ JA HANNA-SÄÄTIÖ	1 503 000
VANHUSTYÖN KESKUSLIITTO RY	2 737 000	YSTÄVÄNTUPA RY	30 000
VANHUSTYÖYHDISTYS SOFIA RY	34 000	Y-SÄÄTIÖ	3 370 000
VANTAAN A-KILTA RY	172 000	ÄHTÄRIN TOIMELA RY	57 000
VANTAAN DEMENTIAYHDISTYS RY	25 000	ÄNKYTTÄVIEN LASTEN YHDISTYS ÄLY RY	50 000
VANTAAN ICE-HEARTS	35 000		
VANTAAN MIELENTERVEYSYHDISTYS HYVÄT TUULET RY	69 000		
VANTAAN ROMANIYHDISTYS - VANDA ROMANIFÖRENING	30 000		
VANTAAN TURVAKOTI RY	92 000		
VAPAA ALKOHOLISTIHUOLLON KANNATUSYHDISTYS RY	205 000		
VAPAUTUVIEN TUKI RY	76 000		
VARKAUDEN SEUDUN MIELENTERVEYSVÄKI RY	33 000		
VARKAUDEN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	20 000		
VARKAUDEN VANHAINTUKISÄÄTIÖ	4 000		
VARSINAIS-SUOMEN MARTAT RY	20 000		
VARSINAIS-SUOMEN SYDÄNPIIRI RY	168 000		
VASA SVENSKA DEMENSFÖRENING RF	45 000		
VATES-SÄÄTIÖ	648 000		
VEHKA-ASUNTOJEN TUKI RY	34 000		

RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYS

- Pääkonttori
Keilaranta 4, PL 30, 02151 Espoo
Puh. (09) 437 01, faksi (09) 4370 2358
www.ray.fi
- Teollisuustalo
Turuntie 42, PL 32, 02601 Espoo
Puh. (09) 437 01, faksi (09) 4370 2458
- Casino RAY
Eteläinen Rautatiekatu 4, 00100 Helsinki
Puh. (09) 680 800, faksi (09) 694 2922
www.casino.ray.fi

